

Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
«ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ –
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ»

Επισπεύδον Υπουργείο:

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Στοιχεία επικοινωνίας: Αθανάσιος Τσιούρας, Συνεργάτης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, a.tsiouras@minfin.gr, τηλ. 2103243117

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ

	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	X
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Υγείας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;
	<p>Ενότητα Ι: Ρυθμίζεται η σχέση των φορολογούμενων με τη Φορολογική Διοίκηση, καθώς προσδιορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους σε όλα τα στάδια εισπραξης του φόρου, καθορίζεται η διαδικασία προσδιορισμού, βεβαίωσης και εισπραξης των δημοσίων εσόδων και απλοποιείται το σύστημα των κυρώσεων, οι οποίες επιβάλλονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τη νομοθεσία που ρυθμίζει τα έσοδα αυτά. Καινοτομία των νέων διατάξεων είναι η ψηφιοποίηση της φορολογικής διαδικασίας, αξιοποιώντας τα τεχνολογικά διαθέσιμα μέσα και εφαρμογές. Τέλος, επέρχεται αλλαγή με την πρόβλεψη ορίων στη διάρκεια του ελέγχου, σε ένα έτος, κατ' αρχήν, από την κοινοποίηση της εντολής ελέγχου.</p> <p>Ενότητα ΙΙ: Παράλληλα ρυθμίζεται μια σειρά φορολογικών ζητημάτων, ζητήματα που αφορούν τις εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου και επιμέρους θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.</p>
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα;
	<p>Ενότητα Ι: Με τον νέο Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.) αντιμετωπίζεται το ζήτημα της απλοποίησης και της ψηφιοποίησης της φορολογικής διαδικασίας (ιδίως μέσω της ψηφιακής κοινοποίησης), ώστε να εξοικονομούνται διοικητικός χρόνος και πόροι για το Δημόσιο και να ενισχύεται η εμπιστοσύνη του φορολογούμενου προς τη Φορολογική Διοίκηση.</p> <p>Ενότητα ΙΙ: Οι διατάξεις εξασφαλίζουν την ομαλή εξέλιξη φορολογικών ρυθμίσεων, προωθούν περαιτέρω την ηλεκτρονική τιμολόγηση και αντιμετωπίζουν μια σειρά ειδικότερων ζητημάτων, προς ενίσχυση διάφορων κοινωνικών ομάδων.</p>
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	Το σύνολο των φορολογουμένων

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν;
	ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐
	Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;
	N. 4987/2022 (Α' 206), 4152/2013 (Α' 107), 4305/2014 (Α' 237), 4321/2015 (Α' 32), 4611/2019 (Α' 73), 5036/2023 (Α' 77), 4038/2012 (Α' 14), 4172/2013 (Α' 167), 4601/2019 (Α' 44), 3869/2010 (Α' 130), 4549/2018 (Α' 105), 4270/2014 (Α' 143), 4738/2020 (Α' 207), 5024/2023 (Α' 41), 2214/1994 (Α' 75), 4915/2022 (Α' 63), Κώδικας Κοινωφελών Περιουσιών και Σχολαζουσών Κληρονομιών (ν. 4182/2013,

	Α' 185), ν. 4831/2021 (Α' 170), 2937/2001 (Α' 169), 4307/2014 (Α' 246), 4772/2021 (Α' 17).	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Πρόκειται για τροποποιήσεις υφιστάμενων τυπικών νόμων, άνευ εξουσιοδότησεως, αλλά και για θέσπιση νέων κανόνων δικαίου για τους οποίους δεν υφίσταται νομοθετική εξουσιοδότηση.
	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Ως άνω
	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Ως άνω.

	Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☼ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:	
	i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Ελήφθησαν υπόψη φορολογικές πρακτικές εννόμων τάξεων άλλων ευρωπαϊκών χωρών καθώς και χωρών που συμμετέχουν στον ΟΟΣΑ.
	ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
	iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης
--	---------------------------------------

7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση	
		
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
i) βραχυπρόθεσμοι:	<p>Ενότητα I: Αναδιαμόρφωση και εκσυγχρονισμός του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.</p> <p>Ενότητα II: Ρύθμιση ειδικότερων φορολογικών ζητημάτων, καθώς και άλλων συναφών θεμάτων. Ενδεικτικά, σκοπείται η βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου γύρω από το ζήτημα των ρυθμίσεων των δόσεων τμηματικής καταβολής οφειλών που αποδίδονται στη Φορολογική Διοίκηση, οι τροποποιήσεις στο καθεστώς της ηλεκτρονικής τιμολόγησης και αντιμετώπιση των ζητημάτων που προκύπτουν από την παροχή εγγυήσεων του ελληνικού δημοσίου. Στόχος του ρυθμιστικού πλέγματος είναι η βέλτιστη είσπραξη των δημοσίων εσόδων και η παράλληλη ελάφρυνση των οφειλετών.</p>	
ii) μακροπρόθεσμοι:	<p>Ενότητα I: Απλοποίηση και ψηφιοποίηση φορολογικής διαδικασίας, ασφάλεια δικαίου και εμπιστοσύνη στη σχέση του φορολογούμενου με τη Φορολογική Διοίκηση, θέσπιση μέτρων για την πάταξη της φοροδιαφυγής.</p> <p>Ενότητα II: Η δικαιότερη αντιμετώπιση των φορολογουμένων και η ενίσχυση της αγοράς.</p>	
Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης		

14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	Στόχος
	1 - 2	Προβλέπονται ο σκοπός και το αντικείμενο του σχεδίου νόμου.
	3	Περιγράφονται οι βασικοί ορισμοί.
	4	<p>Χορηγείται προς τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) η δυνατότητα να μεταβιβάζει αρμοδιότητες και να αναθέτει καθήκοντα του ιδίου ή της Φορολογικής Διοίκησης σύμφωνα με τον Κώδικα και την κείμενη νομοθεσία σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης, τα οποία και δύναται να ανακαλεί ελευθέρως οποτεδήποτε.</p> <p>Με τον τρόπο αυτό δίνεται ευελιξία στη φορολογική διοίκηση στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της, προκειμένου να επιτυγχάνονται τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.</p>
	5	Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την κοινοποίηση πράξεων και λοιπών εγγράφων. Η κοινοποίηση θα γίνεται καταρχήν με ψηφιακό τρόπο. Η αξιολογούμενη διάταξη προσδιορίζει τα βασικά στοιχεία της κοινοποίησης (κοινοποίηση σε λογαριασμό αποδέκτη μαζί με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), καθώς και τη δυνατότητα ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στις περιπτώσεις μερικού επιτόπιου ελέγχου πρόληψης.
	6	Προσδιορίζεται η έννοια του εγγράφου στη φορολογική διαδικασία.
	7	Περιέχονται γενικές διατάξεις για τις προθεσμίες και τη συμπλήρωσή τους, καθώς και τις περιπτώσεις ταχυδρομικής αποστολής αίτησης ή υποβολής ηλεκτρονικού αιτήματος, οι οποίες θεωρούνται εμπρόθεσμες.
	8	Ορίζεται η έννοια του φορολογικού εκπροσώπου, του οποίου ο διορισμός δεν είναι υποχρεωτικός, λόγω της εγκαθίδρυσης της νέας δυνατότητας επικοινωνίας της φορολογικής διοίκησης με τον φορολογούμενο και συγκεκριμένα της ψηφιακής κοινοποίησης πράξεων και λοιπών εγγράφων σε αυτόν. Ειδικά για τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και τον φόρο ασφαλιστρών γίνεται ειδική αναφορά στο καθεστώς του φορολογικού εκπρόσωπου. Επιπροσθέτως, ορίζεται ρητά για λόγους ασφάλειας δικαίου ότι ο φορολογικός εκπρόσωπος δεν ευθύνεται για την εκπλήρωση ή μη των φορολογικών υποχρεώσεων του φορολογούμενου, ερμηνεία που ήδη έχει γίνει αποδεκτή και εφαρμόζεται από τη Φορολογική Διοίκηση με την ΠΟΛ. 1283/2013 (Β' 3367).
	9	Ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες του Διοικητή να εκδίδει ερμηνευτικές εγκυκλίους, η διαδικασία και ο τρόπος δημοσίευσής τους, καθώς και η δεσμευτικότητά τους για τους υπαλλήλους της Α.Α.Δ.Ε. Επίσης, ορίζεται ότι η Φορολογική Διοίκηση δεν δεσμεύεται από απαντήσεις άλλων οργάνων της στους φορολογουμένους ως προς την ερμηνεία φορολογικών διατάξεων, και καθίσταται σαφές ότι ο φορολογούμενος που ακολούθησε τις εγκυκλίους της Φορολογικής Διοίκησης θεωρείται ότι συμμορφώθηκε με τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις, ιδίως ως προς τις προθεσμίες.
	10	Προβλέπονται οι προϋποθέσεις εγγραφής στο φορολογικό μητρώο και απόδοσης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) στα φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και η δυνατότητα απενεργοποίησης και αναστολής του. Η αναστολή ή απενεργοποίηση επιβάλλεται σε περίπτωση παύσης της

		οικονομικής δραστηριότητας, πτώχευσης ή αφερεγγυότητας ή διάπραξης σοβαρών αδικημάτων, όπως η φοροδιαφυγή, η λαθρεμπορία ή η νοθεία. Ορίζεται το ελάχιστο διάστημα διάρκειας της αναστολής. Σε περίπτωση φοροδιαφυγής, λαθρεμπορίας ή νοθείας η αναστολή ξεκινά από την έκδοση της σχετικής πράξης της Διοίκησης. Στην περίπτωση της λαθρεμπορίας, η αναστολή ή απενεργοποίηση συνδέεται και με την ποινική διαδικασία, αν έχει ασκηθεί δίωξη για κακούργημα, και διαρκεί μέχρι τη δικάσιμο και, αν επιβληθεί ποινή, μέχρι την έκτιση της ποινής.
	11	Προβλέπεται η δυνατότητα έναρξης και μεταβολής άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας. Για περιπτώσεις φορολογουμένων, των οποίων ο Α.Φ.Μ. έχει ανασταλεί ή απενεργοποιηθεί για τους λόγους του άρθρου 10, προβλέπεται ότι η έναρξη της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας εξαρτάται από προηγούμενη παροχή εγγύησης και ορίζονται τα όρια αυτής. Ο περιορισμός αυτός ισχύει και για φυσικά πρόσωπα που συμμετείχαν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση νομικών προσώπων για τα οποία συνέτρεχαν οι λόγοι αναστολής ή απενεργοποίησης του Α.Φ.Μ.. Ορίζονται επίσης οι ειδικές υποχρεώσεις φορολογουμένων που υπόκεινται στον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και οι υποχρεώσεις ενημέρωσης της Φορολογικής Διοίκησης για μεταβολές που σχετίζονται με την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.
	12	Ορίζονται τα σχετικά με τη χορήγηση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας σε φορολογούμενους που δεν έχουν ληξιπρόθεσμες φορολογικές οφειλές και έχουν υποβάλει όλες τις φορολογικές δηλώσεις κατά το παρελθόν. Επίσης, ρυθμίζονται οι διαδικασίες για τη χορήγηση ενημερότητας σε όσους έχουν μη ληξιπρόθεσμες οφειλές και η δυνατότητα της Φορολογικής Διοίκησης να αρνηθεί, κατ' εξαίρεση, τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας σε περιπτώσεις διασφάλισης συμφερόντων του Δημοσίου. Επίσης, προβλέπεται η υποχρέωση της Φορολογικής Διοίκησης να ενημερώνει εγγράφως τον φορολογούμενο κατόπιν αιτήματός του σχετικά με τις εκκρεμείς φορολογικές οφειλές.
	13	Ορίζεται η υποχρέωση τήρησης βιβλίων και στοιχείων που απεικονίζουν πλήρως τις συναλλαγές της επιχείρησης και ο ελάχιστος χρόνος διαφύλαξής τους.
	14	Ορίζεται ο χρόνος εντός του οποίου ο φορολογούμενος πρέπει να παρέχει πληροφορίες στη Φορολογική Διοίκηση μετά από έγγραφο αίτημά της. Ειδικά οι φορολογούμενοι που τηρούν βιβλία με το απλογραφικό σύστημα απαλλάσσονται από μια τέτοια υποχρέωση, αν έχουν διαβιβάσει το σύνολο των πληροφοριών για έσοδα και δαπάνες μέσω του συστήματος «MyData».
	15	Προβλέπεται η χορήγηση πληροφοριών προς τη Φορολογική Διοίκηση από κρατικές υπηρεσίες, φορείς της γενικής κυβέρνησης και τρίτα πρόσωπα. Ορίζεται ότι η πληροφόρηση της Φορολογικής Διοίκησης για ποινικές υποθέσεις μπορεί να γίνει μόνο μετά από άδεια του αρμόδιου Εισαγγελέα. Προσδιορίζονται οι ειδικές διαδικασίες και προθεσμίες για τη λήψη πληροφοριών από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ψηφιακές πλατφόρμες και παρόχους υπηρεσιών πληρωμής.
	16	Προβλέπεται η υποχρεωτική ηλεκτρονική διαβίβαση εγγράφων προς τη Φορολογική Διοίκηση μέσω του συστήματος «MyData» και ορίζεται ως συνέπεια της παράλειψης διαβίβασης ότι η αξία των φορολογητέων

		πράξεων και των εσόδων που λαμβάνεται υπόψη από τη Φορολογική Διοίκηση για τον προσδιορισμό των φόρων για κάθε οντότητα δεν δύναται να υπολείπεται αυτών που προκύπτουν από τα παραστατικά που έχουν διαβιβασθεί ηλεκτρονικά στην Α.Α.Δ.Ε., ενώ εκπτώσεις φόρων και δαπάνες προς έκπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη, αν τα παραστατικά στα οποία στηρίζονται δεν έχουν διαβιβασθεί ηλεκτρονικά στην Α.Α.Δ.Ε..
	17	Ρυθμίζεται η υποχρέωση των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τερματικά «POS» να διασυνδέουν αυτά με τη Φορολογική Διοίκηση μέσω των ταμειακών μηχανών τους (Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών) και η παροχή, δι' αυτής πληροφοριών για τις εκτελούμενες συναλλαγές. Προβλέπεται η διαδικασία υποχρεωτικής συμβατότητας των τερματικών με τους Φορολογικούς Ηλεκτρονικούς Μηχανισμούς (Φ.Η.Μ.) από τους τεχνικούς με την αντίστοιχη άδεια και η ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών εντός των προθεσμιών που έχουν τεθεί με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε..
	18	Προβλέπεται η υποχρεωτική συμμόρφωση των προϊόντων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών με τις απαιτήσεις λειτουργίας και διασύνδεσης με την Α.Α.Δ.Ε. Πάροχοι που δεν προσαρμόζουν τα προϊόντα τους με τις απαιτήσεις αυτές και δεν καταθέτουν τη σχετική δήλωση συμμόρφωσης δεν επιτρέπεται να λειτουργούν νομίμως εντός της ελληνικής επικράτειας.
	19	Προβλέπονται οι υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών πληρωμών αναφορικά με την αντιμετώπιση της απάτης στον τομέα του Φ.Π.Α.. Ειδικότερα, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών οφείλουν, εφόσον συντρέχουν οι ειδικότερες προϋποθέσεις, να τηρούν λεπτομερή αρχεία δικαιούχων και πληρωμών σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχουν για κάθε ημερολογιακό τρίμηνο, ώστε να καθίσταται εφικτή η διενέργεια ελέγχων των παραδόσεων αγαθών και των παροχών υπηρεσιών από την Α.Α.Δ.Ε.. Τα αρχεία αυτά υποβάλλονται εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, από τον χρόνο στον οποίο αφορούν οι πληροφορίες. Η εν λόγω υποχρέωση ισχύει για τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου, εφόσον βρίσκεται σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν δεν βρίσκεται σε κράτος μέλος, την αντίστοιχη υποχρέωση υπέχει ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή.
	20	Προβλέπεται η υποχρέωση των φορολογουμένων να υποβάλλουν, όταν τους ζητείται, σε επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα τα λογιστικά αρχεία και λοιπά έγγραφα που τηρούν.
	21	Προβλέπεται η υποχρέωση των υπαλλήλων της Φορολογικής Διοίκησης, του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθώς και τρίτων που έχουν ή είχαν αναλάβει καθήκοντα της Φορολογικής Διοίκησης για την τήρηση του φορολογικού απορρήτου. Επίσης, προβλέπεται σε ποιους φορείς και για ποιους λόγους μπορούν, κατ' εξαίρεση, να αποκαλύπτονται στοιχεία του φορολογικού απορρήτου. Τέλος, προβλέπονται οι κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης του φορολογικού απορρήτου.
	22	Ρυθμίζεται η υποχρέωση υποβολής της φορολογικής δήλωσης σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία και ορίζεται τότε αυτή θεωρείται

		<p>εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη. Αυτή η ρύθμιση σχετίζεται ιδίως με την κοινοποίηση προσωρινού προσδιορισμού φόρου, την παραγραφή του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για την επιβολή φόρου, καθώς και τις συνέπειες υποβολής εκπρόθεσμης δήλωσης μετά τα στάδια αυτά. Διαφοροποίηση με το ισχύον καθεστώς εντοπίζεται στο ότι η προθεσμία της φορολογικής δήλωσης ορίζεται από την κοινοποίηση και όχι την έκδοση. Στην παρ. 2 ορίζονται, επίσης, τα πρόσωπα που υποβάλλουν τη φορολογική δήλωση.</p>
	23	<p>Προβλέπονται η δυνατότητα, η διαδικασία και η προθεσμία για την υποβολή τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης.</p> <p>Διευκρινίζονται ζητήματα περί του εμπρόθεσμου ή του εκπρόθεσμου της τροποποιητικής δήλωσης. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι η τροποποιητική δήλωση που υποβάλλεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της αρχικής δήλωσης θεωρείται εμπρόθεσμη.</p> <p>Σε περίπτωση εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης, αναφέρονται τα ειδικότερα για τον υπολογισμό του προστίμου και εξορθολογίζεται ο τρόπος υπολογισμού του, όπως προκύπτει από τη διαφορά της τελευταίας υποβαλλόμενης τροποποιητικής δήλωσης και της αρχικώς υποβληθείσας. Επίσης, προβλέπονται οι συνέπειες της υποβολής τροποποιητικής δήλωσης σε περίπτωση φορολόγησης συνδεδεμένου νομικού προσώπου που έχει προκύψει κατόπιν ελέγχου.</p>
	24	<p>Προβλέπεται το δικαίωμα του φορολογουμένου για υποβολή φορολογικής δήλωσης με επιφύλαξη, εφόσον αμφιβάλλει για την υποχρέωσή του αυτή. Συγκεκριμένα, η επιφύλαξη καλύπτει τυχόν αμφιβολίες του φορολογούμενου για τον χαρακτηρισμό της φορολογητέας ύλης και την υπαγωγή της σε άλλη φορολογία, σε άλλη κατηγορία, σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή ή τον τρόπο με τον οποία αυτή υπολογίζεται σε σχέση με τυχόν εφαρμοστέες εκπτώσεις και απαλλαγές. Ορίζεται ρητά ότι η επιφύλαξη πρέπει να είναι ειδική και αιτιολογημένη, άλλως θα είναι άκυρη. Περαιτέρω, δεν συνεπάγεται την αναστολή της είσπραξης του φόρου, σε περίπτωση όμως που γίνει αποδεκτή από τον Διοικητή, τυχόν αχρεωστήτως καταβληθείς φόρος επιστρέφεται.</p>
	25	<p>Προβλέπεται η υποχρέωση για την τήρηση φακέλου τεκμηρίωσης των ενδοομιλικών συναλλαγών. Με τον φάκελο αυτό τεκμηριώνεται ότι οι συναλλαγές δεν γίνονται με σκοπό την αποφυγή φορολογικής ύλης σε σχέση με συναλλαγές που θα γίνονταν με τρίτους, όπως ορίζεται στο άρθρο 50 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Ορίζονται επίσης οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις που υποχρεούνται στην τήρηση του φακέλου, σε σχέση με τον κύκλο εργασιών και τον όγκο των ενδοομιλικών συναλλαγών, καθώς και η προθεσμία για την κατάρτιση του φακέλου και η τήρησή του. Επίσης, στην παρ. 5 περιγράφονται και τα σημαντικά γεγονότα - πληροφορίες που περιέχονται στον φάκελο και, επίσης, προβλέπονται τα σχετικά με τη δυνατότητα χρήσης και επικαιροποίησής τους.</p>
	26	<p>Προβλέπεται η διαδικασία, με την οποία υποβάλλεται στον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. αίτημα για προέγκριση της μεθοδολογίας, με την οποία θα γίνει η</p>

		<p>ενδοομιλική τιμολόγηση. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η διαδικασία υποβολής του σχετικού αιτήματος, η εξέτασή του και η απάντηση επ' αυτού, καθώς και η μεθοδολογία και οι λόγοι για αναθεώρηση ή ανάκληση της προέγκρισης αυτής. Η μεθοδολογία προβλέπει τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών, κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, ενώ επίσης ρυθμίζεται και η περίπτωση επίλυσης τυχόν προβλημάτων αναφορικά με την πιθανότητα υποχρέωσης υποβολής επιπρόσθετων τροποποιητικών φορολογικών δηλώσεων.</p>
	27	<p>Ρυθμίζονται οι εξουσίες της Φορολογικής Διοίκησης κατά τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου. Προβλέπεται ότι ο φορολογικός έλεγχος διενεργείται από ελεγκτή ή κλιμάκιο ελεγκτών μετά από την έκδοση εντολής ελέγχου από το αρμόδιο όργανο της Φορολογικής Διοίκησης, καθώς και το περιεχόμενο το οποίο αυτή πρέπει να έχει.</p> <p>Ρυθμίζεται, επίσης, το περιεχόμενο του μερικού ελέγχου και του πλήρους φορολογικού ελέγχου. Ως μερικός ορίζεται ο έλεγχος που δεν συγκεντρώνει τα στοιχεία του πλήρους ελέγχου, όπως αυτός περιγράφεται στο προτεινόμενο άρθρο και ιδίως διενεργείται για συγκεκριμένα ζητήματα ή συναλλαγές μιας φορολογίας ή ενός φορολογικού αντικείμενου, τέλους ή εισφοράς, για μια ή περισσότερες φορολογικές ή διαχειριστικές περιόδους ή ένα ή περισσότερα φορολογικά έτη. Πλήρης ορίζεται ο έλεγχος που διενεργείται για όλες τις φορολογίες και όλα τα φορολογικά αντικείμενα, τέλη ή εισφορές, για ένα ή περισσότερα φορολογικά έτη ή διαχειριστικές περιόδους ή φορολογικές υποθέσεις. Επίσης διευκρινίζεται ότι και οι δύο ανωτέρω έλεγχοι είναι οριστικοί.</p> <p>Ορίζεται, επιπλέον, ότι δεν επιτρέπεται η έκδοση νέας εντολής μερικού ελέγχου για τον ίδιο φορολογούμενο που να καλύπτει χρονικό διάστημα και είδος ελέγχου που έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο μερικού ή πλήρους ελέγχου στο παρελθόν, εκτός αν προκύψουν νέα στοιχεία με βάση τα οποία προκύπτει ότι η φορολογική οφειλή υπερβαίνει αυτή που είχε προσδιοριστεί στο πλαίσιο του αρχικού ελέγχου. Προβλέπεται η έκδοση της έκθεσης ελέγχου, την οποία συνοδεύει η πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου.</p>
	28	<p>Προβλέπεται ότι ο φορολογικός έλεγχος διαρκεί έως ένα (1) έτος από την κοινοποίηση της εντολής ελέγχου, για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μηνών, αν η ελεγκτική διαδικασία έχει εκκινήσει εντός της αρχικής διάρκειας του φορολογικού ελέγχου. Σε περιπτώσεις που ο έλεγχος δεν έχει ολοκληρωθεί εντός του χρονικού διαστήματος των προηγούμενων εδαφίων, επιτρέπεται περαιτέρω παράταση για χρονικό διάστημα έως οχτώ (8) μηνών αν από τον έλεγχο που έχει ήδη πραγματοποιηθεί μέχρι εκείνο το χρονικό σημείο, προκύπτουν πιθανότητες για διάπραξη του αδικήματος της φοροδιαφυγής, όπως ορίζεται στο άρθρο 79 του παρόντος.</p>
	29	<p>Προβλέπεται η δυνατότητα της Φορολογικής Διοίκησης για πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία και λοιπά έγγραφα του φορολογούμενου, καθώς και στη λήψη αντιγράφων από αυτά. Για τη διευκόλυνση και την ορθή εκτέλεση του φορολογικού ελέγχου διευκρινίζεται ότι ο φορολογούμενος υποχρεούται να παράσχει κάθε απαραίτητη πληροφορία για την απρόσκοπτη πρόσβαση στον οριζόμενο υπάλληλο της Φορολογικής Διοίκησης, ανεξάρτητα από τον τόπο της αποθήκευσης και τον τρόπο τήρησης των λογιστικών αρχείων. Την</p>

		<p>ίδια υποχρέωση έχουν και τρίτοι που παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες προς τον φορολογούμενο, οι οποίες σχετίζονται με την αποθήκευση και επεξεργασία αρχείων και πληροφοριών, εφόσον αυτό ζητηθεί από τη Φορολογική Διοίκηση. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος αρνείται να δηλώσει ότι τα λογιστικά αρχεία συνιστούν ακριβή αντίγραφα, ο οριζόμενος από τη Φορολογική Διοίκηση υπάλληλος προβαίνει σε σχετική επισημείωση επί αυτών. Επίσης η φορολογική διοίκηση έχει τη δυνατότητα κατάσχεσης των βιβλίων και στοιχείων και λοιπών εγγράφων στις περιπτώσεις που αυτό απαιτείται για την τεκμηρίωση των ισχυρισμών του φορολογικού ελέγχου. Τέλος, προβλέπεται η σύνταξη έκθεσης κατάσχεσης, σε περίπτωση που η Φορολογική Διοίκηση προβεί σε κατάσχεση των λογιστικών αρχείων, εφόσον το θεωρεί αναγκαίο.</p>
	30	<p>Προβλέπεται ότι για τη διενέργεια επιτόπιου φορολογικού ελέγχου απαιτείται ο υπάλληλος της Φορολογικής Διοίκησης που τον διενεργεί να φέρει έγγραφη εντολή διενέργειας, η οποία έχει εκδοθεί από τον Διοικητή ή από εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα της Φορολογικής Διοίκησης. Ορίζεται ότι αυτός διενεργείται στις εγκαταστάσεις του φορολογούμενου, κατά το επίσημο ωράριο εργασίας της Φορολογικής Διοίκησης, και μπορεί να παρατείνεται μέχρι την ολοκλήρωσή του, εκτός εάν απαιτείται διαφορετικά από το είδος των δραστηριοτήτων του φορολογούμενου, οπότε γίνεται ειδική μνεία στην εντολή φορολογικού ελέγχου. Προβλέπεται επίσης η δυνατότητα του υπαλλήλου της Φορολογικής Διοίκησης, οποτεδήποτε, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, να ζητήσει τη συνδρομή των οργάνων της Ελληνικής Αστυνομίας για τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου.</p>
	31	<p>Προκειμένου η Φορολογική Διοίκηση να μπορεί να αντιμετωπίζει άμεσα τις σοβαρότερες φορολογικά υποθέσεις και να αξιοποιεί όσο το δυνατόν καλύτερα τους πόρους της, προβλέπεται ο τρόπος επιλογής των προς έλεγχο υποθέσεων, ο οποίος βασίζεται κυρίως σε κριτήρια ανάλυσης κινδύνου.</p>
	32	<p>Ορίζονται οι τεχνικές ελέγχου που μπορούν να εφαρμοσθούν για τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης, δηλαδή της αρχής των αναλογιών, της ανάλυσης ρευστότητας του φορολογούμενου, της καθαρής θέσης του φορολογούμενου, της σχέσης της τιμής πώλησης προς τον συνολικό όγκο κύκλου εργασιών και το ύψος των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο των τεχνικών ελέγχου. Ορίζεται επιπλέον ότι η Φορολογική Διοίκηση θα πρέπει να παραθέτει ειδική αιτιολογία στο σημείωμα διαπιστώσεων και στην έκθεση ελέγχου του άρθρου 33 του παρόντος, αναφορικά με την επιλογή συγκεκριμένης μεθόδου.</p>
	33	<p>Περιγράφεται η διαδικασία που ακολουθείται με το πέρας του φορολογικού ελέγχου και μέχρι την κοινοποίηση στον φορολογούμενο της οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, καθώς και της έκθεσης ελέγχου. Προβλέπεται η παροχή της δυνατότητας άσκησης του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του φορολογούμενου, διά της κοινοποίησης σε αυτόν, με το πέρας του ελέγχου, σημειώματος διαπιστώσεων και της πράξης προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού, καθώς και προθεσμία είκοσι (20) ημερών προκειμένου να διατυπώσει εγγράφως τις αντιρρήσεις του. Εντός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής των απόψεων του φορολογούμενου, κοινοποιείται σε αυτόν η οριστική πράξη με την έκθεση ελέγχου.</p>

		<p>Προβλέπεται τέλος, ότι σε περίπτωση που τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου δεν διαφοροποιούνται από τα αντίστοιχα που έχουν δηλωθεί από τον φορολογούμενο, δεν ακολουθείται η διαδικασία κοινοποίησης του σημειώματος και συντάσσεται μόνο η έκθεση ελέγχου, η οποία κοινοποιείται στον φορολογούμενο.</p>
	34	<p>Για τις υποθέσεις που διαβιβάζονται στη Φορολογική Διοίκηση από τη Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος και την Οικονομική Αστυνομία, διενεργείται έλεγχος κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει σε προσωρινό και οριστικό προσδιορισμό φόρου μέσα σε έναν (1) μήνα από τη διαβίβαση της πορισματικής έκθεσης της Υπηρεσίας, των σχετικών εγγράφων και των προσκομισθέντων από τον ελεγχόμενο στοιχείων και κοινοποιεί εγγράφως στον φορολογούμενο αντίγραφο αυτής. Επίσης κοινοποιείται σημείωμα διαπιστώσεων με τα αποτελέσματα της έρευνας και τον προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου, βάσει της πορισματικής έκθεσης της Υπηρεσίας.</p> <p>Προβλέπεται, ακόμα, δυνατότητα διατύπωσης απόψεων εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της έγγραφης γνωστοποίησης και έκδοση οριστικής πράξης εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής των απόψεων του φορολογούμενου. Η οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου εκδίδεται με βάση έκθεση ελέγχου, την οποία συντάσσει η Φορολογική Διοίκηση και περιλαμβάνει εμπεριστατωμένα και αιτιολογημένα τα γεγονότα, τα στοιχεία και τις διατάξεις που έλαβε υπόψη της για τον προσδιορισμό του φόρου. Και οι δύο κοινοποιούνται στον φορολογούμενο.</p>
	35	<p>Ορίζεται ότι ως προς την αμοιβαία διοικητική συνδρομή και τους ταυτόχρονους φορολογικούς ελέγχους εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 25 του ν. 4170/2013 (Α' 163) που ενσωμάτωσαν στην ελληνική νομοθεσία την Οδηγία 2016/1164/ΕΕ του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων κατά πρακτικών φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (L 193/1). Προβλέπεται ότι για τους σκοπούς της διασφάλισης της λειτουργίας της διοικητικής συνεργασίας που θεσπίζει, η Φορολογική Διοίκηση έχει πρόσβαση στους μηχανισμούς, τις διαδικασίες, τα έγγραφα και τις πληροφορίες του άρθρου 13, της παρ. 4 του άρθρου 14 και των άρθρων 20, 21, 21Α και 30 του ν. 4557/2018 (Α' 139).</p>
	36	<p>Προβλέπονται τα είδη προσδιορισμών του φόρου. Στις περιπτώσεις μη εμπρόθεσμης υποβολής φορολογικής δήλωσης ορίζεται ρητά ότι προσδιορισμός του φόρου μπορεί να γίνει και με οίκοθεν διαδικασία. Στην περίπτωση αυτή, ιδίως για φορολογούμενους που έχουν εισοδήματα μόνο από μισθούς ή συντάξεις, προβλέπεται ότι η φορολογική δήλωση συμπληρώνεται αυτομάτως από τη Φορολογική Διοίκηση και κοινοποιείται προς τον φορολογούμενο, ο οποίος μπορεί να αντιταχθεί στα όσα έχουν υπολογισθεί μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της. Ο ενδιάμεσος προσδιορισμός, που αντικαθιστά τον υφιστάμενο προληπτικό προσδιορισμό, είναι ο προσδιορισμός που γίνεται από τη Φορολογική Διοίκηση με βάση όλα τα στοιχεία που διαθέτει και πριν από την προθεσμία υποβολής της φορολογικής δήλωσης. Αυτή η ρύθμιση σχετίζεται ιδίως με τη δραστηριότητα του φορολογούμενου όταν αυτή είναι εποχική, είτε όταν πρόκειται για νεοουσταθείσα επιχείρηση με ενδείξεις μη υποβολής δηλώσεων, αντιμετωπίζοντας κυρίως φαινόμενα σύστασης εταιρειών που</p>

		<p>προβαίνουν σε καταχρηστικές πρακτικές. Επίσης, καταλαμβάνει περιπτώσεις που υπάρχει κίνδυνος τέλεσης φοροδιαφυγής λόγω της συμπεριφοράς του φορολογουμένου στο παρελθόν ή επειδή υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις ότι ο φορολογούμενος σκοπεύει να εγκαταλείψει τη χώρα.</p> <p>Στην παρ. 6 προβλέπεται η δυνατότητα διορθωτικού προσδιορισμού που γίνεται μετά τον έλεγχο από τη Φορολογική Διοίκηση. Ο προσδιορισμός αυτός μπορεί να αφορά οποιονδήποτε προηγούμενο άμεσο, διοικητικό, εκτιμώμενο ή ενδιάμεσο προσδιορισμό φόρου, εφόσον από τον έλεγχο διαπιστωθεί αιτιολογημένα ότι αυτός ήταν ανακριβής ή εσφαλμένος. Με αυτή τη ρύθμιση δίδεται η δυνατότητα στη Φορολογική Διοίκηση να προβαίνει σε ορθότερη και δικαιότερη εφαρμογή της φορολογικής πολιτικής.</p>
	37	<p>Προβλέπεται το χρονικό διάστημα των πέντε (5) ετών εντός του οποίου η Φορολογική Διοίκηση έχει δικαίωμα να κοινοποιήσει πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου. Προβλέπονται επίσης και οι ειδικότερες περιπτώσεις παράτασης αυτού του χρονικού διαστήματος, όπως ειδικότερα ορίζονται στις παρ. 2 και 3. Συγκεκριμένα, αναφέρεται η περίπτωση παράτασης της προθεσμίας έως ένα (1) έτος σε περιπτώσεις που αποκτώνται πληροφορίες από τη Φορολογική Διοίκηση από εξωτερική πηγή εκτός αυτής, καθώς και από χώρα της αλλοδαπής. Οι περιπτώσεις στοχεύουν στη ρύθμιση οριακών περιπτώσεων που λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα τους, δηλαδή της λήψης πληροφοριών από εξωγενείς πηγές, καθίσταται αναγκαία η επέκταση του χρόνου εξάντλησης της χρονικής αρμοδιότητας κοινοποίησης πράξης προσδιορισμού φόρου. Ρύθμιση επίσης της παραγραφής υπάρχει και για τις περιπτώσεις άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής, ύπαρξης προθεσμίας για υποβολή αιτήματος αμοιβαίου διακανονισμού, καθώς και αίτησης για ακύρωση ή τροποποίηση πράξης προσδιορισμού φόρου ή επιβολής προστίμου, όπως ειδικότερα αναφέρονται στην αξιολογούμενη ρύθμιση. Στην παρ. 3 αναφέρονται ειδικότερα οι εξαιρετικές περιπτώσεις παράτασης της προθεσμίας στη δεκαετία. Αυτή η ρύθμιση ανάγεται στην ανάγκη να εκκαθαρίζονται εγκαίρως οι φορολογικές εκκρεμότητες και να είναι σε θέση η Φορολογική Διοίκηση στο να προβεί σε ελέγχους κατά τρόπο έγκυρο και άρτιο, αλλά και στο να απολαμβάνουν οι φορολογούμενοι την ασφάλεια δικαίου, με τη ρητή πρόβλεψη των προθεσμιών που ισχύουν, η οποία δεν υφίστατο πριν από τη θέσπιση του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.</p>
	38	<p>Προβλέπεται το ελάχιστο περιεχόμενο των πράξεων προσδιορισμού του φόρου, καθώς και η κοινοποίηση αυτών στον φορολογούμενο τον οποίο αφορά ο προσδιορισμός.</p>
	39	<p>Προβλέπεται γενικός κανόνας απαγόρευσης καταχρήσεων με σκοπό να επιτρέπεται στη Φορολογική Διοίκηση να μη λαμβάνει υπόψη κατά τον προσδιορισμό του φόρου διευθετήσεις ή σειρά διευθετήσεων, εφόσον αυτές έχουν γίνει με σκοπό να προσφέρουν στον φορολογούμενο αθέμιτο πλεονέκτημα, και κατ' επέκταση να καταλύεται το πνεύμα της φορολογικής νομοθεσίας. Στην παρ. 2 γίνεται περιγραφή της έννοιας της «διευθέτησης» που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον φορολογούμενο για την καταστράτηγηση του νομικού πλαισίου. Στην παρ. 3 ορίζεται ότι η έλλειψη εμπορικής ουσίας είναι βάσιμος λόγος για τον χαρακτηρισμό της</p>

		διευθέτησης ως μη γνήσιας, ενώ επίσης καθορίζεται με ποιο τρόπο η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει και διαπιστώνει τον τεχνητό ή μη χαρακτήρα μιας διευθέτησης ή σειράς διευθετήσεων, ενώ με την παρ. 4 ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της φορολογικής υποχρέωσης. Το αξιολογούμενο άρθρο είναι αποτέλεσμα ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2016/1164/ΕΕ του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων κατά πρακτικών φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (L 193/1).
	40	Ορίζεται ότι η είσπραξη των φόρων και των λοιπών εσόδων του Δημοσίου αποτελεί αρμοδιότητα του Διοικητή της ΑΑΔΕ, για την άσκηση της οποίας μπορεί να εξουσιοδοτεί άλλα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης.
	41	Καθορίζονται ο χρόνος και οι προθεσμίες εντός των οποίων καταβάλλεται ο προσδιοριζόμενος φόρος. Κατά κανόνα ο φόρος καταβάλλεται κατά τον χρόνο που προβλέπεται από τον νόμο που επιβάλλει την αντίστοιχη φορολογία, στην οποία εφαρμόζεται ο Κώδικας. Σε περίπτωση διορθωτικού ή εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου, ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης του προσδιορισμού φόρου στον φορολογούμενο και στην περίπτωση ενδιάμεσου προσδιορισμού, ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται εντός τριών (3) ημερών από την κοινοποίηση της αντίστοιχης πράξης προσδιορισμού του φόρου. Τέλος, σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης διοικητικού δικαστηρίου, ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες μηνιαίες δόσεις.
	42	Ορίζονται ο χρόνος και η διαδικασία επιστροφής φόρου στον φορολογούμενο από τη Φορολογική Διοίκηση. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η επιστροφή γίνεται, αφού προηγηθεί συμψηφισμός με τυχόν φορολογικές οφειλές, μέσα στις επιμέρους προβλεπόμενες προθεσμίες, διαφορετικά καθίσταται ληξιπρόθεσμη. Προβλέπεται, ακόμα, ότι ο φορολογούμενος δύναται να συναινέσει για την παρακράτηση των τυχόν επιστρεπτέων ποσών για να συμψηφιστούν αυτά με μελλοντικές του οφειλές. Τέλος, προβλέπονται οι επιμέρους προθεσμίες παραγραφής της αξίωσης για επιστροφή.
	43	Προβλέπεται η σειρά εξόφλησης κατά την καταβολή φόρου, ενώ στην παρ. 2 προβλέπεται η διακριτική ευχέρεια της Φορολογικής Διοίκησης να κατανέμει κάθε καταβολή φόρου, εφόσον δεν έχει υποδείξει επαρκώς τον φόρο για τον οποίο καταβάλει ή εφόσον έχουν εισπραχθεί ποσά μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης.
	44	Ορίζεται ότι η διαδικασία για την είσπραξη των φόρων και των λοιπών εσόδων του Δημοσίου, που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα, πραγματοποιείται δυνάμει εκτελεστού τίτλου και απαριθμούνται εξαντλητικά οι εκτελεστοί τίτλοι.
	45	Ρυθμίζονται τα μέτρα που δύναται να λάβει η Φορολογική Διοίκηση προκειμένου να διασφαλίσει την είσπραξη των φόρων, καθώς και η διαδικασία, με την οποία αυτά διατάσσονται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Πρωτοδικείου της έδρας του οργάνου της Φορολογικής Διοίκησης. Επίσης, προβλέπεται η όλως εξαιρετική επιβολή μέτρων

		διασφαλιστικού, άμεσου και επείγοντος χαρακτήρα που λαμβάνονται, όταν διαπιστώνεται μη απόδοση φόρων, ανακριβής απόδοση φόρων με σκοπό τη μη πληρωμή συνολικά στο Δημόσιο ποσού πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ, καθώς και είσπραξη επιστροφής φόρων κατόπιν σκόπιμης παραπλάνησης της Φορολογικής Διοίκησης.
	46	Ρυθμίζεται η ατομική ειδοποίηση καταβολής οφειλής και υπερημερίας και ορίζεται ότι, μετά την πάροδο τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της, μπορούν να ληφθούν τα μέτρα διοικητικής εκτέλεσης. Προβλέπονται το ελάχιστο περιεχόμενο της ατομικής ειδοποίησης και ο τρόπος κοινοποίησης αυτής.
	47	Ρυθμίζονται οριζόντια ζητήματα για την αναγκαστική εκτέλεση από τη Φορολογική Διοίκηση για την είσπραξη των φόρων και των λοιπών εσόδων του Δημοσίου που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, ενώ προβλέπεται παράλληλα επιφύλαξη υπέρ της εφαρμογής του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε., ν. 4978/2022, Α' 190).
	48	Ορίζονται τα προληπτικά μέτρα που μπορούν να ληφθούν για διασφάλιση οφειλής προς το Δημόσιο σε έκτακτες περιπτώσεις, όταν υπάρχουν πληροφορίες ή διαπιστώνονται προπαρασκευαστικές εργασίες για μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων του φορολογουμένου οφειλέτη σε τρίτους, ώστε να αποτραπεί η ικανοποίηση του Δημοσίου. Στις περιπτώσεις αυτές, η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να προβεί σε λήψη μέτρων πριν η οφειλή καταστεί ληξιπρόθεσμη και παράλληλα να προβαίνει σε κάθε νόμιμη ενέργεια για την ανατροπή των ενεργειών αυτών, όπως αγωγή καταδολίευσης σε περίπτωση μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων, ενώ μπορεί να ζητήσει ως ασφαλιστικό μέτρο τη δικαστική μεσεγγύηση σύμφωνα με τα άρθρα 725 κ.ε. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182).
	49	Προβλέπονται τα πρόσωπα που ευθύνονται αλληλεγγύως με τα νομικά πρόσωπα για τις φορολογικές υποχρεώσεις των τελευταίων και ορίζονται οι χρονικές προϋποθέσεις συμμετοχής στη διοίκηση του νομικού προσώπου για τη θεμελίωση της ευθύνης αυτής. Η ευθύνη ισχύει και στην περίπτωση συγχωνεύσεων νομικών προσώπων. Ρυθμίζεται, ακόμη, το ειδικότερο ζήτημα της ευθύνης κυρίων ή επιφανειούχων σε σχέση με την καταβολή του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων, τα δικαιώματα των αλληλεγγύως ευθυνομένων έναντι της Φορολογικής Διοίκησης και η απαλλαγή αρχηγών διπλωματικών αποστολών ή προξενικών αρχών από τη σχετική ευθύνη.
	50	Προσδιορίζεται η παραγραφή για την είσπραξη των φόρων και λοιπών εσόδων από το Δημόσιο στα πέντε (5) έτη μετά την έκδοση του νόμιμου τίτλου εκτέλεσης, εάν δεν κοινοποιηθεί οποιαδήποτε πράξη εκτέλεσης στον φορολογούμενο εντός της πενταετίας και καταγράφονται οι πράξεις που διακόπτουν την παραγραφή. Επιπροσθέτως, εισάγεται πειθαρχική ευθύνη του αρμοδίου οργάνου της φορολογικής διοίκησης για τη μη εκκίνηση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη των φόρων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα εντός πέντε (5) ετών από την ημερομηνία κατά την οποία ο φορολογούμενος κατέστη υπερέμμερος. Τέλος,

		ορίζεται ότι καμία διάταξη περί παραγραφής δεν αποκλείει το δικαίωμα αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη από το Δημόσιο των μη καταβληθέντων φόρων ή άλλων εσόδων του Δημοσίου, με τη σχετική επιφύλαξη που εισάγεται στην παρ. 1.
	51	Ορίζεται το νομοθετικό πλαίσιο που εφαρμόζεται για την αμοιβαία συνδρομή στην είσπραξη απαιτήσεων, τόσο μεταξύ της Ελλάδας και κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και μεταξύ της Ελλάδας και τρίτων κρατών.
	52	Καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των τόκων σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1, ο φορολογούμενος υποχρεούται να καταβάλει τόκους για τη χρονική περίοδο από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας έως και την ημερομηνία καταβολής του φόρου σε περίπτωση που δεν καταβάλει το ποσό του φόρου εντός της προθεσμίας. Με τις παρ. 2 και 3 προβλέπονται ειδικότερες ρυθμίσεις για τον φόρο που προκύπτει από την υποβολή της ενιαίας δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) του άρθρου 47α του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248) ή αντίστοιχης δήλωσης που υποβάλλεται σε άλλο κράτος μέλος. Με την παρ. 4 η Φορολογική Διοίκηση υποχρεούται σε περίπτωση καταβολής υπερβάλλοντος ποσού φόρου να καταβάλει τόκους για τη χρονική περίοδο από την ημερομηνία αίτησης επιστροφής του υπερβάλλοντος ποσού φόρου μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του με τις εξαιρέσεις που εισάγονται στην παράγραφο αυτή. Τέλος, με την παρ. 5 του άρθρου 52 ορίζεται ότι τόκοι επί των τόκων δεν υπολογίζονται και δεν οφείλονται.
	53	Προβλέπονται σε ενιαίο άρθρο οι περιπτώσεις παραβάσεων του Κώδικα που αφορούν τη μη υποβολή ή την εκπρόθεσμη υποβολή φορολογικών δηλώσεων και δηλώσεων πληροφοριακού χαρακτήρα, καθώς και η παράβαση της παράλειψης χορήγησης στοιχείων που ζητούνται από τη Φορολογική Διοίκηση, με τις αντίστοιχες κυρώσεις γι' αυτές.
	54	Προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων για την υποβολή ανακριβούς φορολογικής δήλωσης ή άλλης δήλωσης πληροφοριακού χαρακτήρα, ανά είδος φορολογίας.
	55	Προβλέπεται η επιβολή προστίμων σε περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής ή μη υποβολής ή υποβολής ανακριβούς/ατελούς Συνοπτικού Πίνακα Πληροφοριών ή Φακέλου Τεκμηρίωσης Ενδοομιλικών Συναλλαγών.
	56	Προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής ή μη υποβολής ή ανακριβούς/ατελούς υποβολής Έκθεσης ανά Χώρα και δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης επιβάλλεται πρόστιμο, ανάλογα με την κατηγορία του τηρούμενου λογιστικού συστήματος.
	57	Προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων για τις παραβάσεις που σχετίζονται με την απεικόνιση των οικονομικών συναλλαγών σε πρόσωπο που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, το οποίο, κατά παράβαση της σχετικής υποχρέωσής του, δεν τηρεί αξιόπιστο λογιστικό σύστημα και κατάλληλα λογιστικά αρχεία (βιβλία και στοιχεία) σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα που προβλέπονται στην ελληνική νομοθεσία.
	58	Προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις σχετικές με την ηλεκτρονική διαβίβαση στοιχείων και την παράλειψη διαβίβασης στοιχείων προς τη Φορολογική Διοίκηση εν γένει. Ειδικότερα, προβλέπονται κυρώσεις

		για τις περιπτώσεις μη διαβίβασης των συνόψεων εκδοθέντων παραστατικών εσόδων λιανικής στην ψηφιακή πλατφόρμα «MyData» μέσω του πληροφοριακού συστήματος Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (Φ.Η.Μ.) της Α.Α.Δ.Ε., μη διαβίβασης ή εκπρόθεσμης διαβίβασης στην Α.Α.Δ.Ε. των δεδομένων των εκδιδόμενων λογιστικών αρχείων.
	59	Προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων για την παράβαση της μη υποβολής στοιχείων τρίτων, οι οποίες αφορούν στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όταν αυτά παραβιάζουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών χρηματοοικονομικών λογαριασμών, τα Δηλούντα Ελληνικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, τις ψηφιακές πλατφόρμες που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την παροχή πληροφοριών ή στοιχείων και την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών, τους Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την παροχή πληροφοριών σχετικών με συναλλαγές που εκτελούνται μέσω τερματικών.
	60	Προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων με τη μορφή απαγόρευσης δικαιωπραξιών για την περίπτωση της παράβασης των υποχρεώσεων τρίτων για τον Ε.Ν.Φ.Ι.Α.. Καθορίζονται, ακόμα, οι ειδικότερες διαδικαστικές εγγυήσεις και οι υπόχρεοι της τήρησής τους, προκειμένου να εξασφαλιστεί η εισπραξιμότητα του συγκεκριμένου φόρου.
	61	Ορίζεται ως αφετηρία για την επιβολή των προστίμων η επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων. Ως αφετηρία για την επιβολή των τόκων ορίζεται η επομένη της ημερομηνίας της πρώτης ηλεκτρονικής έκδοσης των πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου για το οικείο έτος από τη Φορολογική Διοίκηση για τους υπόχρεους του έτους αυτού.
	62	Προβλέπεται η χορήγηση χρηματικής επιβράβευσης μετά από επώνυμη καταγγελία στην εφαρμογή σάρωσης «QR code appodixi» της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.
	63	Προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων σε χρήστες των τερματικών «Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης (Electronic Funds Transfer at the point of sale, EFT/POS)» που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις λειτουργίας και διασύνδεσης με την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.
	64	Προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων για την παραβίαση των υποχρεώσεων διασύνδεσης των τερματικών Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης («Electronic Funds Transfer at the point of sale, EFT/POS») με την Α.Α.Δ.Ε.
	65	Ορίζεται η αρμοδιότητα του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. για την έκδοση πράξης καταλογισμού τόκων και επιβολής προστίμων, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει αυτοτελή αιτιολογία και να κοινοποιείται στο φορολογούμενο ή το ευθυνόμενο πρόσωπο: α) μαζί με την πράξη προσδιορισμού του φόρου ή β) αυτοτελώς, εάν η πράξη προσδιορισμού του φόρου δεν εκδίδεται ταυτόχρονα. Ο φορολογούμενος καλείται εγγράφως για την υποβολή αντιρρήσεων τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την έκδοση της πράξης. Τέλος, προβλέπεται, ότι τόκοι και πρόστιμα καταβάλλονται εφάπαξ την τριακοστή ημέρα μετά την κοινοποίηση της πράξης καταλογισμού ή επιβολής.

	66	Ρυθμίζεται η περίπτωση της συρροής παραβάσεων και προβλέπεται ότι εάν, για την ίδια παράβαση, επιβάλλονται, σύμφωνα με τον Κώδικα, περισσότερα πρόστιμα, υπερισχύει η διάταξη που προβλέπει το μεγαλύτερο πρόστιμο, εκτός αν ένα πρόστιμο ορίζεται ως αυτοτελές.
	67	Ορίζονται οι κυρώσεις της υποτροπής, και προβλέπεται η επιβολή του διπλάσιου και, εν συνεχεία, του τετραπλάσιου προστίμου που προβλέπεται για την αρχική παράβαση.
	68	Προβλέπονται οι αρμοδιότητες της Φορολογικής Διοίκησης κατά την ποινική διαδικασία. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να ερευνά παραβάσεις του Κώδικα και άλλων νόμων που εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτού χωρίς να θίγεται η εφαρμογή του άρθρου 33 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ.).
	69	Ορίζονται ζητήματα παραπομπής σε ποινική δίκη φορολογικών παραβάσεων με ποινικό χαρακτήρα, καθώς και ζητήματα παραγραφής των σχετικών εγκλημάτων.
	70	Ορίζεται ανάλογη, με αυτή του παραβάτη, ευθύνη όποιου άλλου προσώπου υποκίνησε, υπέθαλψε ή συνέπραξε με τον παραβάτη προκειμένου να παρεμποδίσει τη φορολογική διοίκηση.
	71	Δίνεται στον φορολογούμενο η δυνατότητα να αιτείται από τον Διοικητή την απαλλαγή από τόκους ή πρόστιμα σε περίπτωση ανωτέρας βίας υπό την προϋπόθεση ότι έχουν εξοφληθεί όλοι οι φόροι πριν από το αίτημα απαλλαγής. Δεν μπορεί να υπάρξει απαλλαγή για τόκους και πρόστιμα που επιβάλλονται για ανακριβή δήλωση καθώς και για τα πρόστιμα που επιβάλλονται για παραβάσεις φοροδιαφυγής. Ο Διοικητής αποφαινεται επί του αιτήματος εντός τριάντα (30) ημερών και κοινοποιεί την απόφαση στον φορολογούμενο και εάν δεν ληφθεί απόφαση εντός της ανωτέρω περιόδου, το αίτημα θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.
	72	<p>Προβλέπεται το πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας της ενδικοφανούς προσφυγής και εξορθολογίζεται το υφιστάμενο πλαίσιο προθεσμιών. Ειδικότερα, με την παρ. 1, ορίζεται ότι ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί οποιαδήποτε πράξη έχει εκδοθεί σε βάρος του από τη Φορολογική Διοίκηση, οφείλει να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών της Φορολογικής Διοίκησης.</p> <p>Με την παρ. 5 επέρχονται ορισμένες βελτιώσεις επί της διαδικασίας ενώπιον της υπηρεσίας, προκειμένου να επιτελείται κατά τρόπο ουσιαστικό η λειτουργία του προελέγχου των πράξεων από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και ρυθμίζονται ζητήματα που σχετίζονται με την κατά χρόνο αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών να επιληφθεί επί της ενδικοφανούς προσφυγής. Με την παρ. 7 εισάγεται ρύθμιση που αποσκοπεί στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της κρίσης του προσωπικού της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, λαμβάνοντας ειδικότερα υπόψη τη φύση των καθηκόντων και το εύρος των αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας.</p>
	73	Η Διαδικασία Αμοιβαίου Διακανονισμού προβλέπεται α) στις περισσότερες Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας που συνάπτει η Ελλάδα σύμφωνα με την Πρότυπη Φορολογική Σύμβαση του Οργανισμού Οικονομικής

		<p>Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και β) στη Σύμβαση για την εξάλειψη της διπλής φορολογίας σε περίπτωση διόρθωσης των κερδών συνδεδεμένων επιχειρήσεων (90/436/ΕΟΚ) της 32ης Ιουλίου 1990 μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κυρώθηκε με τον ν. 2216/1994 (Α΄83) (Σύμβαση Διαιτησίας). Με την αξιολογούμενη διάταξη ορίζεται Διαδικασία Αμοιβαίου Διακανονισμού, κατ’ εφαρμογή των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας και της Σύμβασης Διαιτησίας, η οποία διεξάγεται από τη Φορολογική Διοίκηση και τα αποτελέσματά της επέρχονται με την έκδοση Απόφασης Αμοιβαίου Διακανονισμού του Διοικητή. Με την προτεινόμενη διάταξη η Ελλάδα, ως κράτος μέλος του ΟΟΣΑ, το οποίο ενέκρινε την τελική Έκθεση σχετικά με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών επίλυσης διαφορών (Δράση 14) στο πλαίσιο του Προγράμματος του ΟΟΣΑ/G20 “Base Erosion and Profit Shifting” κατά της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μετατόπισης κερδών, προβαίνει σε θέσπιση σαφών διαδικαστικών κανόνων σχετικά με την πρόσβαση και χρήση της Διαδικασίας Αμοιβαίου Διακανονισμού.</p>
	74	<p>Τίθενται οι προϋποθέσεις προκειμένου η Φορολογική Διοίκηση να προβεί σε τροποποίηση ή ακύρωση άμεσου προσδιορισμού φόρου ή πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξης επιβολής προστίμου, είτε κατόπιν αίτησης του φορολογούμενου είτε οίκοθεν, χωρίς αίτηση του φορολογούμενου, για τους λόγους που περιοριστικά αναφέρονται στην παρ. 1, ήτοι α) για πρόδηλη έλλειψη (ολική ή μερική) φορολογικής υποχρέωσης, β) για αριθμητικό ή υπολογιστικό λάθος. Εάν ως συνέπεια του άμεσου προσδιορισμού ή της πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εκδίδεται και πράξη επιβολής προστίμου, η εν λόγω πράξη (ή ο άμεσος προσδιορισμός) ακυρώνεται ή τροποποιείται με πράξη της Φορολογικής Διοίκησης. Ειδικά για τους επιγενόμενους λόγους εισάγεται ειδική προθεσμία στην περίπτωση που η έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης οφείλεται σε επιγενόμενο λόγο, που γεννήθηκε εντός του τελευταίου τριμήνου της προθεσμίας για την υποβολή αίτησης για την ακύρωση ή τροποποίηση. Στην περίπτωση αυτή, η αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός τριών (3) μηνών από τη γένεση του λόγου αυτού. Ως αριθμητικά ή υπολογιστικά λάθη θεωρούνται τα σφάλματα κατά τη διενέργεια μαθηματικού υπολογισμού ή κατά την εκτέλεση αριθμητικής πράξης και όχι η εσφαλμένη επιβολή φόρου ή η απαλλαγή από τον φόρο ή η κακή εφαρμογή του νόμου (ΣτΕ 1115/1988).</p>
	75	<p>Προβλέπεται η δυνατότητα αποδοχής από τον φορολογούμενο των πράξεων του φορολογικού ελέγχου σε διάφορα στάδια της διαδικασίας, προς τον σκοπό ενίσχυσης της φορολογικής συμμόρφωσης και των δημοσίων εσόδων, καθώς και της ταχύτερης δυνατής περάτωσης της σχετικής εκκρεμότητας. Ειδικότερα, εάν ο φορολογούμενος αναγνωρίσει την κύρια οφειλή του, τα πρόστιμα μειώνονται κατά ποσοστά, τα οποία διαμορφώνονται αναλόγως του σταδίου επέλευσης της αποδοχής από αυτόν.</p>
	76	<p>Θεμελιώνεται η υποχρέωση της Φορολογικής Διοίκησης για την παροχή σαφούς, ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας αναφορικά με τη νομική βάση, τα γεγονότα και τις περιστάσεις που θεμελιώνουν την έκδοση πράξεως και τον προσδιορισμό φόρου.</p>

	77	Εάν ο φορολογούμενος ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο αμφισβητεί την πράξη προσδιορισμού φόρου στο πλαίσιο ενδικοφανούς προσφυγής, φέρει και το βάρος της απόδειξης της πλημμέλειας.
	78	Προβλέπεται η υποχρέωση για χορήγηση ετήσιου φορολογικού πιστοποιητικού από ορκωτούς λογιστές και ελεγκτικές εταιρείες και οι κυρώσεις για τις παραβάσεις του νόμου από τους ελεγκτές. Επίσης, προβλέπεται η υποχρεωτική αναφορά φορολογικών παραβάσεων στο ετήσιο φορολογικό πιστοποιητικό.
	79	Προσδιορίζονται τα ποινικά αδικήματα που σχετίζονται με τη φοροδιαφυγή. Συγκεκριμένα στην παρ. 1 περιγράφονται οι αντικειμενικές υποστάσεις των εγκλημάτων φοροδιαφυγής που σχετίζονται με τον φόρο εισοδήματος, τον ενιαίο φόρο ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), τον ειδικό φόρο ακινήτων (Ε.Φ.Α.) (περ. α'), τον φόρο προστιθέμενης αξίας, τον φόρο κύκλου εργασιών, τον φόρο ασφαλιστρών, τους παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους, τέλη και εισφορές (περ. β') και τον φόρο πλοίων (περ. γ'). Στις παρ. 3 και 4 του προτεινόμενου άρθρου καθορίζονται οι ποινές οι οποίες εξαρτώνται από το ύψος του φόρου που δεν αποδόθηκε ή συμψηφίστηκε ή εξέπεσε ή επεστράφη ή διακρατήθηκε. Στην παρ. 5 τυποποιείται το έγκλημα της έκδοσης και αποδοχής πλαστών και εικονικών φορολογικών στοιχείων ανεξάρτητα από το αν ο υπαίτιος διαφεύγει ή μη την πληρωμή φόρου. Διαμορφώνονται δύο πλημμεληματικές και μία κακουργηματική μορφή του εγκλήματος. Στην ίδια παράγραφο δίδονται ορισμοί του πλαστού και του εικονικού φορολογικού στοιχείου για την εφαρμογή της διάταξης. Με την παρ. 6 προβλέπεται ότι για την επιμέτρηση της ποινής λαμβάνονται υπόψη ενδεικτικά το ύψος του ποσού που αποκρύφτηκε ή δεν αποδόθηκε και η διάρκεια της απόκρυψης ή μη απόδοσης ή ανακριβούς απόδοσης ή διακράτησης, ενώ επιβαρυντική περίπτωση συνιστά η μεταχείριση από τον δράστη ιδιαίτερων τεχνασμάτων.
	80	Προσδιορίζονται τα πρόσωπα που θεωρούνται αυτορρογοί και συνεργοί των εγκλημάτων, εφόσον με οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη συντέλεσαν στη διάπραξη τους.
	81	Ρυθμίζονται δικονομικά θέματα, καθώς και η παραγραφή των εγκλημάτων φοροδιαφυγής.
	82	Ρυθμίζεται η αναστολή των ποινών.
	83	Περιέχονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις.
	84	Περιέχονται οι μεταβατικές διατάξεις.
	85	Ορίζονται τελικές διατάξεις.
	86	Ορίζονται καταργούμενες διατάξεις.
	87	Καθορίζεται η σειρά κατά την οποία πιστώνονται κατά προτεραιότητα και κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί παραγραφής απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, καταβολές έναντι δόσεων ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής που χορηγούνται βάσει νόμου ή απόφασης διοικητικού οργάνου και αποδόσεις από παρακράτηση των πιστοποιητικών του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας που έχουν διενεργηθεί ή διενεργούνται μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και επιστροφές φόρων και

		αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών που έχουν εκκαθαριστεί ή εκκαθαρίζονται από τη Φορολογική Διοίκηση έως και την ανωτέρω ημερομηνία, εφόσον εκκρεμεί η πίστωση ή ο συμψηφισμός τους.
	88-91	Διασαφηνίζεται το καθεστώς για τις ρυθμίσεις βεβαιωμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση, προς ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και προκειμένου να αντιμετωπιστούν πρακτικά εμπόδια που ανέκυψαν, προς όφελος τόσο των φορολογουμένων, όσο και της Διοίκησης. Επιπρόσθετα, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στις προϋποθέσεις απώλειας των ρυθμίσεων, ανάλογα με την εκάστοτε περίπτωση και κατηγορία ρύθμισης. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η αποτροπή απώλειας μεγάλου αριθμού ρυθμίσεων, οι οποίες αφενός είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές για τους οφειλέτες και αφετέρου έχουν υψηλό ποσοστό εισπραξιμότητας με θετικό αντίκτυπο στα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού. Σημειώνεται δε ότι από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο δεν προβλέπεται δυνατότητα επανένταξης των οφειλετών στις ρυθμίσεις αυτές εφόσον τις απωλέσουν, με εξαίρεση των όσων προβλέπονται για την πάγια ρύθμιση τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στην υποπερ. γ της περ. 1 της υποπαρ. Α2 της παρ. Α του ν. 4152/2013. Σκοπός των προτεινόμενων διατάξεων είναι αρχικά η ομοιόμορφη αντιμετώπιση των οφειλετών σε ό,τι αφορά τους λόγους απώλειας των εν ισχύ ρυθμίσεων βεβαιωμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση, η αυτοματοποίηση της απώλειας των ρυθμίσεων μέσω των μηχανογραφικών εφαρμογών της Α.Α.Δ.Ε. για την εξοικονόμηση λειτουργικού κόστους και την αμεσότερη εξυπηρέτηση του οφειλέτη και τέλος η μείωση του κινδύνου από την απώλεια μεγάλου αριθμού ρυθμίσεων που αποτελούν βασική πηγή είσπραξης των βεβαιωμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση.
	92	Ο φόρος εξωχρηματιστηριακού δανεισμού μετοχών δεν υφίσταται σε καμία αγορά παγκοσμίως και πλήττει σημαντικά την ανάπτυξη του δανεισμού τίτλων προκαλώντας αλυσιδωτές δυσλειτουργίες στην αγορά μετοχών, καθώς δεν μπορούν να υλοποιηθούν με χαμηλό κόστος (low friction cost) επενδυτικές στρατηγικές από τους διεθνείς επενδυτές (στρατηγικές υπερ-απόδοσης long/short, alpha (α) strategies). Αυτές οι στρατηγικές είναι σημαντικές για την αύξηση της ρευστότητας της εγχώριας αγοράς, πραγματοποιούνται σε όλες τις αναπτυσσόμενες αγορές και αποτελούν ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ευρωστίας και αποτελεσματικότητάς της.
	93	Η εξαίρεση του εισοδήματος από τον φόρο τόκων επί προϊόντων χρηματιστηριακού δανεισμού θα συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία του χρηματιστηριακού δανεισμού μετοχών, ιδίως σε σχέση με τον διακανονισμό ατελών συναλλαγών (fail trade settlement) και την παροχή κινήτρων στους δικαιούχους για τη διάθεση μετοχών τους προς δανεισμό. Η εξαίρεση του φόρου αυτού θα διευκολύνει την προσφορά τίτλων κυρίως από ημεδαπούς επενδυτές με αποτέλεσμα στη συνέχεια οι δανειζόμενοι που προβαίνουν σε πώληση των τίτλων αυτών (για το κλείσιμο τυχόν fail trades ή για αντιστάθμιση θέσης) να αποδίδουν στο Δημόσιο πολλαπλάσιο φόρο (το φόρο πώλησης μετοχών).
	94 - 95	Επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις σύμφωνα με το πάγιο ρυθμιστικό πλαίσιο που ισχύει για τις αρχές καλής νομοθέτησης και τη νομοπαρασκευαστική μεθοδολογία, προς ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και άρση των ερμηνευτικών αντινομιών. Παράλληλα, προβλέπεται η

		εξαίρεση από την υποχρεωτική έκδοση ηλεκτρονικού τιμολογίου συγκεκριμένων περιπτώσεων σύναψης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και εν γένει συναλλαγών, ρυθμίζοντας ενιαία και οργανωμένα το ζήτημα.
	96	<p>Κατά τη διενέργεια ελέγχου από την αρμόδια Υπηρεσία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους των αιτημάτων κατάπτωσης της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, εξετάζεται και εάν από υπαιτιότητα του δανειστή ή πιστωτή δεν συνέτρεχαν ή εκ των υστέρων εξέλιπταν οι προϋποθέσεις χορήγησης της εγγύησης. Προς τον σκοπό αυτό ζητούνται τα αναγκαία δικαιολογητικά, τα οποία ευρίσκονται στο αρχείο των πιστωτικών ιδρυμάτων. Στην παρ. 1 ρυθμίζεται το ζήτημα που ανέκυψε κατά τη διαδικασία διαδοχής πιστωτικών ιδρυμάτων και της μεταφοράς του φυσικού τους αρχείου, καθώς είναι δυνατόν τα παραπάνω έγγραφα δικαιολογητικά (βεβαιώσεις, πιστοποιητικά κ.λπ.) να μην ανευρίσκονται ή να καταστράφηκαν ή να απωλέσθηκαν και δεν είναι δυνατόν να επανεκδοθούν διότι δεν υφίστανται πλέον οι εκδότες ή οι διάδοχοί τους, ούτε αντίστοιχα υπάρχουν ψηφιοποιημένα αρχεία. Για τον λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμο την έλλειψή τους να αντικαθιστά αντίστοιχη βεβαίωση του πιστωτικού ιδρύματος ώστε να εξετάζονται στην ουσία τους τα αιτήματα κατάπτωσης.</p> <p>Με την παρ. 2 ρυθμίζεται το ζήτημα της εξέτασης των εκκρεμών αιτημάτων κατάπτωσης αλλά και εκείνων τα οποία έχουν απορριφθεί λόγω ελλείψεων σε δικαιολογητικά έγγραφα και τα οποία θα επαναξετάζονται εντός νόμιμης προθεσμίας. Με την παρ. 3 ρυθμίζεται το ζήτημα απόδειξης της εγγραφής εμπράγματης εξασφάλισης από τα πιστωτικά ιδρύματα λόγω της εν τω μεταξύ έναρξης της λειτουργίας του Κτηματολογίου το οποίο πλέον υποκατέστησε τα Υποθηκοφυλακεία ως προς τη χορήγηση των σχετικών πιστοποιητικών.</p>
	97	<p>Λόγω του εξαιρετικά μεγάλου πλήθους των αιτημάτων που υποβάλλονται προς τη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων (ΔΚΕΚΚ) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ) από τα εν γένει χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την κατάπτωση εγγύησης που έχει παράσχει το Ελληνικό Δημόσιο σε δανειακές συμβάσεις υπέρ δανειοληπτών, φυσικών και νομικών προσώπων, συχνά καθίσταται αντικειμενικώς αδύνατη η περαιώση της διαδικασίας εξέτασης των αιτημάτων αυτών από την ως άνω αρμόδια Υπηρεσία εντός ευλόγου χρόνου.</p> <p>Συνέπεια αυτού είναι η προσφυγή στα δικαστήρια από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, με την άσκηση σωρείας αγωγών, ενόσω τα οικεία αιτήματα κατάπτωσης των εγγυήσεων του Δημοσίου ακόμη εκκρεμούν, προκειμένου να αποτραπεί ο κίνδυνος της παραγραφής των σχετικών αξιώσεών τους.</p> <p>Σκοπός της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η αντιμετώπιση του παραπάνω ζητήματος ώστε να ανασχεθεί η υπέρμετρη επιβάρυνση που προκαλείται τόσο στα δικαστήρια, και τους λοιπούς εμπλεκόμενους συντελεστές (όπως λ.χ. οι λειτουργοί του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους), όσο και στην ίδια τη ΔΚΕΚΚ του ΓΛΚ, στην οποία, πέραν της εξέτασης των εκκρεμών αιτημάτων κατάπτωσης, προστίθεται και το παράλληλο έργο της διατύπωσης απόψεων επ' αυτών.</p> <p>Συνεπώς, με την παρ. 1 της προτεινόμενης ρύθμισης ορίζεται ότι από την υποβολή κάθε αιτήματος, (αρχικού ή για οποιονδήποτε λόγο επανυποβαλλόμενου) προς τη ΔΚΕΚΚ για την κατάπτωση εγγύησης του</p>

		<p>Ελληνικού Δημοσίου, η οποία έχει παρασχεθεί βάσει είτε του ν. 2322/1995 είτε του ν. 4549/2018, αναστέλλεται ο χρόνος παραγραφής των εν γένει αξιώσεων, τόσο του αιτούντος όσο και του Ελληνικού Δημοσίου (δοθέντος ότι και το Ελληνικό Δημόσιο μπορεί να εγείρει λ.χ. αποζημιωτικές αξιώσεις σε περίπτωση παραβίασης συμβατικής υποχρέωσης του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, ΑΠ 797/2023), υπό την προϋπόθεση, βέβαια, ότι η παραγραφή δεν έχει ήδη συμπληρωθεί κατά την υποβολή του αιτήματος. Ορίζεται δε ότι η αναστολή του χρόνου της παραγραφής διαρκεί μέχρι η ΔΚΕΚΚ να αποφανθεί οριστικά επί του υποβληθέντος αιτήματος κατάπτωσης.</p> <p>Στην παρ. 2 προβλέπεται ότι οι διατάξεις της παρ. 1 εφαρμόζονται και στα εκκρεμή αιτήματα ή στα αιτήματα που επανυποβάλλονται κατ' εφαρμογή της περ β της παρ. 2 του άρθρου 96 του αξιολογούμενου νομοσχεδίου, εφόσον και γι' αυτά η παραγραφή δεν έχει ήδη συμπληρωθεί κατά την υποβολή ή επανυποβολή τους.</p>
	98	<p>Σε υπουργικές αποφάσεις με τις οποίες παρασχέθηκε η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου σε δάνεια προς επιχειρήσεις (φυσικά ή νομικά πρόσωπα), τίθεται ως όρος για την εξόφλησή τους, τα πιστωτικά ιδρύματα να υποβάλουν το αίτημα κατάπτωσης (μαζί με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά) μετά την παρέλευση τριμήνου από την ολοσχερή ρευστοποίηση των ληφθεισών εξασφαλίσεων. Με την προτεινόμενη διάταξη αποσαφηνίζεται η έννοια του παραπάνω όρου, σύμφωνα και με τη νομολογία (ΑΠ 1028/2020), ώστε να είναι σαφές ότι η εγγυητική ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου ενεργοποιείται, αφού προηγουμένως η τράπεζα έχει προβεί σε έναρξη της δικαστικής επιδίωξης για την είσπραξη του συνόλου των ανεξόφλητων απαιτήσεων από τους πρωτοφειλέτες και τους λοιπούς, πλην του Δημοσίου, χρησιμοποιώντας τις ληφθείσες ασφάλειες με σκοπό την ολοσχερή ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων.</p>
	99	<p>Με την υπ' αρ. 18649/0025/15.05.2020 (Β' 2169) κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Επικρατείας θεσπίζεται υποχρέωση των αιτούντων την κατάπτωση φορέων (πιστωτικών ιδρυμάτων κ.λπ.) να γνωρίζουν στην αρμόδια διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους τα πλήρη στοιχεία των κληρονόμων του πρωτοφειλέτη (ονοματεπώνυμο και Α.Φ.Μ.) για την Α' τάξη, οι οποίοι, αφού τους έχει γίνει γνωστό ότι κληρονομούν το χρέος, δεν έχουν προχωρήσει σε αποποίηση της κληρονομιάς, καθώς και τα ποσοστά κληρονομικής μερίδας και συνεπώς ευθύνης τους για τα χρέη της κληρονομιάς.</p> <p>Σε πλείστες περιπτώσεις, ωστόσο, η εξεύρεση των εκ διαθήκης ή εξ αδιαθέτου κληρονόμων του δανειολήπτη καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερής και εν τέλει ατελέσφορη για τα πιστωτικά ιδρύματα, ενώ κατά τα λοιπά πληρούνται οι όροι για την κατάπτωση της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, στις παραπάνω περιπτώσεις βεβαίωσης της οφειλής σε βάρος των κληρονόμων του πρωτοφειλέτη, σε περίπτωση αδυναμίας εξεύρεσης αυτών, ορίζεται ότι θα ακολουθείται η διαδικασία που εφαρμόζεται ήδη για την επιβολή και βεβαίωση οποιουδήποτε φόρου, τέλους, εισφοράς ή κυρώσεων και για την είσπραξη αυτών από την Φορολογική Διοίκηση, η οποία διαθέτει τους κατάλληλους εισπρακτικούς μηχανισμούς και επομένως η βεβαίωση του ποσού από την κατάπτωση της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου θα γίνεται προς τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου του αποβίωσαντος δανειολήπτη, όπως</p>

		<p>γίνεται ήδη για την είσπραξη άλλων δημοσίων εσόδων, όπως φόρων και τελών. Το ίδιο προβλέπεται και σε περίπτωση νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων που λύθηκαν ή ολοκλήρωσαν τις εργασίες της εκκαθάρισης ή διαγράφηκαν από το Γ.Ε.ΜΗ.</p> <p>Τα ως άνω καταλαμβάνουν και τα δάνεια που χορηγούνται με την εγγύηση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας.</p>
	100	<p>Γίνονται οι αναγκαίες τροποποιήσεις στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (ν. 3869/2010, ν. 4549/2018 και ν. 4270/2014, αντιστοίχως), μετά την έκδοση της ΟΛΑΠ 3/2023 (πιλοτική δίκη), με την οποία κρίθηκε ότι σε περίπτωση περιορισμού ή πλήρους εξάλειψης της κύριας οφειλής φυσικού προσώπου, ως αποτέλεσμα δικαστικού συμβιβασμού, μεταξύ αυτού και των πιστωτών ή, σε περίπτωση αποτυχίας του, ως συνέπεια ρύθμισης με δικαστική απόφαση, δεν επέρχεται περιορισμός ή εξάλειψη της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου για την οφειλή αυτή έναντι των πιστωτών.</p>
	101	<p>Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 2790/2000 (Α' 24) και της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 5024/2023 ρυθμίζονται ζητήματα που σχετίζονται με την παροχή εγγύησης του Δημοσίου σε δάνεια που χορηγούν πιστωτικά ιδρύματα σε παλιννοστούντες ομογενείς από τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, στο πλαίσιο του πλέγματος μέτρων για τη στεγαστική αποκατάσταση των ομογενών αυτών σε εκπλήρωση των επιταγών του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 108 του Συντάγματος. Με την παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 5024/2023 επεκτάθηκε η παροχή εγγύησης σε δανειακές συμβάσεις που έχουν συναφθεί από τραπεζικά ιδρύματα για τη στεγαστική αποκατάσταση των ως άνω παλιννοστούντων ομογενών κατά το χρονικό διάστημα από την 7η Οκτωβρίου 2004 έως την 29η Ιουλίου 2005 και ρυθμίστηκε η δυνατότητα εκ νέου εξέτασης των σχετικών αιτημάτων κατάπτωσης της κρατικής εγγύησης. Στο πλαίσιο αυτό, αποσαφηνίζεται ότι για την εγκυρότητα της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου στις δανειακές αυτές συμβάσεις, δεν είναι απαραίτητο να έχει εγγραφεί υπέρ των πιστωτικών ιδρυμάτων υποθήκη ή προσημείωση επί των δανειοδοτούμενων ακινήτων, καθώς τέτοια υποχρέωση κατά τον χρόνο συνολογησης των δανείων, από την 7η Οκτωβρίου 2004 έως την 29η Ιουλίου 2005, δεν υφίστατο. Άλλωστε, ούτε στα δάνεια που παρασχέθηκαν στους εν λόγω παλιννοστούντες ομογενείς με κρατική εγγύηση, βάσει των υπ' αριθ. 14979/4.10.2004 (Β' 1510), 96629/15345/26.8.2003 (Β' 1332), 2/31230/0025/6.6.2003 (Β' 772), 96629/6295/5.5.2003 (Β' 560), και 96629/22220/26.9.2002 (Β' 1287) υπουργικών αποφάσεων, διαλαμβανόταν αντίστοιχος υποχρεωτικός όρος.</p>
	102	<p>Περιέχονται οι ρυθμίσεις για τη συνεργασία χρηματοδοτικών φορέων στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού. Συγκεκριμένα:</p> <p>α) Στην περίπτωση που η διαδικασία ρύθμισης ολοκληρωθεί επιτυχώς, τότε δύναται να μεταπέσει η οφειλή σε λογαριασμό όπου θα αποτυπώνονται τα εξατομικευμένα χαρακτηριστικά της ρύθμισης, με σκοπό την αποτελεσματικότερη παρακολούθησή της.</p> <p>β) Στην περίπτωση που προβλεφθεί ποσό διαγραφής, αυτό μπορεί να ζητηθεί εφάπαξ από τους πιστωτές σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο το εξοφλεί και δεν το αναζητεί σε βάρος του ωφελούμενου φυσικού προσώπου.</p>

		<p>γ) Στην περίπτωση που απωλεσθεί η ρύθμιση λόγω καταγγελίας της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης για οποιονδήποτε προβλεπόμενο λόγο, αναβιώνει πλήρως η οφειλή στο πριν τη Σύμβαση ύψος, αφαιρούμενου μόνο τυχόν ήδη καταβληθέντος ποσού, καθίσταται ληξιπρόθεσμη και άμεσα απαιτητή και ο πιστωτής δύναται να αιτηθεί την κατάπτωση της εγγύησης σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου.</p> <p>δ) Σε κάθε περίπτωση, οφειλές με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, η αίτηση και η συνεπακόλουθη Σύμβαση Αναδιάρθρωσης συνυπογράφονται υποχρεωτικά από όλους τους ενδιαφερόμενους, πλην του Ελληνικού Δημοσίου.</p>
	103	<p>Ορίζεται ότι σε πλειστηριασμούς που επισπεύδονται με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) επί ακινήτων που βαρύνονται με υποθήκη υπέρ του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (ΤΠΔ) ο επισπεύδων υποχρεούται, με ποινή ακυρότητας του πλειστηριασμού, να κοινοποιήσει, με δικαστικό επιμελητή, στην Κεντρική Υπηρεσία του Ταμείου αντίγραφο του κάθε είδους (αρχικού ή επαναληπτικού) προγράμματος πλειστηριασμού ή του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης ή της δήλωσης συνέχισης πλειστηριασμού είκοσι (20) ημέρες πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού. Η ρύθμιση κρίνεται σκόπιμη προκειμένου να διασφαλιστεί τόσο το ΤΠΔ, το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 63 του ν. 2214/1994 διαθέτει όλες ανεξαιρέτως τις ατέλειες, τα δικαστικά, διοικητικά, οικονομικά και δικονομικά προνόμια, που παρέχονται στο Δημόσιο και για την είσπραξη των απαιτήσεων του εφαρμόζεται ο Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), όσο και οι τρίτοι.</p>
	104	<p>Προς ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου διορθώνεται η παραπομπή για τη νομική και αποδεικτική ισχύ που απολαύει το γραμμάτιο παρακαταθήκης που εκδίδεται και υπογράφεται με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή ηλεκτρονική σφραγίδα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων σε σχέση με το γραμμάτιο παρακαταθήκης της παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ. 30.12.1926/3.1.1927 (Α' 1).</p>
	105	<p>Παρέχεται η δυνατότητα στους γονείς του άγαμου χωρίς τέκνα υπαλλήλου ή στρατιωτικού, ο οποίος έχει διορισθεί για πρώτη φορά στο Δημόσιο ή έχει καταταγεί ως στρατιωτικός αντιστοίχως μετά την 1η Ιανουαρίου 1993, χωρίς να έχει ασφαλιστεί σε κανέναν ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης έως την 31 Δεκεμβρίου 1992, εφόσον αυτός αποβιώσει σε διατεταγμένη υπηρεσία που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο και ένεκα αυτής (ιπτάμενοι, εργαζόμενοι σε στρώση ναρκοπεδίων και εξουδετέρωση εκρηκτικών μηχανισμών, προσωπικό που απασχολείται με την κατάσβεση πυρκαγιών), να επιλέξουν αντί του εφάπαξ οικονομικού βοηθήματος της παρ. 17 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 (Α' 57), την καταβολή σύνταξης. Παράλληλα, ορίζεται ότι αν οι γονείς του αποβιώσαντος έχουν πεθάνει και αυτός έχει αδέρφια που δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό τέταρτο (24ο) έτος της ηλικίας τους, το ανωτέρω οικονομικό βοήθημα του ν. 2592/1998 καταβάλλεται σε αυτά ισομερώς. Τέλος, αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις που μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου έχει ήδη καταβληθεί η αποζημίωση της παρ. 17 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 και οι γονείς επιλέξουν την καταβολή της σύνταξης. Οι προτεινόμενες διατάξεις κρίθηκαν επιβεβλημένες, προκειμένου να υπάρξει περαιτέρω ευνοϊκή αντιμετώπιση</p>

		<p>των γονέων όσων αποβιώνουν με τις ως άνω προϋποθέσεις, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να σταθμίσουν την πλέον συμφέρουσα γι' αυτούς επιλογή και να διαλέξουν μεταξύ της καταβολής του εφάπαξ οικονομικού βοηθήματος ή τη χορήγηση της σύνταξης.</p> <p>Τονίζεται ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δεν αφορά σε καταβολή στους δικαιούχους επικουρικής σύνταξης ή άλλων παροχών που προβλέπονται από άλλες διατάξεις.</p> <p>Τέλος, σημειώνεται ότι ενόψει του περιεχομένου της διάταξης, ακολουθήθηκε και η προβλεπόμενη εκ της παρ. 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος διαδικασία, όπως προκύπτει από την επισυναπτόμενη υπ' αρ. πρ. ΓΕΕ: Φ17/208/5.4.2023 και με αρ. διεκπ.: 85 γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου του Παραρτήματος Ι της παρούσας Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης.</p>
	106	<p>Ορίζεται ότι πριν από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 51 του Κώδικα Κοινοφελών Περιουσιών και Σχολαζουσών Κληρονομιών (ν. 4182/2013), διατυπώνεται γνώμη της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες σχετικά με τη νομιμότητα της προέλευσης των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται σε κοινωφελή ιδρύματα από τον εκάστοτε ιδρυτή, προς επίρρωση του σχετικού ελέγχου.</p>
	107	<p>Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4831/2021 (Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους - ΝΣΚ) προβλέπεται ότι ερωτήματα μισθολογικού περιεχομένου συνοδεύονται υποχρεωτικά από τις απόψεις της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται περαιτέρω ότι οι γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ που εκδίδονται σε ερωτήματα μισθολογικού περιεχομένου γενικότερου ενδιαφέροντος ή επί ζητημάτων που μπορεί να έχουν ευρύτερες δημοσιονομικές συνέπειες για τον κρατικό προϋπολογισμό διαβιβάζονται υποχρεωτικά και στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προς εξέταση της αποδοχής τους και καθίστανται υποχρεωτικές για τη Διοίκηση, το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή την Ανεξάρτητη Αρχή, μόνον εφόσον έχουν τύχει και της αποδοχής του εν λόγω Υπουργού, καθώς αυτός έχει την ευθύνη για την πιστή τήρηση του κρατικού προϋπολογισμού, αλλά και την αρμοδιότητα για τον εν γένει σχεδιασμό της μισθολογικής πολιτικής βάσει των εκάστοτε υφιστάμενων δημοσιονομικών συνθηκών.</p>
	108	<p>Προσδιορίζεται η κατά τρόπον αρμοδιότητα της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.), προκειμένου να εξαιρεθεί από αυτήν η Βιομηχανική Περιοχή Θεσσαλονίκης (ήδη Επιχειρηματικό Πάρκο Θεσσαλονίκης τύπου Α1). Η εξαίρεση αυτή είναι αναγκαία, δεδομένου ότι η διαχείριση του δικτύου ύδρευσης- αποχέτευσης στην περιοχή γίνεται πλέον από την εταιρεία διαχείρισης του Επιχειρηματικού Πάρκου και ως εκ τούτου σκοπείται η σαφής διάκριση της τοπικής αρμοδιότητας, ώστε να αποφεύγονται περιπτώσεις επικάλυψης αρμοδιοτήτων.</p>
	109	<p>Παρατείνονται οι διαδικασίες ειδικής διαχείρισης του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 76 του ν. 4307/2014, για διάστημα όχι πέραν της 30ής Ιουνίου 2024, με αναδρομική ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2024, προκειμένου να ολοκληρωθούν ομαλά οι σχετικές διαδικασίες, προς όφελος</p>

		όλων των εμπλεκομένων μερών.
	110	Η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην εκκαθάριση των υποχρεώσεων της της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) έναντι των απογραφών για την ανωτέρω απασχόλησή τους. Ειδικότερα, προβλέπεται η καταβολή της ειδικής αποζημίωσης της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4772/2021 στα όργανα απογραφής της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) που απασχολήθηκαν το έτος 2022 στη συλλογή των στοιχείων της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών έτους 2021. Η καταβολή προϋποθέτει ότι τα ανωτέρω όργανα δεν αποζημιώθηκαν για την απασχόληση αυτή και η οικεία δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΕΛΣΤΑΤ.
	111	Εκτείνεται η αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ως αναθέτουσας αρχής και σε σχέση με τη μελέτη και κατασκευή των έργων που απαιτούνται για τη σύνδεση των χώρων διοίκησης και ανοικτού πρασίνου «Ανδρέας Λεντάκης», με τον σταθμό «Δάφνη» της Γραμμής 2 του μετρό, προς τον σκοπό της έγκαιρης ολοκλήρωσης τους.
	112	Προβλέπεται η έναρξη ισχύος.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
------------	--------------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ , ΔΙΑΦΑΝΕ ΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣ ΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟ Ν	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤ ΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗ Σ	ΑΜΕΣ Α	Αύξηση εσόδων	+		+		
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου	+				
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματι κότητα	X	X	X		
		Άλλο					
	ΕΜΜΕ ΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	+				
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X	X	X		
		Αυξημένη αξιοπιστία /	X	X	X		

	διαφάνεια θεσμών					
	Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	X	X	X		
	Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

19. Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ	
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκόμενων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου				
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους				
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων				
		Άλλο				
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή				
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης				
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων				
		Άλλο				

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)	
Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	0
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	0
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	0

Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Συνολικά υποβλήθηκαν σαράντα τέσσερα σχόλια (44) σχόλια στον διαδικτυακό τόπο « http://www.opengov.gr/minfin/?p=12532 ». Πολλά σχόλια αφορούσαν πλείονα άρθρα.
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Έγιναν δεκάτ δύο (12) σχόλια: α) τέσσερα (4) σχόλια που περιείχαν νομοτεχνικές βελτιώσεις στα άρθρα 3, 6, 22, 23, 33, 36, 37, 53, 54, 57 και 83, β) οχτώ (8) εκ των οποίων: βα) έξι (6) για την τροποποίηση σε ό,τι αφορά τα ποσοστά της μείωσης των αναλογικών προστίμων του άρθρου 54 με βάση τα άρθρα 22, 23 και 75, ββ) ένα (1) για την παρ. 4 του άρθρου 45, όπου προστέθηκε νέο εδάφιο ως προς την επικουρική συνδρομή του άρθρου 1262 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), βγ) ένα (1) για την παρ. 4 του άρθρου 72, όπου προστέθηκε νέο εδάφιο ώστε να καθίσταται σαφές στη Φορολογική Διοίκηση που καλείται να αποδεχθεί αναστολή εισπράξεως (επί αντικειμενικής αδυναμίας του υποχρέου) ακόμα και στην περίπτωση που πιθανολογείται η νόμω και ουσία βασιμότητα της ενδικοφανούς προσφυγής.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Δεν έγιναν δεκάτ τριάντα δύο (32) σχόλια: α) είκοσι ένα (21) που αν και υποβλήθηκαν για συγκεκριμένα άρθρα δεν περιείχαν κάποια ειδικότερη πρόταση, που να χρήζει ενσωμάτωσης, β) έντεκα (11), επί των άρθρων 11, 28, 30, 32, 36, 41, 45, 50, 52, 58, 60, 65, 67, 79, 83, 88 και 105, που: βα) ήδη καλύπτονται από υφιστάμενες ρυθμίσεις, ββ) αντιστρατεύονται τον πυρήνα των διατάξεων και βγ) αποτελούν αντικείμενο δευτερογενούς νομοθεσίας.

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
		Παρ. 2 άρθρου 73 και άρθρο 78
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
	⚙	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένο υ του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)

	⚙	Κανονισμός	
	⚙	Οδηγία	
	⚙	Απόφαση	
26.		Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
	⚙	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
	⚙	Διεθνείς συμβάσεις	
27.		Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
			<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
	⚙	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
	⚙	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.		Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
			<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
	⚙	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
	⚙	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	

Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα

Z. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
	<p>Άρθρο 88 Ρυθμίσεις βεβαιωμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση – Τροποποίηση περ. 8 παρ. Α2 υποπαρ. Α άρθρου πρώτου ν. 4152/2013, παρ. 11 άρθρου 51 ν. 4305/2014 και παρ. 11 άρθρου 293 ν. 4738/2020</p> <p>1. Οι υποπερ. γ) και δ) της περ. 8 της υποπαρ. Α2 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), περί πάγιας ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών, αντικαθίστανται, και η περ. 8 διαμορφώνεται ως εξής: «8. Η ρύθμιση απόλλυται με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία βεβαίωσης και την άμεση επιδίωξη της είσπραξης του με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα, τηρουμένων και των διατάξεων περί δημοσιοποίησης ληξιπρόθεσμων οφειλών του άρθρου 9 του ν. 3943/2011 (Α' 66), εάν ο οφειλέτης: α) δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα μία δόση της ρύθμισης πέραν της μίας φορές, β) καθυστερήσει την καταβολή της τελευταίας δόσης της ρύθμισης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός μηνός, γ) δεν υποβάλλει τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης καταβολής των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή τους, δ) δεν είναι ενήμερος στις οφειλές του από την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση και μετά, ε) έχει υποβάλει ελλιπή ή αναληθή στοιχεία προκειμένου να του χορηγηθεί η ρύθμιση. ε) έχει υποβάλει ελλιπή ή αναληθή στοιχεία προκειμένου να του χορηγηθεί η ρύθμιση.»</p> <p>2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται αναλόγως και για ρυθμίσεις που έχουν χορηγηθεί δυνάμει του άρθρου 43 του ν. 4174/2013 (Α' 170) και δεν έχουν απωλεσθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.</p> <p>3. Το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4305/2014 (Α' 237), περί ρύθμισης οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση, αντικαθίσταται και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής: «11. Η μη εμπρόθεσμη καταβολή δόσης, καθώς και η μη εξόφληση ή τακτοποίηση κατά νόμιμο τρόπο από τον οφειλέτη, καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος, των οφειλών του εντός τριμήνου από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής τους, έχει ως συνέπειες: α) Την απώλεια των ευεργετημάτων της ρύθμισης, β) την υποχρέωση άμεσης καταβολής του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία βεβαίωσης, συνυπολογιζόμενων των προσαυξήσεων, τόκων και προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής, τα οποία αναβιώνουν αναδρομικά και γ) την άμεση επιδίωξη της είσπραξης της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα.</p>	<p>Περ. 8 παρ. Α2 υποπαρ. Α άρθρου πρώτου ν. 4152/2013</p> <p>8. Η ρύθμιση απόλλυται με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία βεβαίωσης και την άμεση επιδίωξη της είσπραξης του με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα, τηρουμένων και των διατάξεων περί δημοσιοποίησης ληξιπρόθεσμων οφειλών του άρθρου 9 του ν. 3943/2011 (Α' 66), εάν ο οφειλέτης: α) δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα μία δόση της ρύθμισης πέραν της μίας φορές, β) καθυστερήσει την καταβολή της τελευταίας δόσης της ρύθμισης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός μηνός, γ) δεν υποβάλλει τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης καταβολής των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή τους, δ) δεν είναι ενήμερος στις οφειλές του από την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση και μετά, ε) έχει υποβάλει ελλιπή ή αναληθή στοιχεία προκειμένου να του χορηγηθεί η ρύθμιση. ε) έχει υποβάλει ελλιπή ή αναληθή στοιχεία προκειμένου να του χορηγηθεί η ρύθμιση.</p> <p>Παρ. 11 άρθρου 51 ν. 4305/2014</p> <p>11. Η μη εμπρόθεσμη καταβολή δόσης, καθώς και η μη εξόφληση από τον οφειλέτη των νέων, μετά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση του παρόντος νόμου, οφειλών του, εντός της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους, έχει ως συνέπειες: α) Την απώλεια των ευεργετημάτων της ρύθμισης, β) την υποχρέωση άμεσης καταβολής του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία βεβαίωσης, συνυπολογιζόμενων των προσαυξήσεων, τόκων και προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής, τα οποία αναβιώνουν αναδρομικά και γ) την άμεση επιδίωξη της είσπραξης της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα. Οι συνέπειες του προηγούμενου εδαφίου δεν επέρχονται εάν ο οφειλέτης, μετά την πάροδο εξαμήνου από την έναρξη σε ρύθμιση και την πλήρωση των όρων αυτής: α) Δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα μέχρι δύο (2) δόσεις ανά έτος προγράμματος ρύθμισης ή β) δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα μία (1) δόση της ρύθμισης ανά έτος προγράμματος ρύθμισης για χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) μήνες.</p>

<p>Οι συνέπειες του προηγούμενου εδαφίου δεν επέρχονται εάν ο οφειλέτης, μετά την πάροδο εξαμήνου από την έναρξη σε ρύθμιση και την πλήρωση των όρων αυτής:</p> <p>α) Δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα μέχρι δύο (2) δόσεις ανά έτος προγράμματος ρύθμισης ή</p> <p>β) δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα μία (1) δόση της ρύθμισης ανά έτος προγράμματος ρύθμισης για χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) μήνες.</p> <p>Για τις ως άνω περιπτώσεις α' και β' η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση δύο τοις εκατό (2%).</p> <p>γ) Εάν, κατ' εξαίρεση και όχι πέραν της 31.12.2017, οι νέες οφειλές εξοφληθούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας από την ημερομηνία που αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες. Η προθεσμία αυτή ορίζεται σε τριάντα (30) ημέρες μέχρι τις 30.6.2016 και σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την 1.7.2016 μέχρι τις 31.12.2017. Επιπλέον, από την 1.1.2017 μέχρι τις 31.12.2017, η ρύθμιση απόλλυται σε περίπτωση καθυστέρησης εξόφλησης νέων οφειλών, εάν δεν έχει παρέλθει εξάμηνο από την προηγούμενη καθυστέρηση εξόφλησης.</p> <p>Η ρύθμιση δεν απόλλυται, εάν οι νέες οφειλές τελούν σε αναστολή είσπραξης ή υπάγονται σε ρύθμιση μετά από αίτηση του οφειλέτη που υποβάλλεται πριν τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους. Εάν το συνολικό ύψος των οφειλών, νέων και εντός ρύθμισης, υπερβαίνει τις 50.000 ευρώ, η ρύθμιση των νέων οφειλών χορηγείται μόνον εφόσον ο οφειλέτης επικαλείται και αποδεικνύει ότι αντιμετωπίζει οικονομική αδυναμία για την καταβολή τους μέσα στη νόμιμη προθεσμία.</p> <p>Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, η οποία εκδίδεται μέχρι τις 31.12.2015, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας περίπτωσης.».</p> <p>4. Οι περ. β) και γ) της παρ. 11 του άρθρου 293 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί ρύθμισης οφειλών που προέρχονται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, καθώς και από καταπτώσεις της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, αντικαθίστανται και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«11. Η ρύθμιση απόλλυται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης και την άμεση επιδίωξη της είσπραξής της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα, εάν ο οφειλέτης:</p> <p>α) δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα,</p> <p>β) δεν εξοφλήσει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο τις οφειλές του, καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος, εντός τριμήνου από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής τους ή εντός τριμήνου από την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση της παρ. 7, εφόσον η προθεσμία καταβολής τους έχει παρέλθει πριν από την υπαγωγή σε αυτή,</p> <p>γ) δεν υποβάλλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή τους, εντός τριών (3) μηνών το αργότερο από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους ή, εφόσον η προθεσμία υποβολής έχει παρέλθει μέχρι τη 19η Απριλίου 2024, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αυτή.».</p>	<p>Για τις ως άνω περιπτώσεις α' και β' η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση δύο τοις εκατό (2%).</p> <p>γ) Εάν, κατ' εξαίρεση και όχι πέραν της 31.12.2017, οι νέες οφειλές εξοφληθούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας από την ημερομηνία που αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες. Η προθεσμία αυτή ορίζεται σε τριάντα (30) ημέρες μέχρι τις 30.6.2016 και σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την 1.7.2016 μέχρι τις 31.12.2017. Επιπλέον, από την 1.1.2017 μέχρι τις 31.12.2017, η ρύθμιση απόλλυται σε περίπτωση καθυστέρησης εξόφλησης νέων οφειλών, εάν δεν έχει παρέλθει εξάμηνο από την προηγούμενη καθυστέρηση εξόφλησης.</p> <p>Η ρύθμιση δεν απόλλυται, εάν οι νέες οφειλές τελούν σε αναστολή είσπραξης ή υπάγονται σε ρύθμιση μετά από αίτηση του οφειλέτη που υποβάλλεται πριν τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους. Εάν το συνολικό ύψος των οφειλών, νέων και εντός ρύθμισης, υπερβαίνει τις 50.000 ευρώ, η ρύθμιση των νέων οφειλών χορηγείται μόνον εφόσον ο οφειλέτης επικαλείται και αποδεικνύει ότι αντιμετωπίζει οικονομική αδυναμία για την καταβολή τους μέσα στη νόμιμη προθεσμία.</p> <p>ε απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, η οποία εκδίδεται μέχρι τις 31.12.2015, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας περίπτωσης.</p> <p style="text-align: center;">Παρ. 11 άρθρου 293 ν. 4738/2020</p> <p>11. Η ρύθμιση απόλλυται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης και την άμεση επιδίωξη της είσπραξής της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα, εάν ο οφειλέτης:</p> <p>α) δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα,</p> <p>β) δεν εξοφλήσει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο τις οφειλές του, καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος, εντός διμήνου από τη λήξη προθεσμίας καταβολής τους ή εντός διμήνου από την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, εφόσον η προθεσμία καταβολής τους έχει παρέλθει πριν την υπαγωγή σε αυτή,</p> <p>γ) δεν υποβάλλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή της, εντός τριών (3) το αργότερο μηνών από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους ή εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, εφόσον η προθεσμία υποβολής έχει παρέλθει πριν την υπαγωγή σε αυτή. Σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης δεν επιτρέπεται η υπαγωγή των ιδίων οφειλών στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής της υποπαρ. Α2 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107).</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 89</p> <p>Απώλεια ρύθμισης – Τροποποίηση άρθρου 8 ν. 4321/2015</p> <p>Οι περ. β) και δ) του άρθρου 8 του ν. 4321/2015 (Α' 32), περί απώλειας ρύθμισης αντικαθίστανται, και το άρθρο 8 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 8</p> <p style="text-align: center;">Απώλεια ρύθμισης</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 8 ν. 4321/2015</p> <p style="text-align: center;">Απώλεια ρύθμισης</p> <p>Η ρύθμιση απόλλυται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης και την άμεση επιδίωξη της είσπραξής της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα, εάν ο οφειλέτης:</p>

<p>Η ρύθμιση απόλλυται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης και την άμεση επιδίωξη της είσπραξής της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα, εάν ο οφειλέτης:</p> <p>α) δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις κατά τη διάρκεια του πρώτου οκταμήνου της ρύθμισης ή μετά την πάροδο του οκταμήνου δεν καταβάλλει τρεις (3) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις ή καθυστερήσει την καταβολή των τριών (3) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα,</p> <p>β) δεν υποβάλλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή τους, εντός τριών (3) μηνών το αργότερο από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους ή, εφόσον η προθεσμία υποβολής έχει παρέλθει μέχρι τη 19η Απριλίου 2024, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αυτή,</p> <p>γ) έχει ενταχθεί στη ρύθμιση με εσφαλμένες βεβαιώσεις,</p> <p>δ) δεν εξοφλήσει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο τις οφειλές του, καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος, εντός τριμήνου από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής τους. Κατ' εξαίρεση, και όχι πέραν της 31.12.2017, η ρύθμιση δεν απόλλυται, εάν οι νέες οφειλές εξοφληθούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας από την ημερομηνία που αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες. Η προθεσμία αυτή ορίζεται σε τριάντα (30) ημέρες μέχρι τις 30.6.2016 και σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την 1.7.2016 μέχρι τις 31.12.2017. Επιπλέον, από την 1.1.2017 μέχρι τις 31.12.2017, η ρύθμιση απόλλυται σε περίπτωση καθυστέρησης εξόφλησης νέων οφειλών, εάν δεν έχει παρέλθει εξάμηνο από την προηγούμενη καθυστέρηση εξόφλησης.</p> <p>Η ρύθμιση δεν απόλλυται, εάν οι νέες οφειλές τελούν σε αναστολή είσπραξης ή υπάγονται σε ρύθμιση μετά από αίτηση του οφειλέτη που υποβάλλεται πριν τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους. Εάν το συνολικό ύψος των οφειλών, νέων και εντός ρύθμισης, υπερβαίνει τις 50.000 ευρώ, η ρύθμιση των νέων οφειλών χορηγείται μόνον εφόσον ο οφειλέτης επικαλείται και αποδεικνύει ότι αντιμετωπίζει οικονομική αδυναμία για την καταβολή τους μέσα στη νόμιμη προθεσμία.</p> <p>Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, η οποία εκδίδεται μέχρι τις 31.12.2015, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας περίπτωσης.».</p>	<p>α) δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις κατά τη διάρκεια του πρώτου οκταμήνου της ρύθμισης ή μετά την πάροδο του οκταμήνου δεν καταβάλλει τρεις (3) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις ή καθυστερήσει την καταβολή των τριών (3) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα,</p> <p>β) δεν υποβάλλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή της, εντός τριών (3) μηνών το αργότερο από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους.</p> <p>γ) Έχει ενταχθεί στη ρύθμιση με εσφαλμένες βεβαιώσεις.</p> <p>δ) δεν εξοφλεί τις νέες, μετά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση του παρόντος νόμου, οφειλές του, εντός της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους.</p> <p>Κατ' εξαίρεση, και όχι πέραν της 31.12.2017, η ρύθμιση δεν απόλλυται, εάν οι νέες οφειλές εξοφληθούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας από την ημερομηνία που αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες. Η προθεσμία αυτή ορίζεται σε τριάντα (30) ημέρες μέχρι τις 30.6.2016 και σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την 1.7.2016 μέχρι τις 31.12.2017. Επιπλέον, από την 1.1.2017 μέχρι τις 31.12.2017, η ρύθμιση απόλλυται σε περίπτωση καθυστέρησης εξόφλησης νέων οφειλών, εάν δεν έχει παρέλθει εξάμηνο από την προηγούμενη καθυστέρηση εξόφλησης.</p> <p>Η ρύθμιση δεν απόλλυται, εάν οι νέες οφειλές τελούν σε αναστολή είσπραξης ή υπάγονται σε ρύθμιση μετά από αίτηση του οφειλέτη που υποβάλλεται πριν τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους. Εάν το συνολικό ύψος των οφειλών, νέων και εντός ρύθμισης, υπερβαίνει τις 50.000 ευρώ, η ρύθμιση των νέων οφειλών χορηγείται μόνον εφόσον ο οφειλέτης επικαλείται και αποδεικνύει ότι αντιμετωπίζει οικονομική αδυναμία για την καταβολή τους μέσα στη νόμιμη προθεσμία.</p> <p>Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, η οποία εκδίδεται μέχρι τις 31.12.2015, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας περίπτωσης.</p> <p>Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, η οποία εκδίδεται μέχρι τις 31.12.2015, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας περίπτωσης</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 90 Απώλεια ρύθμισης – Τροποποίηση άρθρου 103 ν. 4611/2019</p> <p>Οι περ. β) και γ) του άρθρου 103 του ν. 4611/2019 (Α' 73), περί απώλειας ρύθμισης, αντικαθίστανται, και το άρθρο 103 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 103 Απώλεια ρύθμισης</p> <p>Η ρύθμιση απόλλυται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης και την άμεση επιδίωξη της είσπραξής της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα, εάν ο οφειλέτης:</p> <p>α) δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις της ρύθμισης ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα,</p> <p>β) δεν υποβάλλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή της, εντός τριών (3) μηνών το αργότερο από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους ή, εφόσον η προθεσμία υποβολής</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 103 ν. 4611/2019</p> <p style="text-align: center;">Απώλεια ρύθμισης</p> <p>Η ρύθμιση απόλλυται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης και την άμεση επιδίωξη της είσπραξής της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα, εάν ο οφειλέτης:</p> <p>α) δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις της ρύθμισης ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα,</p> <p>β) δεν υποβάλλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή της, εντός τριών (3) μηνών το αργότερο από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους ή εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, εφόσον η προθεσμία υποβολής έχει παρέλθει πριν την υπαγωγή σε αυτή,</p> <p>γ) δεν εξοφλήσει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο τις οφειλές του, καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος Μέρους, εντός διμήνου από τη λήξη προθεσμίας καταβολής τους ή εντός διμήνου από την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, εφόσον η προθεσμία καταβολής τους έχει παρέλθει πριν την υπαγωγή σε αυτή.</p>

<p>έχει παρέλθει μέχρι τη 19η Απριλίου 2024, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αυτή,</p> <p>γ) δεν εξοφλήσει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο τις οφειλές του, καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος, εντός τριμήνου από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής τους,</p> <p>δ) υποπέσει σε παραβάσεις των περιπτώσεων ι', ια', ιβ', ιε' ή ιστ' της παραγράφου 1 του άρθρου 54 ή της παραγράφου 1 του άρθρου 58Α του ν. 4174/2013 καθ' υποτροπή. Ως υποτροπή νοείται η διαπίστωση με την έκδοση πράξης επιβολής προστίμου εκ νέου διάπραξης οποιασδήποτε παράβασης εκ των ως άνω αναφερομένων από την ένταξη του φορολογούμενου στη ρύθμιση και εφεξής.</p> <p>Η παρούσα ρύθμιση οφειλών προς τη φορολογική διοίκηση αποτελεί την τελευταία ρύθμιση οφειλών με έκτακτο χαρακτήρα.».</p>	<p>δ) υποπέσει σε παραβάσεις των περιπτώσεων ι', ια', ιβ', ιε' ή ιστ' της παραγράφου 1 του άρθρου 54 ή της παραγράφου 1 του άρθρου 58Α του ν. 4174/2013 καθ' υποτροπή. Ως υποτροπή νοείται η διαπίστωση με την έκδοση πράξης επιβολής προστίμου εκ νέου διάπραξης οποιασδήποτε παράβασης εκ των ως άνω αναφερομένων από την ένταξη του φορολογούμενου στη ρύθμιση και εφεξής.</p> <p>Η παρούσα ρύθμιση οφειλών προς τη φορολογική διοίκηση αποτελεί την τελευταία ρύθμιση οφειλών με έκτακτο χαρακτήρα.</p> <p>Η παρούσα ρύθμιση οφειλών προς τη φορολογική διοίκηση αποτελεί την τελευταία ρύθμιση οφειλών με έκτακτο χαρακτήρα.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 91</p> <p>Απώλεια ρύθμισης – Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 5036/2023</p> <p>Η περ. β) του άρθρου 9 του ν. 5036/2023 (Α' 77), περί απώλειας ρύθμισης, αντικαθίσταται και το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 9</p> <p style="text-align: center;">Απώλεια της ρύθμισης</p> <p>Η ρύθμιση απόλλεται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου των οφειλών σύμφωνα με τα στοιχεία της βεβαίωσης, εάν ο οφειλέτης:</p> <p>α. δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις της ρύθμισης ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) μηνών,</p> <p>β. δεν εξοφλήσει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο τις οφειλές του, καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος, εντός τριμήνου από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής τους. Ειδικά αν οι οφειλές του πρώτου εδαφίου ήταν ενταγμένες σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής κατά την 1η.11.2021, η οποία απωλέσθη σε μεταγενέστερο χρόνο, ο οφειλέτης δύναται κατ' εξαίρεση, ακόμα και αν έχει ήδη υπαγάγει τις οφειλές αυτές για δεύτερη φορά σε ρύθμιση της υποπαρ. Α2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, κατά την υποπερ. γ' της περ. 1 της ίδιας υποπαρ., να τις υπαγάγει εκ νέου σε ρύθμιση, σύμφωνα με την υποπερ. γ' της περ. 1 της υποπαρ. Α2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013.».</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 9 ν. 5036/2023</p> <p style="text-align: center;">Απώλεια της ρύθμισης</p> <p>Η ρύθμιση απόλλεται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου των οφειλών σύμφωνα με τα στοιχεία της βεβαίωσης, εάν ο οφειλέτης:</p> <p>α. δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις της ρύθμισης ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) μηνών,</p> <p>β. μετά την παρέλευση ενός (1) μηνός από την υπαγωγή στη ρύθμιση του άρθρου 4 δεν έχει εξοφλήσει ή δεν έχει υπαγάγει σε πάγια ρύθμιση σύμφωνα με την υποπαρ. Α2 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) ή δεν έχει τακτοποιήσει με άλλο νόμιμο τρόπο το σύνολο των λειψών ληξιπρόθεσμων οφειλών του που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 και δεν τελούν σε καθεστώς αναστολής πληρωμής.</p> <p>Ειδικά αν οι οφειλές του πρώτου εδαφίου ήταν ενταγμένες σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής κατά την 1η.11.2021, η οποία απωλέσθη σε μεταγενέστερο χρόνο, ο οφειλέτης δύναται κατ' εξαίρεση, ακόμα και αν έχει ήδη υπαγάγει τις οφειλές αυτές για δεύτερη φορά σε ρύθμιση της υποπαρ. Α2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, κατά την υποπερ. γ' της περ. 1 της ίδιας υποπαρ., να τις υπαγάγει εκ νέου σε ρύθμιση, σύμφωνα με την υποπερ. γ' της περ. 1 της υποπαρ. Α2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 92</p> <p>Φόρος συναλλαγών εξωχρηματιστηριακού δανεισμού μετοχών - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 4 ν. 4038/2012</p> <p>1. Η παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4038/2012 (Α' 14), περί ρυθμίσεων θεμάτων αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων και της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p>«4. Η σύμβαση δανεισμού μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών που πραγματοποιείται εξωχρηματιστηριακά και κάθε συναφής πράξη δεν υπάγεται σε τέλος χαρτοσήμου.».</p> <p>2. Η παρ. 1 ισχύει για τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται από την επομένη της έναρξης ισχύος του παρόντος.</p>	<p style="text-align: center;">Παρ. 4 άρθρου 4 ν. 4038/2012</p> <p>4. Επιβάλλεται φόρος με συντελεστή δύο τοις χιλίσις (2%) στο δανεισμό μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών που πραγματοποιείται εξωχρηματιστηριακά, μη υπαγόμενης της σχετικής σύμβασης και κάθε συναφούς πράξης σε τέλος χαρτοσήμου. Ο φόρος αυτός υπολογίζεται επί της αξίας των μετοχών που δανείζονται και βαρύνει τον δανειστή, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, χωρίς να εξετάζεται η ιθαγένεια και ο τόπος που διαμένουν ή κατοικούν ή έχουν την έδρα τους και ανεξάρτητα αν έχουν απαλλαγή από οποιονδήποτε φόρο ή τέλος από διατάξεις άλλων νόμων. Για την απόδοση του φόρου αυτού έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν.2579/1998 (Α' 31).</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 93</p> <p>Φόρος τόκων από προϊόντα δανεισμού στην Αγορά Παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών – Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 37, τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 47 και παρ. 9 άρθρου 64 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος</p> <p>1. Στο άρθρο 37 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε. - ν. 4172/2013, Α' 167), περί τόκων των εισοδημάτων από κεφάλαιο, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:</p> <p>«6. Από τον φόρο εισοδήματος απαλλάσσονται οι τόκοι από τα προϊόντα δανεισμού τίτλων της Αγοράς Παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα.».</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 37 ν. 4172/2013</p> <p>1. Ο όρος «τόκοι» σημαίνει το εισόδημα που προκύπτει από απαιτήσεις κάθε είδους, είτε εξασφαλίζονται με υποθήκη είτε όχι, και είτε παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη του οφειλέτη είτε όχι, και ιδιαίτερα εισόδημα από καταθέσεις, κρατικά χρεόγραφα, τίτλους και ομολογίες, με ή χωρίς ασφάλεια, και κάθε είδους δανειακή σχέση, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων ωφελημάτων (premiums), των συμφωνιών επαναγοράς (repos/ reverse repos) και ανταμιβίων τα οποία απορρέουν από τίτλους, ομολογίες ή χρεόγραφα.</p>

<p>2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 47 του Κ.Φ.Ε., περί φορολόγησης κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, τροποποιείται, ώστε η προσθήκη της παρ. 6 στο άρθρο 37 να εφαρμόζεται στα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες του άρθρου 45, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Οι διατάξεις των παρ. 2, 3 και 6 του άρθρου 37 και της παρ. 6 του άρθρου 42 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες του άρθρου 45. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 37 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής και δεν διατηρούν στην Ελλάδα μόνιμη εγκατάσταση.».</p> <p>3. Στην παρ. 9 του άρθρου 64 του Κ.Φ.Ε., περί συντελεστών παρακράτησης φόρου, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής: «9. Ειδικά το εισόδημα από τόκους εταιρικών ομολογιών της παρ. 5 του άρθρου 37 που αποκτούν νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, που είναι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής και δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, καθώς και φυσικά πρόσωπα φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής, δεν υπόκειται σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα με την παρ. 1. Ομοίως, το εισόδημα από τόκους από τα προϊόντα δανεισμού τίτλων της Αγοράς Παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών που αποκτούν φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, δεν υπόκειται σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα με την παρ. 1.».</p>	<p>2. Απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος οι τόκοι ομολογιακών δανείων και εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου που αποκτούν φυσικά πρόσωπα.</p> <p>3. Οι τόκοι που προκύπτουν από ομόλογα που εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), κατ' εφαρμογή προγράμματος συμμετοχής στην αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, έχουν την ίδια φορολογική αντιμετώπιση με τους τόκους που προκύπτουν από ομόλογα που εκδίδει το Ελληνικό Δημόσιο στην Ελλάδα. Για τους τόκους που προκύπτουν από τα ομόλογα αυτά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 2.</p> <p>4. Εάν οι τόκοι υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου, όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε, ο παρακρατούμενος φόρος εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα και για το συγκεκριμένο είδος εισοδήματος του φορολογούμενου με βάση τον Κ.Φ.Ε..</p> <p>5. Οι τόκοι εταιρικών ομολογιών εισηγμένων σε τόπο διαπραγμάτευσης εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 ή σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά εκτός Ε.Ε., η οποία εποπτεύεται από αρχή διαπιστευμένη στον Διεθνή Οργανισμό Εποπτικών Αρχών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commissions, IOSCO), καθώς και των πάσης φύσεως ομολογιών που εκδίδουν οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί που λειτουργούν ως πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίοι αποκτώνται από φυσικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής, απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος.</p> <p style="text-align: center;">Παρ. 5 άρθρου 47 ν. 4172/2013</p> <p>5. Οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 37 και της παρ. 6 του άρθρου 42 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες του άρθρου 45. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 37 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής και δεν διατηρούν στην Ελλάδα μόνιμη εγκατάσταση. Οι διατάξεις της</p> <p style="text-align: center;">Παρ. 9 άρθρου 64 ν. 4172/2013</p> <p>9. Ειδικά το εισόδημα από τόκους εταιρικών ομολογιών της παρ. 5 του άρθρου 37 που αποκτούν νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, που είναι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής και δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, καθώς και φυσικά πρόσωπα φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής, δεν υπόκειται σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα με την παράγραφο 1.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 94 Πεδίο εφαρμογής ηλεκτρονικής τιμολόγησης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 148 ν. 4601/2019</p> <p>Στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 148 του ν. 4601/2019 (Α' 44), περί αντικειμένου, πεδίου εφαρμογής και εξαιρέσεων του νόμου, η τελευταία φράση «κανόνες για τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται για κάθε κατηγορία δαπάνης των αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, όπως ορίζονται στο άρθρο 149 του παρόντος» τίθεται ως περ. δ), και το άρθρο 148 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 148 (άρθρο 1 της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ) Αντικείμενο - πεδίο εφαρμογής - εξαιρέσεις</p> <p>1. Σκοπός των άρθρων 148 έως 154 είναι η προσαρμογή της νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 (L 133) για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων.</p> <p>2. Ο παρών θεσπίζει κανόνες για τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, ανεξαρτήτως αξίας αυτών, οι οποίες υπάγονται στους νόμους 3978/2011 (Α' 137), 4412/2016 (Α' 147) και 4413/2016 (Α' 148) και, ειδικότερα, καταλαμβάνει:</p> <p>α) συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας,</p>	<p style="text-align: center;">Παρ. 2 άρθρου 148 ν. 4601/2019</p> <p>2. Ο παρών θεσπίζει κανόνες για τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, ανεξαρτήτως αξίας αυτών, οι οποίες υπάγονται στους νόμους 3978/2011(Α' 137), 4412/2016 (Α' 147) και 4413/2016 (Α' 148) και, ειδικότερα, καταλαμβάνει:</p> <p>α) συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας,</p> <p>β) δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις έργων, εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμηθειών και γενικών υπηρεσιών,</p> <p>γ) συμβάσεις παραχώρησης έργων και υπηρεσιών, καθώς, επίσης, και κανόνες για τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται για κάθε κατηγορία δαπάνης των αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, όπως ορίζονται στο άρθρο 149 του παρόντος.</p> <p>γ) συμβάσεις παραχώρησης έργων και υπηρεσιών, καθώς, επίσης, και κανόνες για τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται για κάθε κατηγορία δαπάνης των αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, όπως ορίζονται στο άρθρο 149 του παρόντος.</p>

<p>β) δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις έργων, εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμηθειών και γενικών υπηρεσιών,</p> <p>γ) συμβάσεις παραχώρησης έργων και υπηρεσιών, καθώς, επίσης, και</p> <p>δ) κανόνες για τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται για κάθε κατηγορία δαπάνης των αναθετούσων αρχών ή αναθετότων φορέων, όπως ορίζονται στο άρθρο 149 του παρόντος.</p> <p>3. Ο παρών δεν καταλαμβάνει τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που εκδίδονται κατά την εκτέλεση συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3978/2011, στις οποίες η σύναψη και η εκτέλεση της σύμβασης έχουν χαρακτηριστεί απόρρητες ή πρέπει να συνοδεύονται από ειδικά μέτρα ασφαλείας κατ'εφαρμογή των κείμενων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων και με τον όρο ότι τα ουσιαστικά συμφέροντα δεν μπορούν να προστατευτούν με λιγότερο οχληρά μέτρα.».</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 95</p> <p>Υποβολή ηλεκτρονικού τιμολογίου - Τροποποίηση άρθρου 151 ν. 4601/2019</p> <p>Στο άρθρο 151 του ν. 4601/2019, περί υποβολής, παραλαβής και επεξεργασίας ηλεκτρονικών τιμολογίων, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 151 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 151</p> <p style="text-align: center;">Υποβολή, παραλαβή και επεξεργασία ηλεκτρονικών τιμολογίων</p> <p>Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια και οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά τιμολόγια, που είναι σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων, όπως αυτό ορίζεται στην περ. 12 του άρθρου 149.</p> <p>Από την υποχρέωση υποβολής ηλεκτρονικού τιμολογίου εξαιρούνται οι οικονομικοί φορείς, στο πλαίσιο:</p> <p>α) συμβάσεων και συναλλαγών που εκτελούνται αποκλειστικά στο εξωτερικό,</p> <p>β) συναλλαγών, που διέπονται από ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες διεθνούς οργανισμού ή διεθνούς συνθήκης ή διακρατικής συμφωνίας,</p> <p>γ) ειδικών συμβάσεων ή συμφωνιών, με αντικείμενο την προμήθεια υλικού μέσω στρατιωτικών πωλήσεων εξωτερικού («Foreign Military Sales – FMS»).».</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 151 ν. 4601/2019</p> <p>Υποβολή, παραλαβή και επεξεργασία ηλεκτρονικών τιμολογίων</p> <p>Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια και οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά τιμολόγια, που είναι σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων, όπως αυτό ορίζεται στην περ. 12 του άρθρου 149.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 100</p> <p>Κατάπτωση κρατικής εγγύησης σε περίπτωση περιορισμού ή πλήρους εξάλειψης κύριας οφειλής δυνάμει του ν. 3869/2010 - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 3869/2010, προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 101 ν. 4549/2018, τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 126 ν. 4270/2014</p> <p>1. Στο άρθρο 12 του ν. 3869/2010 (Α' 130), περί των δικαιωμάτων ενέγγυων πιστωτών και έναντι εγγυητών: α) το υφιστάμενο άρθρο αριθμείται ως παρ. 1, β) προστίθεται παρ. 2, και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 12</p> <p style="text-align: center;">Δικαιώματα ενέγγυων πιστωτών και έναντι εγγυητών</p> <p>1. Τα δικαιώματα των πιστωτών έναντι συνοφειλετών ή εγγυητών του οφειλέτη, καθώς και τα δικαιώματα των εμπραγμάτως ασφαλισμένων πιστωτών επί του υπέγγυου αντικειμένου δεν θίγονται. Ο οφειλέτης απαλλάσσεται έναντι των εγγυητών, των εις ολόκληρον υπόχρεων ή άλλων δικαιούχων σε αναγωγή.</p> <p>Αν όμως ο εγγυητής, ο εις ολόκληρον υπόχρεος ή άλλο δικαιούχο σε αναγωγή πρόσωπο καταβάλει τόσο το τμήμα της</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 12 ν. 3869/2010</p> <p style="text-align: center;">Δικαιώματα ενέγγυων πιστωτών και έναντι εγγυητών</p> <p>Τα δικαιώματα των πιστωτών έναντι συνοφειλετών ή εγγυητών του οφειλέτη, καθώς και τα δικαιώματα των εμπραγμάτως ασφαλισμένων πιστωτών επί του υπέγγυου αντικειμένου δεν θίγονται. Ο οφειλέτης απαλλάσσεται έναντι των εγγυητών, των εις ολόκληρον υπόχρεων ή άλλων δικαιούχων σε αναγωγή.</p> <p>Αν όμως ο εγγυητής, ο εις ολόκληρον υπόχρεος ή άλλο δικαιούχο σε αναγωγή πρόσωπο καταβάλει τόσο το τμήμα της</p> <p style="text-align: center;">Άρθρο 101 ν. 4549/2018</p>

<p>οφειλής από την οποία ο οφειλέτης πρόκειται να απαλλαγεί κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 11 όσο και μέρος της οφειλής που περιλαμβάνεται στην απόφαση ρύθμισης του άρθρου 8 ή στο σχέδιο διευθέτησης οφειλών του άρθρου 9, τότε αυτός υποκαθίσταται αυτοδικαίως για το τελευταίο ποσό στη θέση του πιστωτή στο μέτρο και με τις προϋποθέσεις που η οφειλή αυτή έχει διαμορφωθεί δυνάμει της ρύθμισης ή του σχεδίου διευθέτησης οφειλών που επικυρώθηκε με τη δικαστική απόφαση.</p> <p>2. Τα δικαιώματα των πιστωτών έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ως εγγυητή του οφειλέτη δεν θίγονται. Ο περιορισμός ή η πλήρης εξάλειψη της κύριας οφειλής φυσικού προσώπου, ως αποτέλεσμα δικαστικού συμβιβασμού, μεταξύ αυτού και των πιστωτών, σύμφωνα με το άρθρο 7, ή ως συνέπεια ρύθμισης με δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 8, 9 και 11, δεν επιφέρει αντίστοιχα περιορισμό ή εξάλειψη της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου για την οφειλή αυτή έναντι των πιστωτών. Ο οφειλέτης απαλλάσσεται της αναγκαστικής ευθύνης του έναντι του Ελληνικού Δημοσίου μόνο ως προς το μέρος της κύριας οφειλής που περιορίζεται ή εξαλείφεται πλήρως, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.».</p> <p>2. Στο άρθρο 101 του ν. 4549/2018 (Α' 105), περί κατάπτωσης της εγγύησης, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:</p> <p>«6. α. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, σε περίπτωση περιορισμού ή πλήρους εξάλειψης της κύριας οφειλής φυσικού προσώπου, ως αποτέλεσμα δικαστικού συμβιβασμού, μεταξύ αυτού και των πιστωτών, σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3869/2010 (Α' 130), ή ως συνέπεια ρύθμισης με δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 8, 9 και 11 του ίδιου νόμου, μόνο ως προς το ποσό που περιορίζεται ή πλήρως εξαλείφεται, το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεων του ως εγγυητής σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3869/2010, χωρίς τη βεβαίωση του ποσού αυτού, ως εσόδου του Ελληνικού Δημοσίου, σε βάρος του φυσικού προσώπου, στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Για τυχόν οφειλέτες, εγγυητές και λοιπούς συνυπόχρεους για την οφειλή του φυσικού προσώπου, οι οποίοι δεν απολαμβάνουν της προστασίας του πρώτου εδαφίου, εξακολουθεί να εφαρμόζεται η παρ. 1.</p> <p>β. Σε περίπτωση αμετάκλητης έκπτωσης του φυσικού προσώπου από ρύθμιση του ν. 3869/2010 και μη ευόδωσης της απαλλαγής του, δυνάμει των παρ. 2 και 3 του άρθρου 11 του ίδιου νόμου, από την οφειλή, η οποία περιορίζεται ή εξαλείφεται πλήρως κατά τα παραπάνω, το κατά τα ανωτέρω εξοφλημένο από το Ελληνικό Δημόσιο ποσό βεβαιώνεται, ως έσοδο του Ελληνικού Δημοσίου, σε βάρος του φυσικού προσώπου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή, αν το ποσό έχει βεβαιωθεί σε βάρος λοιτών υπόχρεων, και σε βάρος του φυσικού προσώπου με προσθήκη αυτού στους συνυπόχρεους για το βεβαιωμένο ποσό, σύμφωνα με την παρ. 1 και την υπουργική απόφαση της παρ. 4.</p> <p>γ. Σύμφωνα με την παρ. 1 και την υπουργική απόφαση της παρ. 4, το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεων του, οι οποίες απορρέουν από τη μη τήρηση από το φυσικό πρόσωπο του συμβιβασμού ή της απόφασης ρύθμισης, μετά την υποβολή σχετικού αιτήματος κατάπτωσης από τους νομιμοποιούμενους φορείς.</p> <p>δ. Ο νομιμοποιούμενος φορέας για τη διαχείριση του δανείου, της εγγυητικής επιστολής ή της πίστωσης γενικά ενημερώνει το Ελληνικό Δημόσιο για την αμετάκλητη έκπτωση της περ. β', εντός έξι (6) μηνών από την πλήρη εξόφληση ή την αμετάκλητη έκπτωση. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης ενημέρωσης, ενδεχόμενη ζημία του Ελληνικού Δημοσίου από την παράλειψη αυτή καταλογίζεται σε βάρος του ανωτέρω φορέα που δεν ενημέρωσε εμπρόθεσμα.».</p> <p>3. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 126 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί εγγυήσεων, προστίθεται η φράση «, με εξαίρεση τις</p>	<p>Κατάπτωση της εγγύησης</p> <p>1. Το Ελληνικό Δημόσιο, ως εγγυητής, προβαίνει σε εξόφληση της υποχρέωσής του που απορρέει από την κατάπτωση της εγγύησης ή που τυχόν επιβληθεί ή καταλογιστεί σε βάρος του επ' αφορμή αυτής. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η προηγούμενη βεβαίωση, ως εσόδων του, σε βάρος των πρωτοφειλετών, των εγγυητών και λοιτών συνυπόχρεων, των σχετικών ποσών στις αρμόδιες Δημοσίες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και με βάση τα δικαιολογητικά, που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάστασή του στα δικαιώματα και κάθε είδους ασφάλειες του πιστωτικού ιδρύματος ή άλλου φορέα που χορήγησε το δάνειο, την εγγυητική επιστολή ή την πίστωση γενικά. Στην περίπτωση των φορέων της περίπτωσης δ' του άρθρου 91 του παρόντος, το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει σε εξόφληση των υπο-χρεώσεων του ως εγγυητής μετά την εν ευρεία έννοια βεβαίωση αυτών.</p> <p>2. Οι ασφάλειες που χορηγούνται υπέρ των πιστωτικών ιδρυμάτων και των λοιτών χρηματοδοτικών φορέων για την εξασφάλιση δανείων, εγγυητικών επιστολών ή πιστώσεων, λειτουργούν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου από τη βεβαίωση και μόνο των εγγυημένων ανεξόφλητων οφειλών ως εσόδων αυτού, μετά της αναλογούσης προμήθειας και των επ' αυτής επιβαλλόμενων τελών, και μέχρι το ύψος των βεβαιούμενων ποσών.</p> <p>Οι ασφάλειες αυτές, σε περίπτωση βεβαίωσης στις Δ.Ο.Υ. μέρους των ανεξόφλητων εγγυημένων απαιτήσεων των τραπεζών, λειτουργούν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, αναλογικά κατά το λόγο του ποσού των βεβαιωμένων οφειλών, χωρίς προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, προς το συνολικό ποσό των ανεξόφλητων οφειλών, βεβαιωμένων και μη.</p> <p>3. Η αληθής έννοια της παρ. 6 του άρθρου 126 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει, είναι ότι σε δεκαετή παραγραφή υπόκεινται οι προς είσπραξη απαιτήσεις του Δημοσίου που απορρέουν εν γένει από την ιδιότητά του ως εγγυητή κατά του οφειλέτη, τυχόν συνοφειλετών, εγγυητών και λοιτών συνυπόχρεων, οι οποίες βεβαιώνονται εν στενή έννοια.</p> <p>4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα απαραίτητα δικαιολογητικά που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάσταση του Δημοσίου στα δικαιώματα των πιστωτικών ιδρυμάτων, ο χρόνος και ο τρόπος βεβαίωσης οφειλών, ο τρόπος και η διαδικασία διαγραφής οφειλών και επιστροφής καταβληθέντων λόγω κατάπτωσης ποσών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.</p> <p>5. Στην περίπτωση των φορέων των περιπτώσεων α' και β' του άρθρου 91 του παρόντος και για δάνεια που θα συναφθούν δυνάμει των εκδιδόμενων μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος υπουργικών αποφάσεων, το εγγυημένο ποσό του δανείου καθίσταται ληξιπρόθεσμο και απαιτητό σε περίπτωση μη καταβολής τριών (3) συνεχόμενων χρεολυτικών δόσεων.</p> <p>Παρ. 3 άρθρου 126 ν. 4270/2014</p> <p>3. Το Ελληνικό Δημόσιο, ως εγγυητής, προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεων του, που απορρέουν από την κατάπτωση της εγγύησης του μετά από προηγούμενη βεβαίωση, ως εσόδων του, των σχετικών ποσών στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) και με βάση τα δικαιολογητικά που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάστασή του στα δικαιώματα του δανειστή ή πιστωτή, τόσο κατά του πρωτοφειλέτη, όσο και κατά των εγγυητών και λοιτών συνυπόχρεων.</p>
---	---

<p>περ. α' έως δ' της παρ. 6 του άρθρου 101 του ν. 4549/2018 (Α' 105)», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«3. Το Ελληνικό Δημόσιο, ως εγγυητής, προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεών του, που απορρέουν από την κατάπτωση της εγγυήσής του μετά από προηγούμενη βεβαίωση, ως εσόδων του, των σχετικών ποσών στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) και με βάση τα δικαιολογητικά που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάστασή του στα δικαιώματα του δανειστή ή πιστωτή, τόσο κατά του πρωτοφειλέτη, όσο και κατά των εγγυητών και λουπών συνυπόχρεων, με εξαίρεση τις περ. α' έως δ' της παρ. 6 του άρθρου 101 του ν. 4549/2018 (Α' 105)».</p> <p>4. Το παρόν καταλαμβάνει και αιτήματα κατάπτωσης της εγγυήσης του Ελληνικού Δημοσίου, τα οποία έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος για δάνειο, εγγυητική επιστολή ή πίστωση, για τα οποία η κύρια οφειλή φυσικού προσώπου έχει περιοριστεί ή έχει πλήρως εξαιρεθεί ως αποτέλεσμα δικαστικού συμβιβασμού, μεταξύ αυτού και των πιστωτών, σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3869/2010 (Α' 130), ή ως συνέπεια ρύθμισης με δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 8, 9 και 11 του ν. 3869/2010, ανεξαρτήτως εάν τα αιτήματα αυτά έχουν απορριφθεί ή είναι εκκρεμή κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, με την επιφύλαξη τυχόν αντίθετου δεδουλευμένου.</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 101</p> <p>Ρύθμιση ζητημάτων αναφορικά με την παροχή εγγυήσης του ελληνικού δημοσίου σε δανειακές συμβάσεις για τη στεγαστική αποκατάσταση των παλιννοστούντων ομογενών από τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 44 ν. 5024/2023</p> <p>Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 5024/2023 (Α' 41), περί ρύθμισης ζητημάτων αναφορικά με την παροχή εγγυήσης του ελληνικού Δημοσίου σε δανειακές συμβάσεις για τη στεγαστική αποκατάσταση των παλιννοστούντων ομογενών από τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, προστίθεται εδάφιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«2. Η υπ' αρ. 2/1804/0025/8.7.2005 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Β' 1070), με την οποία παρασχέθηκε η εγγυήση του ελληνικού Δημοσίου για τη στεγαστική αποκατάσταση των παλιννοστούντων ομογενών από τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, ισχύει αναδρομικά από την 7η.10.2004 και καταλαμβάνει και τις δανειακές συμβάσεις που συνολογήθηκαν από την 7η.10.2004 έως και την 29η.7.2005 από πιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της υπ' αρ. 14979/4.10.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (Β' 1510). Η εγκυρότητα της εγγυήσης του Ελληνικού Δημοσίου στις δανειακές συμβάσεις του πρώτου εδαφίου δεν εξαρτάται από το αν έχει εγγραφεί υπέρ των πιστωτικών ιδρυμάτων υποθήκη ή προσημείωση επί των δανειοδοτούμενων ακινήτων των παλιννοστούντων ομογενών.»</p>	<p style="text-align: center;">Παρ. 2 άρθρου 44 ν. 5024/2023</p> <p>2. Η υπ' αρ. 2/1804/0025/8.7.2005 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Β' 1070), με την οποία παρασχέθηκε η εγγυήση του ελληνικού Δημοσίου για τη στεγαστική αποκατάσταση των παλιννοστούντων ομογενών από τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, ισχύει αναδρομικά από την 7η.10.2004 και καταλαμβάνει και τις δανειακές συμβάσεις που συνολογήθηκαν από την 7η.10.2004 έως και την 29η.7.2005 από πιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της υπ' αρ. 14979/4.10.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (Β' 1510).</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 102</p> <p>Ρυθμίσεις για χρηματοδοτικούς φορείς - Τροποποίηση άρθρου 30 ν. 4738/2020</p> <p>Στο άρθρο 30 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί συνεργασίας χρηματοδοτικών φορέων, η παρ. 4 αντικαθίσταται, προστίθενται παρ. 4Α, 4Β, 4Γ και 4Δ, και το άρθρο 30 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 30</p> <p style="text-align: center;">Συνεργασία χρηματοδοτικών φορέων</p> <p>1. Όταν περισσότεροι του ενός χρηματοδοτικοί φορείς έχουν ή διαχειρίζονται ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι του ίδιου οφειλέτη, ως προς τον οποίον υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 30 ν. 4738/2020</p> <p style="text-align: center;">Συνεργασία χρηματοδοτικών φορέων</p> <p>1. Όταν περισσότεροι του ενός χρηματοδοτικοί φορείς έχουν ή διαχειρίζονται ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι του ίδιου οφειλέτη, ως προς τον οποίον υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ότι βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των οικονομικών του υποχρεώσεων, αυτοί μπορεί να συνεργάζονται, προκειμένου να επεξεργαστούν και να υποβάλουν στον οφειλέτη κοινή πρόταση, με σκοπό την εξεύρεση βιώσιμης λύσης. Προς τον σκοπό τούτο, τα ανωτέρω πρόσωπα μπορούν να ανταλλάσσουν μεταξύ τους όσες πληροφορίες απαιτούνται, προκειμένου να αξιολογήσουν τη</p>

<p>ότι βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των οικονομικών του υποχρεώσεων, αυτοί μπορεί να συνεργάζονται, προκειμένου να επεξεργαστούν και να υποβάλουν στον οφειλέτη κοινή πρόταση, με σκοπό την εξεύρεση βιώσιμης λύσης. Προς τον σκοπό τούτο, τα ανωτέρω πρόσωπα μπορούν να ανταλλάσσουν μεταξύ τους όσες πληροφορίες απαιτούνται, προκειμένου να αξιολογήσουν τη βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη και να διαμορφώσουν τους όρους της κοινής πρότασης, την οποία θα υποβάλουν, στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου.</p> <p>2. Με την επιφύλαξη της τήρησης των όρων του ειδικού πλαισίου της παρ. 3, οι χρηματοδοτικοί φορείς μπορούν να ορίζουν από κοινού κανόνες που αφορούν τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες του παρόντος κεφαλαίου, έχοντας και την υποχρέωση δημοσιοποίησής τους:</p> <p>α) προϋποθέσεις εξέτασης ή/και αποδοχής αιτήσεων, β) διαδικασία αυτοματοποιημένης επεξεργασίας στοιχείων, γ) διαδικασία παραγωγής προτάσεων αναδιάρθρωσης οφειλών, δ) τη θέση όρων αποδοχής, ενδεικτικά ότι η προσφορά είναι δεκτική αποδοχής μόνο συνολικά και όχι μόνο σε επί μέρους σημεία της, ε) τον τρόπο και τα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, των οφειλετών για τις διαδικασίες και όρους του παρόντος άρθρου, στ) την έκδοση της πιστοποίησης της παρ. 2 του άρθρου 26, και ζ) τη διαμόρφωση και χρήση εργαλείων έγκαιρης προειδοποίησης και μηχανισμών ειδοποίησης για την αποφυγή της αφερεγγυότητας των οφειλετών τους.</p> <p>3. Οι όροι της παρ. 2 μπορεί να διαφοροποιούνται κατά είδος οφειλέτη, ενδεικτικά, ως προς φυσικά πρόσωπα των οποίων οι οφειλές δεν αφορούν εμπορική, επαγγελματική ή επιχειρηματική δραστηριότητα ή την εγγύηση πρωτοφειλών ή συνοφειλών που αφορούν μια ή περισσότερες από τις δραστηριότητες αυτές, και ως προς επιχειρήσεις ανάλογα με το μέγεθός τους ή το ύψος των οφειλών τους ανά φορέα ή και συνολικά.</p> <p>4. Οι χρηματοδοτικοί φορείς δικαιούνται να ρυθμίζουν δάνεια ή πιστώσεις οποιουδήποτε είδους προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για τα οποία τους έχει παρασχεθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου χωρίς περιορισμό ως προς όλους τους γενικούς και ειδικούς όρους αυτών, ιδίως δε ως προς τη διάρκεια, το επιτόκιο, το ποσό της δόσης και την περιοδικότητα των δόσεων. Ανεξαρτήτως της ρυθμίσεως, οι ως άνω παρασχεθείσες υπέρ των χρηματοδοτικών φορέων εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου διατηρούν την ισχύ τους στο σύνολό τους, χωρίς να επέρχεται ποσοτική αύξηση της εγγυητικής του ευθύνης. Η παραγραφή των αξιώσεων των χρηματοδοτικών φορέων κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ως εγγυητή, καθώς και η οριζόμενη στις οικείες υπουργικές αποφάσεις προθεσμία υποβολής αιτημάτων κατάπτωσης, αναστέλλονται από την ημερομηνία οριστικής υποβολής της αίτησης του άρθρου 8 μέχρι την με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωση της διαδικασίας της αίτησης, καθώς και για όσο χρονικό διάστημα η σύμβαση αναδιάρθρωσης με την οποία ρυθμίζονται οφειλές για τις οποίες έχει παρασχεθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου είναι σε ισχύ. Αιτήματα κατάπτωσης που έχουν ήδη υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία οριστικής υποβολής της αίτησης του άρθρου 8, επίδικα ή μη, παραμένουν ισχυρά.</p> <p>4Α. Εφόσον η διαδικασία ολοκληρωθεί επιτυχώς και τεθεί σε ισχύ η καταρτισθείσα Σύμβαση Αναδιάρθρωσης, κατά την υλοποίηση, η οφειλή δύναται να παρακολουθείται σε νέο λογαριασμό, στον οποίο αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά της ρύθμισης.</p> <p>4Β. Εάν προβλέπεται ποσό διαγραφής, οι χρηματοδοτικοί φορείς δικαιούνται να ζητήσουν από το Ελληνικό Δημόσιο ως</p>	<p>βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη και να διαμορφώσουν τους όρους της κοινής πρότασης, την οποία θα υποβάλουν, στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου.</p> <p>2. Με την επιφύλαξη της τήρησης των όρων του ειδικού πλαισίου της παρ. 3, οι χρηματοδοτικοί φορείς μπορούν να ορίζουν από κοινού κανόνες που αφορούν τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες του παρόντος κεφαλαίου, έχοντας και την υποχρέωση δημοσιοποίησής τους:</p> <p>α) προϋποθέσεις εξέτασης ή/και αποδοχής αιτήσεων, β) διαδικασία αυτοματοποιημένης επεξεργασίας στοιχείων, γ) διαδικασία παραγωγής προτάσεων αναδιάρθρωσης οφειλών, δ) τη θέση όρων αποδοχής, ενδεικτικά ότι η προσφορά είναι δεκτική αποδοχής μόνο συνολικά και όχι μόνο σε επί μέρους σημεία της, ε) τον τρόπο και τα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, των οφειλετών για τις διαδικασίες και όρους του παρόντος άρθρου, στ) την έκδοση της πιστοποίησης της παρ. 2 του άρθρου 26, και ζ) τη διαμόρφωση και χρήση εργαλείων έγκαιρης προειδοποίησης και μηχανισμών ειδοποίησης για την αποφυγή της αφερεγγυότητας των οφειλετών τους.</p> <p>3. Οι όροι της παρ. 2 μπορεί να διαφοροποιούνται κατά είδος οφειλέτη, ενδεικτικά, ως προς φυσικά πρόσωπα των οποίων οι οφειλές δεν αφορούν εμπορική, επαγγελματική ή επιχειρηματική δραστηριότητα ή την εγγύηση πρωτοφειλών ή συνοφειλών που αφορούν μια ή περισσότερες από τις δραστηριότητες αυτές, και ως προς επιχειρήσεις ανάλογα με το μέγεθός τους ή το ύψος των οφειλών τους ανά φορέα ή και συνολικά.</p> <p>4. Οι χρηματοδοτικοί φορείς δικαιούνται να ρυθμίζουν δάνεια οποιουδήποτε είδους προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για τα οποία τους έχει παρασχεθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ως προς όλους τους γενικούς και ειδικούς όρους αυτών, ενδεικτικά δε ως προς τη διάρκεια, το επιτόκιο, το ποσό της δόσης και την περιοδικότητα των δόσεων. Ανεξαρτήτως της ρυθμίσεως, οι ως άνω παρασχεθείσες υπέρ των χρηματοδοτικών φορέων εγγυήσεις διατηρούν την ισχύ τους στο σύνολό τους, χωρίς να επέρχεται ποσοτική αύξηση της εγγυητικής ευθύνης και εφαρμόζονται κατά τα λοιπά και μόνον αναλόγως οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 60. Αιτήματα κατάπτωσης που έχουν ήδη υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του άρθρου 8, επίδικα ή μη, παραμένουν ισχυρά.</p>
--	--

<p>εγγυητή την εφάπαξ πληρωμή του εγγυημένου μέρους του ποσού αυτού ως συνόλου, με αίτημα προς την αρμόδια υπηρεσία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που υποβάλλεται άμεσα μετά τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης. Το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεών του ως εγγυητής ως προς το ποσό της κύριας οφειλής που διαγράφεται πλήρως, χωρίς τη βεβαίωση του ποσού αυτού, ως εσόδου του Ελληνικού Δημοσίου, σε βάρος του φυσικού προσώπου, στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία και με αναλογική εφαρμογή της διαδικασίας των περ. β, γ, και δ της παρ. 6 του άρθρου 101 του ν. 4549/2018 (Α' 105).</p> <p>4Γ. Η καταγγελία της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης για οποιονδήποτε λόγο που προβλέπεται στον παρόντα, στις εν ισχύι υπουργικές αποφάσεις που αφορούν στον εξωδικαστικό μηχανισμό, καθώς και στη Σύμβαση Αναδιάρθρωσης και τα Παραρτήματα αυτής, η οποία έχει ως συνέπεια την απώλεια της ρύθμισης ως προς τον καταγγέλλοντα χρηματοδοτικό φορέα, επί δανείων ή πιστώσεων εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο συνεπάγεται την αναβίωση της οφειλής αυτής στο ύψος που είχε πριν από τη Σύμβαση Αναδιάρθρωσης, η οποία καθίσταται στο σύνολό της ληξιπρόθεσμη και άμεσα απαιτητή, αφαιρουμένων ποσών που εν τω μεταξύ καταβλήθηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω ρύθμισης, καθώς και από το Ελληνικό Δημόσιο ως εγγυητή. Ο χρηματοδοτικός φορέας δικαιούται να υποβάλει προς το Ελληνικό Δημόσιο αίτημα κατάπτωσης για το εγγυημένο υπόλοιπο της οφειλής όπως διαμορφώθηκε, κατά τα άνω, μετά την αναβίωση. Τα παραπάνω ισχύουν και για τα εγγυημένα από το Ελληνικό Δημόσιο δάνεια προς φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων για την υποβολή αιτημάτων κατάπτωσης, ανά δόση, σύμφωνα με τις οικείες υπουργικές αποφάσεις παροχής της εγγύησης, της καταγγελίας της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης, η οποία συνιστά και καταγγελία της ρυθμισθείσας σύμβασης.</p> <p>4Δ. Για τις οφειλές από δάνεια ή πιστώσεις με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, η αίτηση του άρθρου 8 συνυποβάλλεται και η Σύμβαση Αναδιάρθρωσης συνοπογράφεται υποχρεωτικά από όλους τους ενεχόμενους (οφειλέτη, συνοφειλέτες, εγγυητές πλην του Ελληνικού Δημοσίου).».</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 103</p> <p style="text-align: center;">Πλειστηριασμοί ακινήτων που βαρύνονται με υποθήκη υπέρ του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 63 ν. 2214/1994</p> <p>Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 63 του ν. 2214/1994 (Α' 75), περί ατελειών και προνομίων του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, προστίθεται εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«1. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων έχει όλες ανεξαιρέτως τις ατέλειες, τα δικαστικά, διοικητικά, οικονομικά και δικονομικά προνόμια που παρέχονται στο Δημόσιο. Απαλλαγές που προβλέπονται υπέρ του Δημοσίου, από το παράβολο για άσκηση ένδικων μέσων, για την εισφορά υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων, για το δικαστικό ένσημο αντιγράφων και για τα δικαιώματα υπέρ των έμμισθων υποθηκοφυλάκων, ισχύουν και για το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Για την είσπραξη των απαιτήσεών του και γενικά των εσόδων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Το ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων έχει επί αναγκαστικού πλειστηριασμού τα προνόμια κατάταξης του Δημοσίου των άρθρων 975 αριθ. 5, 977, 1007 του ΚΠολΔ και του άρθρου 61 του ΚΕΔΕ (ν. 4978/2022, Α' 190). Όποιος επισπεύδει πλειστηριασμό με βάση τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας επί ακινήτου που βαρύνεται με υποθήκη υπέρ του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων κοινοποιεί με δικαστικό</p>	<p style="text-align: center;">Παρ. 1 άρθρου 63 ν. 2214/1994</p> <p>1. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων έχει όλες ανεξαιρέτως τις ατέλειες, τα δικαστικά, διοικητικά, οικονομικά και δικονομικά προνόμια που παρέχονται στο Δημόσιο. Απαλλαγές που προβλέπονται υπέρ του Δημοσίου, από το παράβολο για άσκηση ένδικων μέσων, για την εισφορά υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων, για το δικαστικό ένσημο αντιγράφων και για τα δικαιώματα υπέρ των έμμισθων υποθηκοφυλάκων, ισχύουν και για το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Για την είσπραξη των απαιτήσεών του και γενικά των εσόδων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Το ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων έχει επί αναγκαστικού πλειστηριασμού τα προνόμια κατάταξης του Δημοσίου των άρθρων 975 αριθ. 5, 977, 1007 του ΚΠολΔ και του άρθρου 61 του ΚΕΔΕ (ν.δ. 356/74). Για την είσπραξη των απαιτήσεων του και γενικά των εσόδων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.</p>

<p>επιμελητή, είκοσι (20) ημέρες πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού και με ποιινή ακυρότητάς του, στην Κεντρική Υπηρεσία του Ταμείου, αντίγραφο του προγράμματος πλειστηριασμού ή του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης ή της δήλωσης συνέχισης πλειστηριασμού.».</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 104</p> <p>Ηλεκτρονική παρακαταθήκη στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 61 ν. 4915/2022</p> <p>Στο τέλος του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 61 του ν. 4915/2022 (Α' 63), περί ρύθμισης για την ηλεκτρονική παρακαταθήκη στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, διορθώνεται η παραπομπή, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«1. Η σύσταση των χρηματικών παρακαταθηκών στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να γίνεται και ηλεκτρονικά. Η πιστοποίηση του υποβάλλοντος την ηλεκτρονική αίτηση σύστασης παρακαταθήκης δύναται να γίνεται με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή με την ισχύουσα διαδικασία για την υποβολή ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης. Η πιστοποίηση αυτή επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο και, με την ολοκλήρωση της υποβολής της, η ηλεκτρονική αίτηση επέχει τη θέση του δελτίου σύστασης παρακαταθήκης της παρ. 1 του άρθρου 7 του π.δ. 30.12.1926/3.1.1927 (Α' 1). Το γραμμάτιο παρακαταθήκης εκδίδεται και υπογράφεται αρμοδίως με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή ηλεκτρονική σφραγίδα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και έχει την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με το γραμμάτιο παρακαταθήκης της παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ. 30.12.1926/3.1.1927. Με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, καθορίζονται οι κατηγορίες των παρακαταθηκών που συστήνονται και ηλεκτρονικά, οι προϋποθέσεις και οι βασικοί όροι ένταξής τους στη διαδικασία της ηλεκτρονικής σύστασης παρακαταθήκης, θέματα αντιγράφων των γραμματίων ηλεκτρονικής παρακαταθήκης, η αναλυτική διαδικασία και λουπά συναφή θέματα για τη σύσταση και απόδοσή της, η ημερομηνία έναρξης και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή της.».</p>	<p style="text-align: center;">Παρ. 1 άρθρου 61 ν. 4915/2022</p> <p>1. Η σύσταση των χρηματικών παρακαταθηκών στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να γίνεται και ηλεκτρονικά. Η πιστοποίηση του υποβάλλοντος την ηλεκτρονική αίτηση σύστασης παρακαταθήκης δύναται να γίνεται με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή με την ισχύουσα διαδικασία για την υποβολή ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης. Η πιστοποίηση αυτή επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο και, με την ολοκλήρωση της υποβολής της, η ηλεκτρονική αίτηση επέχει τη θέση του δελτίου σύστασης παρακαταθήκης της παρ. 1 του άρθρου 7 του π.δ. 30.12.1926/3.1.1927 (Α' 1). Το γραμμάτιο παρακαταθήκης εκδίδεται και υπογράφεται αρμοδίως με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή ηλεκτρονική σφραγίδα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και έχει την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με το γραμμάτιο παρακαταθήκης της παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ. 30.12.1926/3.1.1927. Με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, καθορίζονται οι κατηγορίες των παρακαταθηκών που συστήνονται και ηλεκτρονικά, οι προϋποθέσεις και οι βασικοί όροι ένταξής τους στη διαδικασία της ηλεκτρονικής σύστασης παρακαταθήκης, θέματα αντιγράφων των γραμματίων ηλεκτρονικής παρακαταθήκης η αναλυτική διαδικασία και λουπά συναφή θέματα για τη σύσταση και απόδοσή της, η ημερομηνία έναρξης και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή της.</p> <p>2. Η παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3965/2011 (Α' 113) περί ανάθεσης της διενέργειας της παραλαβής παρακαταθηκών σε πιστωτικά ιδρύματα καταργείται.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 106</p> <p>Έλεγχος προέλευσης περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται σε κοινωφελές ίδρυμα - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 51 Κώδικα κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών</p> <p>Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 51 του Κώδικα κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών (ν. 4182/2013, Α' 185), περί έγκρισης σύστασης κοινωφελούς ιδρύματος και διάλυσης αυτού, προστίθεται εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«1. Για τη σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος ως ιδιαίτερου νομικού προσώπου εκδίδεται προεδρικό διάταγμα, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργού. Με το διάταγμα εγκρίνεται ο οργανισμός του ιδρύματος, ο οποίος συντάσσεται από τον εκτελεστή ή τους διοικητές του ιδρύματος σύμφωνα με όσα ορίζονται στη συστατική πράξη ή από την αρμόδια αρχή, σε περίπτωση που αυτοί αμελούν. Οι προτείνοντες Υπουργοί μπορούν να τροποποιούν το σχέδιο που υποβλήθηκε από τον εκτελεστή ή τους διοικητές, με την τήρηση, πάντα, των όρων της συστατικής πράξης. Πριν από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος, διατυπώνεται γνώμη της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες σχετικά με τη νομιμότητα της προέλευσης των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται στο κοινωφελές ίδρυμα από τον εκάστοτε ιδρυτή.».</p>	<p style="text-align: center;">Παρ. 1 άρθρου 51 Κώδικα κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών</p> <p>1. Για τη σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος ως ιδιαίτερου νομικού προσώπου εκδίδεται προεδρικό διάταγμα, με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργού. Με το διάταγμα εγκρίνεται ο οργανισμός του ιδρύματος, ο οποίος συντάσσεται από τον εκτελεστή ή τους διοικητές του ιδρύματος σύμφωνα με όσα ορίζονται στη συστατική πράξη ή από την αρμόδια αρχή σε περίπτωση που αυτοί αμελούν. Οι προτείνοντες Υπουργοί μπορούν να τροποποιούν το σχέδιο που υποβλήθηκε από τον εκτελεστή ή τους διοικητές, με την τήρηση, πάντα, των όρων της συστατικής πράξης.</p>

<p style="text-align: center;">Άρθρο 107</p> <p style="text-align: center;">Συνυπογραφή γνωμοδότησης Νομικού Συμβουλίου του Κράτους από Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών – Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 9 ν. 4831/2021</p> <p>Η παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4831/2021 (Α' 170), περί της λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) ως συλλογικού οργάνου, αντικαθίσταται πλην των δύο αρχικών της εδαφίων, και διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«6. Η γνωμοδότηση, μετά την υπογραφή της, σύμφωνα με την παρ. 2, διαβιβάζεται στο αρμόδιο για την αποδοχή της όργανο. Η αποδοχή ή μη της γνωμοδότησης διατυπώνεται ρητά στο σώμα του αντιτύπου της, με επισημειωματική πράξη η οποία φέρει ημερομηνία και υπογραφή. Το αρμόδιο προς αποδοχή όργανο επιστρέφει τη γνωμοδότηση με την παραπάνω επισημειωματική πράξη στο Γραφείο ΝΣΚ που χειρίστηκε το ερώτημα. Ειδικά στην περίπτωση ερωτήματος με μισθολογικό περιεχόμενο γενικότερου ενδιαφέροντος ή επί ζητήματος που μπορεί να έχει ευρύτερες δημοσιονομικές συνέπειες για τον κρατικό προϋπολογισμό, η σχετικώς εκδιδόμενη γνωμοδότηση, εφόσον γίνει αποδεκτή από το αρμόδιο προς τούτο όργανο, διαβιβάζεται από το τελευταίο και στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Ο Υπουργός διατυπώνει την αποδοχή ή μη της γνωμοδότησης ρητά στο σώμα του αντιτύπου της, με επισημειωματική πράξη του που φέρει ημερομηνία και υπογραφή. Στη συνέχεια το αντίτυπο αυτό με τις επισημειωματικές πράξεις επιστρέφεται στο Γραφείο ΝΣΚ που χειρίστηκε το ερώτημα. Η γνωμοδότηση αποτελεί πράξη δεσμευτική για τη Διοίκηση, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τις Ανεξάρτητες Αρχές, μόνο μετά την αποδοχή της από το αρμόδιο προς τούτο όργανο, στην περίπτωση δε που εκδόθηκε σε ερώτημα με μισθολογικό περιεχόμενο γενικότερου ενδιαφέροντος ή επί ζητήματος με ευρύτερες δημοσιονομικές συνέπειες για τον κρατικό προϋπολογισμό και από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Μετά την αποδοχή της, η γνωμοδότηση αναρτάται στο διαδίκτυο και επιτρέπεται η χορήγηση αντιγράφου αυτής.».</p>	<p style="text-align: center;">Παρ. 6 άρθρου 9 ν. 4831/2021</p> <p>6. Η γνωμοδότηση, μετά την υπογραφή της, σύμφωνα με την παρ. 2, διαβιβάζεται στο αρμόδιο για την αποδοχή της όργανο. Η αποδοχή ή μη της γνωμοδότησης διατυπώνεται ρητά στο σώμα του αντιτύπου της, με επισημειωματική πράξη, η οποία φέρει ημερομηνία και υπογραφή. Το αρμόδιο προς αποδοχή όργανο επιστρέφει στο Γραφείο ΝΣΚ που χειρίστηκε το ερώτημα τη γνωμοδότηση με την παραπάνω επισημειωματική πράξη. Μετά την αποδοχή της, η γνωμοδότηση αποτελεί πράξη δεσμευτική για τη Διοίκηση, το Ν.Π.Δ.Δ. ή την Ανεξάρτητη Αρχή και αναρτάται στο διαδίκτυο.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 108</p> <p style="text-align: center;">Περιοχή δραστηριότητας Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Ανώνυμης Εταιρείας - Τροποποίηση άρθρου 26 ν. 2937/2001</p> <p>1. Στο άρθρο 26 του ν. 2937/2001 (Α' 169), περί της περιοχής δραστηριοποίησης της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.): α) αντικαθίσταται το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1, β) στις υποπερ. (αα) και (ββ) της περ. (α) της παρ. 1 προστίθεται εξαίρεση για το Επιχειρηματικό Πάρκο Θεσσαλονίκης τύπου Α1, γ) στην παρ. 3 αφαιρούνται οι αναφορές σε κοινότητες, και το άρθρο 26 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 26</p> <p>Περιοχή δραστηριότητας Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και επέκτασή της</p> <p>1. Η δραστηριότητα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης εκτείνεται: (α) για τη μεν ύδρευση στις περιοχές των Δήμων Θεσσαλονίκης, Αμπελοκήπων, Καλαμαριάς, Νεαπόλεως, Συκεών, Αγίου Παύλου, Μενεμένης, Πολίχνης, Τριανδρίας, Ελευθερίου Κορδελιού, Ευόσμου, Σταυρούπολης, Πανοράματος, (β) για τη δε αποχέτευση (αα') στις περιοχές των Δήμων Θεσσαλονίκης, Αμπελοκήπων, Καλαμαριάς, Νεάπολης, Σταυρούπολης, Συκεών, Αγίου Παύλου, Μενεμένης, Πολίχνης, Τριανδρίας, Διαβατών, Ελευθερίου - Κορδελιού, Ευόσμου, Πυλαίας, Πανοράματος, Ωραιοκαστρου με εξαίρεση τη Βιομηχανική Περιοχή Θεσσαλονίκης (και ήδη Επιχειρηματικό Πάρκο Θεσσαλονίκης τύπου Α1), στα διαμερίσματα Ιωνίας και Καλοχωρίου του Δήμου Εχεδώρου και της Κοινότητας Ευκαρπίας, η οποία καλείται "Περιοχή Α", (ββ') στην περιοχή που περικλείεται μεταξύ των ποταμών Γαλλικού και Αξιού μέχρι θαλάσσης, στην οποία περιλαμβάνεται η βιομηχανική ζώνη της περιοχής (αα') στην οποία περιλαμβάνεται η βιομηχανική ζώνη της περιοχής</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 26 ν. 2937/2001</p> <p>Περιοχή δραστηριότητας Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και επέκτασή της</p> <p>1. Η δραστηριότητα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εκτείνεται :</p> <p>(α) για τη μεν ύδρευση στις περιοχές των δήμων Θεσσαλονίκης, Αμπελοκήπων, Καλαμαριάς, Νεαπόλεως, Συκεών, Αγίου Παύλου, Μενεμένης, Πολίχνης, Τριανδρίας, Ελευθερίου Κορδελιού, Ευόσμου, Σταυρούπολης, Πανοράματος, καθώς και στη βιομηχανική περιοχή Θεσσαλονίκης</p> <p>(β) για τη δε αποχέτευση</p> <p>(αα') στις περιοχές των Δήμων Θεσσαλονίκης, Αμπελοκήπων, Καλαμαριάς, Νεάπολης, Σταυρούπολης, Συκεών, Αγίου Παύλου, Μενεμένης, Πολίχνης, Τριανδρίας, Διαβατών, Ελευθερίου - Κορδελιού, Ευόσμου, Πυλαίας, Πανοράματος, Ωραιοκαστρου, στα διαμερίσματα Ιωνίας και Καλοχωρίου του Δήμου Εχεδώρου και της Κοινότητας Ευκαρπίας, η οποία καλείται "Περιοχή Α", (ββ') στην περιοχή που περικλείεται μεταξύ των ποταμών Γαλλικού και Αξιού μέχρι θαλάσσης, στην οποία περιλαμβάνεται η βιομηχανική ζώνη της περιοχής μείζονος Θεσσαλονίκης, το διαμέρισμα Σίνδου του Δήμου Εχεδώρου, τα διαμερίσματα Αγ. Αθανασίου, Αγχιάλου, Γέφυρας, του Δήμου Αγ. Αθανασίου και τα διαμερίσματα Χαλάστρας και Ανατολικού του Δήμου Χαλάστρας, η οποία καλείται "Περιοχή Β", (γγ') στην περιοχή που εκτείνεται επί της ζώνης των υψωμάτων του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και περιλαμβάνει την Κοινότητα Πεύκων και τα Διαμερίσματα Ασβεστοχωρίου, Εξοχής, Φιλύρου του Δήμου Χορτιάτη, η οποία καλείται "Περιοχή Γ", (δδ') στην περιοχή που εκτείνεται από τους Δήμους Καλαμαριάς και Πανοράματος, μέχρι τα δημοτικά λουτρά Σέδες και μέχρι το αεροδρόμιο Μίκρας και περιλαμβάνει τη βιομηχανική περιοχή και τα Διαμερίσματα Θέρμης, Ν. Ραιδεστού, Ν. Ρυτίου και Ταγαράδων του Δήμου Θέρμης και το Διαμέρισμα Αγίας Παρασκευής του Δήμου</p>

<p>μείζονος Θεσσαλονίκης, το διαμέρισμα Σίνδου του Δήμου Εχεδύρου με εξαίρεση τη Βιομηχανική Περιοχή Θεσσαλονίκης (και ήδη Επιχειρηματικό Πάρκο Θεσσαλονίκης Τύπου Α1), τα διαμερίσματα Αγ. Αθανασίου, Αγχιάλου, Γέφυρας, του Δήμου Αγ. Αθανασίου και τα διαμερίσματα Χαλάστρας και Ανατολικού του Δήμου Χαλάστρας, η οποία καλείται "Περιοχή Β", (γγ΄) στην περιοχή που εκτείνεται επί της ζώνης των υψωμάτων του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και περιλαμβάνει την Κοινότητα Πεύκων και τα Διαμερίσματα Ασβεστοχωρίου, Εξοχής, Φιλύρου του Δήμου Χορτιάτη, η οποία καλείται "Περιοχή Γ", (δδ΄) στην περιοχή που εκτείνεται από τους Δήμους Καλαμαριάς και Πανοράματος, μέχρι τα δημοτικά λουτρά Σέδες και μέχρι το αεροδρόμιο Μίκρας και περιλαμβάνει τη βιομηχανική περιοχή και τα Διαμερίσματα Θέρμης, Ν. Ραιδεστού, Ν. Ρυσίου και Ταγαράδων του Δήμου Θέρμης και το Διαμέρισμα Αγίας Παρασκευής του Δήμου Βασιλικών, η οποία καλείται "Περιοχή Δ" και (εε΄) στην περιοχή που εκτείνεται από το αεροδρόμιο Μίκρας και τα Διαμερίσματα Ν. Ρυσίου και Ταγαράδων και Αγ. Παρασκευής μέχρι τη θάλασσα και περιλαμβάνει τα Διαμερίσματα Αγ. Τριάδας, Περαίας, Ν. Επιβατών του Δήμου Θερμαϊκού και τα Διαμερίσματα Ν. Μηχανιώνας, Εμβόλου και Αγγελοχωρίου του Δήμου Μηχανιώνας, η οποία καλείται "περιοχή Ε".</p> <p>2. Με σύμβαση που θα συναφθεί μεταξύ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., της Ε.Υ.Α.Θ. Παγίων και του ενδιαφερόμενου Ο.Τ.Α., δύναται να συμφωνηθεί η περιέλευση κατά κυριότητα του δικτύου του στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ανάληψη της υποχρέωσης παροχής των υπηρεσιών ύδρευσης ή και αποχέτευσης προς τους καταναλωτές του εν λόγω Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που θα προβλέπει η οικεία σύμβαση.</p> <p>3. Με σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., της Ε.Υ.Α.Θ. Παγίων και του αντίστοιχου δήμου μπορεί να συμφωνηθεί η επέκταση της δραστηριότητας της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στην περιοχή του αντίστοιχου δήμου. Με τη σύμβαση αυτή ρυθμίζονται τα θέματα της παραχώρησης στην Ε.Υ.Α.Θ. Παγίων των δικαιωμάτων των δήμων επί των χρησιμοποιούμενων για την ύδρευσή τους υπόγειων και επιφανειακών υδάτινων πόρων, των πηγών και εγκαταστάσεων γενικά ύδρευσης (ιδίως δεξαμενών, αντλιοστασίων, υδραγωγείων), καθώς και των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, με τις αντίστοιχες εδαφικές εκτάσεις και τα σχετικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των μερών και μπορεί να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό με την εκτέλεση της σύμβασης θέμα. Η σύμβαση αυτή εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μακεδονίας - Θράκης.</p> <p>4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μακεδονίας - Θράκης, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Ο.Τ.Α., μπορεί να επεκταθεί η δραστηριότητα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και σε άλλες περιοχές.</p> <p>5. Στις γεωγραφικές περιοχές, στις οποίες η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. παρέχει υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης και που παύουν να ανήκουν στα διοικητικά όρια δήμων και κοινοτήτων στις οποίες εκτείνεται η δραστηριότητα της Εταιρείας, εξακολουθούν να παρέχονται υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. με τους ίδιους όρους.»</p> <p>2. Από την έναρξη ισχύος της παρ. 1:</p> <p>α) οι υπηρεσίες ύδρευσης (διανομή, πώληση και διαχείριση ύδατος πάσης χρήσεως) και αποχέτευσης (συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, αποθήκευση, εκμετάλλευση και διαχείριση αποβλήτων και άλλων λυμάτων) στις εγκαταστάσεις καταναλωτών που βρίσκονται στο Επιχειρηματικό Πάρκο Θεσσαλονίκης Τύπου Α1, παρέχονται από την ΕΑΔΕΠ αυτής, κατά τον ορισμό των διατάξεων της</p>	<p>Βασιλικών, η οποία καλείται "Περιοχή Δ" και (εε΄) στην περιοχή που εκτείνεται από το αεροδρόμιο Μίκρας και τα Διαμερίσματα Ν. Ρυσίου και Ταγαράδων και Αγ. Παρασκευής μέχρι τη θάλασσα και περιλαμβάνει τα Διαμερίσματα Αγ. Τριάδας, Περαίας, Ν. Επιβατών του Δήμου Θερμαϊκού και τα Διαμερίσματα Ν. Μηχανιώνας, Εμβόλου και Αγγελοχωρίου του Δήμου Μηχανιώνας, η οποία καλείται "περιοχή Ε".</p> <p>2. Με σύμβαση που θα συναφθεί μεταξύ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., της Ε.Υ.Α.Θ. Παγίων και του ενδιαφερόμενου Ο.Τ.Α., δύναται να συμφωνηθεί η περιέλευση κατά κυριότητα του δικτύου του στην Ε.Υ.Α.Θ. Παγίων και η εκ μέρους της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ανάληψη της υποχρέωσης παροχής των υπηρεσιών ύδρευσης ή και αποχέτευσης προς τους καταναλωτές του εν λόγω Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που θα προβλέπει η οικεία σύμβαση.</p> <p>3. Με σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., της Ε.Υ.Α.Θ. Παγίων και του αντίστοιχου δήμου ή κοινότητας μπορεί να συμφωνηθεί η επέκταση της δραστηριότητας της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στην περιοχή του αντίστοιχου δήμου ή κοινότητας. Με τη σύμβαση αυτή ρυθμίζονται τα θέματα της παραχώρησης στην Ε.Υ.Α.Θ. Παγίων των δικαιωμάτων των δήμων ή των κοινοτήτων επί των χρησιμοποιούμενων για την ύδρευσή τους υπόγειων και επιφανειακών υδάτινων πόρων, των πηγών και εγκαταστάσεων γενικά υδρεύσεως (ιδίως δεξαμενών, αντλιοστασίων, υδραγωγείων), καθώς και των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, με τις αντίστοιχες εδαφικές εκτάσεις και τα σχετικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των μερών και μπορεί να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό με την εκτέλεση της σύμβασης θέμα. Η σύμβαση αυτή εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μακεδονίας - Θράκης.</p> <p>4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μακεδονίας - Θράκης, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Ο.Τ.Α., μπορεί να επεκταθεί η δραστηριότητα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και σε άλλες περιοχές.</p> <p>5. Στις γεωγραφικές περιοχές, στις οποίες η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. παρέχει υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης και που παύουν να ανήκουν στα διοικητικά όρια δήμων και κοινοτήτων στις οποίες εκτείνεται η δραστηριότητα της Εταιρείας, εξακολουθούν να παρέχονται υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. με τους ίδιους όρους.</p>
--	--

<p>περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4982/2022 (Α' 195), στην οποία περιέχονται όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις από τις συνδέσεις παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης,</p> <p>β) οι κανονιστικές ή συμβατικές προβλέψεις, οι οποίες ρυθμίζουν την παροχή των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. θεωρείται ότι περιέχονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Επιχειρηματικού Πάρκου Θεσσαλονίκης Τύπου Α1, στο μέτρο που ο τελευταίος δεν περιλαμβάνει σχετικές ρυθμίσεις.</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 109 Παράταση διαδικασιών ειδικής διαχείρισης – Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 76 ν. 4307/2014</p> <p>1. Στο άρθρο 76 του ν. 4307/2014 (Α' 246), περί διαδικασιών ειδικής διαχείρισης, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής: «1Α. Οι διαδικασίες ειδικής διαχείρισης του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1, αν τελούν ήδη σε παράταση και εκκρεμεί η διανομή του προϊόντος ρευστοποίησης στους πιστωτές, παρατείνονται αυτοδικαίως έως την ολοκλήρωση της διανομής του προϊόντος ρευστοποίησης, και πάντως όχι πέραν της 30ής Ιουνίου 2024.»</p> <p>2. Η ισχύς της παράτασης της ειδικής διαχείρισης της παρ. 1 αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2024.</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 76 ν. 4307/2014</p> <p style="text-align: center;">Περάτωση διαδικασίας ειδικής διαχείρισης</p> <p>1. Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η όλη διαδικασία μεταβίβασης τουλάχιστον του ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου του ενεργητικού της εταιρείας (ως λογιστική αξία) εντός της προθεσμίας του άρθρου 69 παρ. 3, τότε η διαδικασία θεωρείται ότι έχει λήξει και ο ειδικός διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση πτώχευσης της επιχείρησης.</p> <p>Σε περίπτωση που εκκρεμεί αίτηση πτώχευσης προχωρά η εξέτασή της. Κατ' εξαίρεση, εάν εντός της ανωτέρω προθεσμίας εκκρεμεί πλειοδοτική διαδικασία και υποβολή αίτησης προς το δικαστήριο για αποδοχή προσφοράς, με την οποία να επιτυγχάνεται (λαμβανομένων υπόψη και τυχόν προηγούμενων διαθέσεων) η διάθεση τουλάχιστον του 90% του συνόλου του ενεργητικού της εταιρείας (ως λογιστική αξία και ανεξαρτήτως τρόπου διάθεσης), τότε η ειδική διαχείριση παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων από το αρμόδιο δικαστήριο και την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταβίβασης των σχετικών στοιχείων.</p> <p>Σε κάθε περίπτωση που έχει διενεργηθεί δημόσιος πλειοδοτικός διαγωνισμός και έχει επικυρωθεί δικαστικώς το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, με το οποίο επιτυγχάνεται (λαμβανομένων υπόψη και τυχόν προηγούμενων διαθέσεων) η διάθεση τουλάχιστον του ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου του ενεργητικού της εταιρείας (ως λογιστική αξία και ανεξαρτήτως τρόπου διάθεσης), στον βαθμό που εκκρεμεί η ολοκλήρωση ενεργειών εκ μέρους του ειδικού διαχειριστή στο πλαίσιο της επωφελέστερης εκμετάλλευσης του ενεργητικού της εταιρείας,</p> <p>η ειδική διαχείριση δύναται να παρατείνεται με απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών της εταιρείας, η οποία συγκαλείται και αποφασίζει κατά πλειοψηφία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 73, για όσο χρονικό διάστημα ορίζεται ειδικώς στην απόφασή της, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των δεκαοκτώ (18) μηνών από το πέρας του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 69 ή τυχόν παρατάσεων αυτού.</p> <p>Εφόσον η συνέλευση των πιστωτών συγκαλείται πριν τη λήξη της ειδικής διαχείρισης ή της παράτασης αυτής, συμπεριλαμβανομένης και της αυτοδίκαιης παράτασης, η διαδικασία και το λειτουργήμα του ειδικού διαχειριστή παρατείνονται αυτοδικαίως, μέχρι τη λήψη αποφάσεως από τη συνέλευση, υπό την προϋπόθεση ότι η απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών είναι θετική. Εφόσον η απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών είναι θετική, η ως άνω παράταση ισχύει αναδρομικά από τη δημοσίευση της πρόσκλησης σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 73.</p> <p>Η ισχύς της παρούσας εκτείνεται και στις διαδικασίες ειδικής διαχείρισης, οι οποίες ήδη τελούν σε αυτοδίκαιη παράταση σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 76.</p> <p>2. Εφόσον ολοκληρωθεί επιτυχώς από τον ειδικό διαχειριστή η μεταβίβαση τουλάχιστον του 90% του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης (ως λογιστική αξία) και εάν κατά την εκτίμησή του, βάσει των αναγγελθεισών απαιτήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 77, το προϊόν ρευστοποίησης επαρκεί για την πλήρη ικανοποίηση όλων των πιστωτών, υποβάλλει σχετικό αίτημα στο αρμόδιο δικαστήριο το οποίο δύναται να παρατείνει το διορισμό του με αποκλειστικό αντικείμενο τη διάθεση του προϊόντος ρευστοποίησης προς τους δικαιούχους. Σε περίπτωση πλήρους ικανοποίησης του συνόλου των πιστωτών, τα</p>

		<p>εταιρικά όργανα ή ο ιδιοκτήτης, κατά περίπτωση, ανακτούν τη διοίκηση του φορέα της επιχείρησης. Σε αντίθετη περίπτωση, ο ειδικός διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση πτώχευσης του οφειλέτη. Σε περίπτωση που εκκρεμεί αίτηση πτώχευσης προχωρά η εξέταση της.</p> <p>3. Σε περίπτωση κήρυξης του φορέα της επιχείρησης σε πτώχευση, εάν εκκρεμεί η διάθεση μέρους του ενεργητικού της επιχείρησης στους πιστωτές, ο ειδικός διαχειριστής διατηρεί τον έλεγχο του ανωτέρω υπολοίπου και την ευθύνη διανομής του στους δικαιούχους σύμφωνα με το άρθρο 18 του παρόντος και η διανομή αυτή δεν υπόκειται σε πτωχευτική ανάκληση.</p>
	<p>Άρθρο 111 Αναθέτουσα αρχή διασύνδεσης έργου με το σταθμό «ΔΑΦΝΗ» της Γραμμής 2 - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 92 ν. 4864/2021</p> <p>Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 92 του ν. 4864/2021 (Α' 237) προστίθενται δύο εδάφια, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«5. Το Υπουργείο Οικονομικών ορίζεται ως αναθέτουσα αρχή, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147), και κύριος του έργου της δημιουργίας χώρων διοίκησης και ελεύθερου χώρου αστικού πρασίνου με την ονομασία «Ανδρέας Λεντάκης», στον χώρο του πρώην εργοστασίου της ΠΥΡΚΑΛ του Δήμου Δάφνης - Υμηττού. Αρμόδια υπηρεσία για το έργο είναι η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών, η οποία συνεπικουρείται από τη Διεύθυνση Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικού και Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τη μελέτη και κατασκευή κάθε είδους αναγκαίου έργου για τη διασύνδεση του ανωτέρω έργου με τον Σταθμό «ΔΑΦΝΗ» της Γραμμής 2 του δικτύου αστικού σιδηροδρόμου Περιφέρειας Αττικής, ιδίως τη μελέτη και κατασκευή υπόγειας σήραγγας για τη χρήση πεζών, καθώς και για τη μελέτη και κατασκευή έργων συνοδών αναπλάσεων και λοιπών αστικών παρεμβάσεων και κυκλοφοριακών ή άλλων ρυθμίσεων που συνάπτονται με την ανωτέρω διασύνδεση. Η λειτουργία και συντήρηση της υπόγειας σήραγγας του προηγούμενου εδαφίου διέπεται από τις κείμενες διατάξεις για τη λειτουργία και συντήρηση του δικτύου αστικού σιδηροδρόμου της «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.».</p>	<p>παρ. 5 άρθρου 92 ν. 4864/2021</p> <p>5. Το Υπουργείο Οικονομικών ορίζεται ως αναθέτουσα αρχή, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147), και κύριος του έργου της δημιουργίας χώρων διοίκησης και ελεύθερου χώρου αστικού πρασίνου με την ονομασία «Ανδρέας Λεντάκης», στον χώρο του πρώην εργοστασίου της ΠΥΡΚΑΛ του Δήμου Δάφνης - Υμηττού. Αρμόδια υπηρεσία για το έργο είναι η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών, η οποία συνεπικουρείται από τη Διεύθυνση Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικού και Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.</p>
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις
	Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται ο ν. 4987/2022 (Α' 206), περί του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, πλην των άρθρων 39, 54Z και 70.	-

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων		
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας
	Ενότητα I	Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και ΑΑΔΕ	Θέσπιση νέου Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας
	Ενότητα II	Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Φορολογικές ρυθμίσεις, φορολόγηση χρηματιστηριακών προϊόντων, ηλεκτρονική τιμολόγηση, εγγυήσεις του Δημοσίου.

32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)
	Άρθρο 83	Απόφαση	Διοικητής Α.Α.Δ.Ε.	Εξειδίκευση λεπτομερειών για την εφαρμογή του νέου Κ.Φ.Δ..	-
	Παρ. 4 άρθρου 87	Απόφαση	Διοικητής Α.Α.Δ.Ε.	Καθορίζονται η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του άρθρου 87.	-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 105

Σταμάτιος ΠΟΥΛΗΣ
Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας

Πληροφορίες: Μ. Εξαρχουλάκου
Τηλέφωνο: (+30) 213 1309 736

Αρ. Πρωτ. ΓΕΕ: Φ17/208
Αρ. Διεκτ.: 85

Αθήνα, 05.04.2023

ΠΡΟΣ: Αξιότιμο Αναπληρωτή
Υπουργό Οικονομικών
κ. Θεόδωρο Σκυλακάκη

ΘΕΜΑ: «Αποστολή Πρακτικών της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου»
ΣΧΕΤ.: Το με αριθμ. πρωτ. 2/30713/ΔΕΠ/15.03.2023 έγγραφό σας

Σας διαβιβάζουμε αντίγραφο Πρακτικών της 3^{ης} Ειδικής Συνεδρίασης της Μείζονος Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 3^{ης} Απριλίου 2023, στα οποία περιέχεται γνώμη αυτής σχετικά με το σχέδιο διάταξης «Αποζημίωση και σύνταξη γονέων άτεκνου και άγαμου υπαλλήλου ή στρατιωτικού, θανόντος μετά την 1-1-2023 σε διατεταγμένη υπηρεσία που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο και ένεκα αυτής».

Με εντολή του Γενικού Επιτρόπου,

Η Προϊσταμένη της Γραμματείας

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΒΑΜΒΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Επίτροπος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΣΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΤΣΟΧΑ & ΒΟΥΡΝΑΖΟΥ 4 Αθήνα 11521
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
Αθήνα 5/4/2023
Γραμματείας
ΜΑΡΙΑ ΕΞΑΡΧΟΥΛΑΚΟΥ
Χρ. Βουρνάζου 4 & Τσόχα
11521 Αθήνα
Προϊσταμένη Τμήματος

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ 3^{ης} ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 3^{ης} ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2023

ΜΕΛΗ: Ιωάννης Σαρμάς, Πρόεδρος, Μαρία Βλαχάκη, Άννα Λιγωμένου, Αγγελική Μαυρουδή, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Ασημίνα Σαντοριναίου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη και Βασιλική Ανδρεοπούλου, Αντιπρόεδροι, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Γεωργία Τζομάκα, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Αργυρώ Μαυρομμάτη, Ευαγγελία Σεραφή, Γεωργία Παπαναγοπούλου, Βασιλική Πέππα, Κωνσταντίνα Σταμούλη, Ιωάννα Ρούλια, Ιωάννης Καλακίκος, Ιωάννης Βασιλόπουλος και Ελένη Σκορδά, Σύμβουλοι. Η Αντιπρόεδροι Σωτηρία Ντούνη, Γεωργία Μαραγκού και Μαρία Αθανασοπούλου και οι Σύμβουλοι Αντιγόνη Στίνη και Άννα Παπαπαναγιώτου απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ ο Σύμβουλος Νικόλαος Βόγκας αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν. 4820/2021.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ: Σταμάτιος Πουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Γεώργιος Καρασαββίδης.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΗ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

«Άρθρο ...

Αποζημίωση και σύνταξη γονέων άτεκνου και άγαμου υπαλλήλου ή στρατιωτικού, θανόντος μετά την 1-1-2023 σε διατεταγμένη υπηρεσία που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο και ένεκα αυτής

1. Οι γονείς του άγαμου χωρίς τέκνα υπαλλήλου ή στρατιωτικού, ο οποίος έχει διορισθεί για πρώτη φορά στο Δημόσιο ή έχει καταταγεί ως στρατιωτικός αντιστοίχως, μετά την 1^η Ιανουαρίου 1993, χωρίς να έχει ασφαλιστεί σε κανέναν ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης έως την 31 Δεκεμβρίου 1992, εφόσον αυτός αποβιώσει σε διατεταγμένη υπηρεσία που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο και ένεκα αυτής, μπορούν αντί του εφάπαξ οικονομικού βοηθήματος των διατάξεων της παρ. 17 του άρθρου 8 του ν. 2582/1998 (Α' 57), όπως ισχύουν, να επιλέξουν τη σύνταξη της επομένης παραγράφου.

2.α. Από την επομένη του θανάτου του προσώπου της παραγράφου 1 του παρόντος, οι γονείς του δικαιούνται μηνιαία σύνταξη από το Δημόσιο, η οποία ανέρχεται στα 5/10 εκείνης που θα έπρεπε να απονεμηθεί βάσει των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 2084/1992 (Α' 165) σε αυτόν που έχει πεθάνει.

β. Η σύνταξη καταβάλλεται σε ίσα μερίδια μεταξύ των γονέων.

γ. Σε περίπτωση θανάτου του ενός γονέα, το μερίδιό του προσαυξάνει το μερίδιο του εναπομείναντος.

δ. Η σύνταξη της παραγράφου αυτής είναι αμεταβίβαστη και καταβάλλεται ανεξαρτήτως της καταβολής κάθε σύνταξης ή μισθού.

3.α. Η επιλογή γίνεται με ταυτόχρονη και αμετάκλητη υπεύθυνη δήλωση που κατατίθεται στη Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και στην υπηρεσία στην οποία υπηρετούσε ο θανών.

β. Σε περίπτωση διαφορετικής επιλογής μεταξύ των δύο γονέων το ποσό του οικονομικού βοηθήματος καταβάλλεται μειωμένο κατά πενήντα τοις εκατό (50%) και η σύνταξη ανέρχεται στα 2,5/10 εκείνης που θα έπρεπε να απονεμηθεί σε αυτόν που έχει πεθάνει.

4. Εάν οι γονείς του αποβιώσαντος της παρ. 1 έχουν πεθάνει, το εφάπαξ οικονομικό βοήθημα των διατάξεων της παρ. 17 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998, όπως ισχύουν, καταβάλλεται ισομερώς στα αδέρφια του θανόντος εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό τέταρτο έτος (24^ο) έτος της ηλικίας τους.

5. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν για συμβάντα που έλαβαν χώρα από 1-1-2023 και εφεξής.».

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου Σταμάτιος Πουλής διατύπωσε την ακόλουθη έγγραφη γνώμη:

«1. Εισάγουμε ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος προς γνωμοδότηση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 73 παρ. 2, 98 παρ. 1 περ. δ' του Συντάγματος καθώς και αυτές των άρθρων 10 παρ. 1 και 36 περ. β' του ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» (Α' 130), σχέδιο άρθρου συνταξιοδοτικού περιεχομένου, το οποίο μας απεστάλη με το με ΑΠ 2/30713/ΔΕΠ/15.3.2023 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, εκθέτουμε δε τα ακόλουθα:

2. Κατά το ισχύον δίκαιο (άρθρο 8 παρ. 17 του ν. 2592/1998) οι γονείς άγαμου και χωρίς τέκνα υπαλλήλου ή στρατιωτικού, ο οποίος έχει διορισθεί για πρώτη φορά στο Δημόσιο ή έχει καταταγεί ως στρατιωτικός, αντιστοίχως, μετά την 1^η Ιανουαρίου 1993, χωρίς να έχει ασφαλιστεί σε κανέναν ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης έως την 31 Δεκεμβρίου 1992, και αποβιώσει στην υπηρεσία

προδήλως και αναμφισβητήτως ένεκα αυτής, δικαιούνται, κατ' ισομοιρίαν, εφάπαξ οικονομικού βοηθήματος ύψους (άρθρο 5 παρ. 4 του ν. 3620/2007) 100.000 ευρώ. Επίσης, κατά το ισχύον δίκαιο (άρθρα 6 παρ. 2 και 32 παρ. 2 του π.δ. 169/2007) κανονίζεται σύνταξη υπέρ των γονέων του άγαμου και χωρίς τέκνα υπαλλήλου ή στρατιωτικού, ο οποίος απεβίωσε σε διατεταγμένη υπηρεσία που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο και ένεκα αυτής, μόνο εφόσον ο αποβιώσας ήταν "παλαιός" ασφαλισμένος, ήτοι είχε διορισθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1992. Τουτέστιν, δεν προβλέπεται ο κανονισμός συντάξεως υπέρ των γονέων των υπό τις ως άνω προϋποθέσεις αποβιωσάντων δημοσίων υπαλλήλων ή στρατιωτικών, που είναι "νέοι" ασφαλισμένοι (διορισθέντες ή καταταχθέντες μετά την 1-1-1993).

3. Με τις διατάξεις του εισαγόμενου άρθρου παρέχεται πλέον η δυνατότητα στους γονείς του άγαμου και χωρίς τέκνα υπαλλήλου ή στρατιωτικού, ο οποίος έχει διορισθεί για πρώτη φορά στο Δημόσιο ή έχει καταταγεί ως στρατιωτικός, αντιστοίχως, μετά την 1^η Ιανουαρίου 1993 και ο οποίος απεβίωσε σε διατεταγμένη υπηρεσία που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο και ένεκα αυτής, να επιλέξουν είτε τη καταβολή σ' αυτούς του εφάπαξ οικονομικού βοηθήματος των 100.000 ευρώ είτε τον κανονισμό συντάξεως. Προβλέπεται, επίσης, ότι σε περίπτωση που οι γονείς έχουν αποβιώσει το εφάπαξ οικονομικό βοήθημα καταβάλλεται στα αδέρφια του κατά τα ως άνω δημοσίου υπαλλήλου ή στρατιωτικού, εφόσον αυτά (αδέρφια) δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό τέταρτο (24) έτος της ηλικίας τους. Ρυθμίζεται εν ολίγοις το ζήτημα της συντάξεως των γονέων των μετά την 1^η Ιανουαρίου 1993 κατά τα ως άνω ασφαλισμένων.

4. Δοθέντος ότι με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις του προς γνωμοδότηση άρθρου προκαλείται, έστω και απροσδιόριστη, συνταξιοδοτική δαπάνη, η οποία θα επιβαρύνει το Δημόσιο Ταμείο και ότι συνυποβάλλονται η από 29.3.2023 ειδική έκθεση του άρθρου 75 παρ. 1 και 3 του Συντάγματος, καθώς και έκθεση-ανάλυση των συνεπειών των προτεινομένων ρυθμίσεων (άρθρο 75 του Συντάγματος), παραδεκτώς το ως άνω σχέδιο άρθρου εισάγεται προς γνωμοδότηση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σύμφωνα δε με την προαναφερόμενη ειδική έκθεση «από την προτεινόμενη διάταξη νόμου δεν προκαλείται δαπάνη επί του κρατικού προϋπολογισμού σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα τουλάχιστον πενταετίας. Σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα η δαπάνη επί του κρατικού προϋπολογισμού είναι απροσδιόριστη δεδομένου ότι εξαρτάται από απρόβλεπτα και πραγματικά γεγονότα».

5. Κατά τα διαλαμβανόμενα στις διατάξεις του εισαγόμενου άρθρου η εν λόγω σύνταξη «είναι αμεταβίβαστη, καταβάλλεται ανεξαρτήτως της καταβολής κάθε άλλης σύνταξης ή μισθού και ανέρχεται στα 5/10 εκείνης που θα έπρεπε να απονεμηθεί βάσει των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 2084/1992 (Α' 165) σε αυτόν που έχει πεθάνει».

6. Ο νομοθέτης του 1993 και του 1998, συνεκτιμώντας τις μεταβληθείσες άρδην κοινωνικές αντιλήψεις και ανάγκες, ήτοι ότι οι γονείς καταρχήν δεν

συντηρούνται πλέον από τα τέκνα τους, έκρινε σκόπιμο οι γονείς - των κατά τα ως άνω ασφαλισμένων και αποβιωσάντων σε υπηρεσία αυξημένου κινδύνου και ένεκα αυτής - όπως δικαιούνται μόνο εφάπαξ βοηθήματος και να μην καθίστανται κατά μεταβίβαση συνταξιούχοι του Δημοσίου. Αναμφιβόλως, ο νομοθέτης δύναται να μεταβάλλει άποψη, πλην στην προκειμένη περίπτωση δεν περιορίζεται ο κανονισμός συντάξεως μόνο υπέρ τυχόν αναξιοπαθούντων (απόρων κατά τη συνταξιοδοτική ορολογία) γονέων. Αντιθέτως, η σύνταξη καταβάλλεται ανεξαρτήτως της λήψης άλλης συντάξεως ή μισθού ή οιοδήποτε εισοδηματικού κριτηρίου. Η ρύθμιση αυτή δεν παρίσταται αρκούντως δικαιολογημένη, καθόσον, παρά τη μεταβολή κατά τα προεκτεθέντα των κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών, επιβαρύνεται το Δημόσιο Ταμείο με κατά μεταβίβαση συντάξεις, οι οποίες, υπό τις "χαλαρές" προϋποθέσεις που χορηγούνται, είναι αμφίβολο εάν συμβάλλουν στην εδραίωση του κοινωνικού κράτους και στη δημοσιονομική βιωσιμότητα.

7. Τέλος, η ρύθμιση περί εφάπαξ καταβολής οικονομικού βοηθήματος, εφόσον δεν υπάρχουν γονείς, στα αδέρφια του ασφαλισμένου, τα οποία δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό τέταρτο (24) έτος της ηλικίας τους, παρίσταται δικαιολογημένη.

8. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, υπό την ως άνω επιφύλαξη (σκέψη 6) και συνεκτιμωμένων των ειδικότερων νομοτεχνικών παρατηρήσεων-βελτιώσεων που προτάσσει ο ειδικός εισηγητής, προτείνουμε όπως η Ολομέλεια του Σώματος γνωμοδοτήσει θετικά επί των ρυθμίσεων του εισαγομένου, συνταξιοδοτικού περιεχομένου, άρθρου.».

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ο Σύμβουλος Δημήτριος Τσακανίκας, μέλος του Τμήματος Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, παρουσίασε το σχέδιο της γνωμοδότησης που επεξεργάστηκε το ανωτέρω Τμήμα αναφορικά με τις επιμέρους ρυθμίσεις των προτεινόμενων διατάξεων και ενέκρινε σε διάσκεψή του, που έλαβε χώρα την 31η Μαρτίου 2023 σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 παρ. 1, 27 παρ. 1 περ. β' και 56 του ν. 4820/2021.

Επακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών της Μείζονος Ολομέλειας, τα οποία ενέκριναν τη ακόλουθη γνωμοδότηση.

Η γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

1. Η υπό γνωμοδότηση διάταξη έχει υποβληθεί στο Δικαστήριο συνοδευόμενη από την οικεία ανάλυση συνεπειών ρύθμισης καθώς και την ειδική έκθεση του άρθρου 73 παρ. 3 του Συντάγματος, σχετικά με την οικονομική επίπτωση που προκαλείται από την εφαρμογή τους.

2. Με την εν λόγω διάταξη, ενόψει και των όσων διαλαμβάνονται στην αιτιολογική έκθεση που περιλαμβάνεται στην ανάλυση συνεπειών που συνοδεύει τις ειδικότερες ρυθμίσεις της, θεσπίζονται αναδρομικά από 1.1.2023 ευνοϊκές συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις για την πατρική οικογένεια (γονείς και αδέρφια) άγαμων υπαλλήλων ή στρατιωτικών, οι οποίοι, χωρίς να έχουν ασφαλιστεί σε φορέα κύριας ασφάλισης έως την 31.12.1992, διορίστηκαν στο Δημόσιο ή κατατάχθηκαν, αντίστοιχα, για πρώτη φορά μετά την ανωτέρω ημερομηνία και κατά τη διάρκεια της ενεργού υπηρεσίας τους πέθαναν σε διατεταγμένη υπηρεσία, συνεπαγόμενη αυξημένο κίνδυνο και εξαιτίας αυτής¹.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις αυτές :

(α) Παρέχεται οι δυνατότητα στους γονείς των ανωτέρω θανόντων υπαλλήλων ή στρατιωτικών να επιλέξουν την απονομή σε αυτούς μηνιαίας σύνταξης αντί της καταβολής της προβλεπόμενης στο άρθρο 8 παρ. 17 του ν. 2592/1998 εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης.² Το ύψος της μηνιαίας αυτής σύνταξης, η οποία καταβάλλεται στο ακέραιο, ανεξάρτητα από την καταβολή στους δικαιούχους αυτής άλλης σύνταξης ή αποδοχών, ανέρχεται και για τους δύο γονείς στα 5/10 (2,5/10 για κάθε γονέα) της σύνταξης που θα ελάμβανε ο θανών υπάλληλος ή στρατιωτικός εάν ζούσε, υπολογιζόμενη στις συντάξιμες αποδοχές του καταληκτικού βαθμού ή ΜΚ, στον οποίο ο ανωτέρω θα εξελισσόταν σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά τον χρόνο του παθήματος και αντιστοιχεί σε 35 έτη πραγματική υπηρεσία, ενώ σε περίπτωση θανάτου του ενός γονέα το μερίδιό του προσ αυξάνει το μερίδιο του επιζώντος.

(β) Σε περίπτωση διαφορετικής επιλογής μεταξύ των γονέων, για μεν τον γονέα που επέλεξε την απονομή μηνιαίας σύνταξης, η καταβλητέα σε αυτόν σύνταξη ανέρχεται στα 2,5/10 του ποσού της σύνταξης που με βάση τα ανωτέρω έπρεπε να απονεμηθεί στο θανόν τέκνο του, για δε τον γονέα που προτίμησε τη λήψη του

¹ Στα πρόσωπα αυτά εμπίπτουν μεταξύ άλλων οι ιπτάμενοι, εργαζόμενοι σε στρώση ναρκοπεδίων και εξουδετέρωση εκρηκτικών μηχανισμών, απασχολούμενοι με την κατάσβεση πυρκαγιών κ.λπ..

² Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 6 του ν. 3620/2007, το ύψος της προβλεπόμενης στο άρθρο 8 παρ. 17 του ν. 2592/1998 εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης ανέρχεται από 1.1.2008 σε 100.000 ευρώ.

εφάπαξ οικονομικού βοηθήματος, καταβάλλεται σε αυτόν μειωμένο το ανωτέρω βοήθημα κατά 50%.

(γ) Τέλος, θεσπίζεται ότι, σε περίπτωση που οι γονείς του θανόντος με τις ανωτέρω προϋποθέσεις υπαλλήλου ή στρατιωτικού έχουν προαποβιώσει και υπάρχουν εν ζωή αδέρφια, το ποσό της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 8 παρ. 17 του ν. 2592/2998, όπως ισχύει, καταβάλλεται σε αυτά ισομερώς εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 24^ο έτος ηλικίας τους.

II. Γενικές παρατηρήσεις

3. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 73 παρ. 2, 74 και 75 παρ. 1 του Συντάγματος συνάγεται ότι τα νομοσχέδια, που υποβάλλονται προς γνωμοδότηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να έχουν συνταξιοδοτικές συνέπειες εξ αυτών που καθιερύουν την κατά το άρθρο 73 παρ. 2 γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να συνοδεύονται υποχρεωτικά από την οικεία αιτιολογική έκθεση και την οικεία έκθεση οικονομικών επιπτώσεων, εφόσον εξ αυτών προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Φορέα απονομής συντάξεων. Ήδη ο κοινός νομοθέτης προβλέπει στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 4820/2021 ότι τέτοια νομοσχέδια που καθιερύουν την γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αυτά που αφορούν σε «συντάξεις ή αναγνώριση υπηρεσίας για την παροχή δικαιώματος σύνταξης», ως εκ τούτου, αυτά που, εκ του αποτελέσματος, έχουν συνταξιοδοτικές συνέπειες.

4. Η γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχει διπλή λειτουργία στην έννομη τάξη. Αυτή αφενός αποσκοπεί στη διατύπωση παρατηρήσεων από νομοτεχνική άποψη, με γνώμονα τις αρχές της καλής νομοθέτησης, καθώς και στον έλεγχο της συμβατότητας των προς ψήφιση διατάξεων με τις συνταγματικές διατάξεις καθώς και τις υπερκείμενης τυπικής ισχύος διατάξεις για τη διευκόλυνση του έργου της Βουλής, αφετέρου στη διαφώτιση αυτής ώστε να προληφθεί η ψήφιση διατάξεων με μακροχρόνιες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες δύνανται να οδηγήσουν στην ανατροπή των οικονομικών προβλέψεων του φορέα απονομής συντάξεων και να θέσουν υπό διακινδύνευση τη δημοσιονομική βιωσιμότητα αυτού (βλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 2^{ης} Ειδ. Συν. της 25.5.2020, 4^{ης} Ειδ. Συν. της 3.11.2022, 17^{ης} Γεν. Συν. της 19.9.2022).

5. Η προτεινόμενη διάταξη, με την οποία ρυθμίζονται τα αναφερόμενα στη σκέψη 2 θέματα, έχουν συνταξιοδοτικό περιεχόμενο και συνεπώς, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα στη σκέψη 3, παραδεκτώς εισάγονται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς γνωμοδότηση (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 4820/2021, Α' 130).

6. Κατά το άρθρο 73 παρ. 2 εδάφιο τελευταίο του Συντάγματος, τα συνταξιοδοτικά νομοσχέδια απαιτείται να είναι ειδικά, ενώ δεν επιτρέπεται καταρχήν η παρείσφρηση συνταξιοδοτικών διατάξεων σε μη ειδικό νόμο, ήτοι νόμο που αποσκοπεί στη ρύθμιση άλλων θεμάτων, μη συνταξιοδοτικών. Στην επιταγή αυτή του Συντάγματος συμμορφώνεται ο νομοθέτης και όταν οι

θεσπιζόμενες συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις αφενός μεν ενταχθούν σε ιδιαίτερο κεφάλαιο νομοσχεδίου περιέχοντος και άλλες ρυθμίσεις, αφετέρου δε, στον τίτλο του νομοθετήματος αυτού, γίνει ειδική αναφορά στις συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που αυτό περιλαμβάνει (ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 4^{ης} Ειδ. Συν. της 3^{ης} Νοεμβρίου 2022, 2^{ης} Ειδ. Συν. της 17^{ης} Μαρτίου 2021, 2^{ης} Ειδ. Συν. της 25ης Μαΐου 2020, 2^{ης} Ειδ. Συν. της 8^{ης} Μαΐου 2017, 1^{ης} Ειδ. Συν. της 8^{ης} Μαρτίου 2017 και 1^{ης} Ειδ. Συν. της 20^{ης} Φεβρουαρίου 2012). Συνεπώς πρέπει το νομοθέτημα εντός του οποίου θα περιληφθεί η ειδική συνταξιοδοτική ρύθμιση να συμμορφωθεί με τις ανωτέρω απαιτήσεις.

III. Ειδικές παρατηρήσεις

Επί των παρ. 1, 2 και 3

7. Οι προτεινόμενες διατάξεις υπηρετούν θεμιτό και δικαιολογημένο σκοπό που συνίσταται στην, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 1 του Συντάγματος, έμπρακτη ηθική ικανοποίηση των φυσικών γονέων δημοσίων υπαλλήλων και στρατιωτικών που πέθαναν υπό τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις, ως ελάχιστη αναγνώριση των υπηρεσιών που προσέφεραν στην πατρίδα. Περαιτέρω, μολονότι οι διατάξεις αυτές θεσπίζουν ως προς τη λήψη της σύνταξης αυτής δικαίωμα επιλογής των ανωτέρω γονέων, θεωρούνται, ευνοϊκές λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (βλ. άρθρα 6, 19, 32 και 47 του π.δ. 169/2007 σε συνδυασμό με άρθρα 11 και 18 παρ. 1 του ν. 2084/1992), χορήγηση σύνταξης κατά μεταβίβαση στους γονείς δημοσίων υπαλλήλων και στρατιωτικών που αποβιώνουν εξαιτίας διατεταγμένης υπηρεσίας, συναπεγόμενης αυξημένο κίνδυνο προβλέπεται μόνο εφόσον αυτοί είναι «παλαιοί» ασφαλισμένοι, δηλαδή έχουν ασφαλιστεί σε οποιοδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1992, και όχι, όπως στη προκειμένη περίπτωση, στους γονείς όσων διορίστηκαν στο Δημόσιο ή κατατάχθηκαν στις Ένοπλες Δυνάμεις μετά την 1.1.1993, χωρίς να έχουν ασφαλιστεί σε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης πριν από την ημερομηνία αυτή, οι οποίοι, όπως προεκτέθηκε, σε περίπτωση θανάτου του τέκνου τους υπό τις ανωτέρω συνθήκες και περιστάσεις λαμβάνουν μόνο το προβλεπόμενο στο άρθρο 8 παρ. 17 του ν. 2592/1998 εφάπαξ ποσό οικονομικής ενίσχυσης.

8. Η νεαρή ηλικία και η καλή κατάσταση της υγείας του γονέα ενδέχεται να αποτελέσει κρίσιμο παράγοντα για την επιλογή της σύνταξης αντί του εφάπαξ οικονομικού βοηθήματος, καθώς η σταθερή καταβολή της για μεγάλο χρονικό διάστημα, ενόψει και των διαλαμβανόμενων στην ειδική έκθεση του ΓΛΚ σχετικά με τη δαπάνη που προκαλείται από τη ρύθμιση, μπορεί να αποδειχθεί μακροπρόθεσμα οικονομικά επωφελέστερη για τον δικαιούχο, δοθέντος ότι το άθροισμα των μηνιαίως καταβαλλόμενων ποσών της σύνταξης θα υπερβεί σε βάθος χρόνου το ύψος του εφάπαξ καταβαλλόμενου οικονομικού βοηθήματος (100.000 ευρώ).

Επί της παρ. 4

9. Η επέκταση, με τη διάταξη αυτή, του δικαιώματος λήψης του εφάπαξ οικονομικού βοηθήματος στα αδέρφια του θανόντος σε διατεταγμένη υπηρεσία που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο υπαλλήλου ή στρατιωτικού διορισμένου και ασφαλισμένου για πρώτη φορά μετά την 1.1.1993 όταν και οι δύο γονείς του έχουν προαποβιώσει, είναι ομοίως δικαιολογημένη κατά το μέρος που αποβλέπει στη θεραπεία θεμιτού σκοπού που συνίσταται επίσης στην έμπρακτη ηθική ικανοποίηση και υποστήριξη μελών της πατρικής οικογένειας των ως άνω θανόντων δημοσίων υπαλλήλων και στρατιωτικών που κατά τον χρόνο επέλευσης του θανατηφόρου συμβάντος βρίσκονται εν ζωή. Επιπλέον, η ως άνω ρύθμιση συνάδει και με τις ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 2 και 34 παρ. 2 του π.δ. 169/2007, με τις οποίες αναγνωρίζεται δικαίωμα συνταξιοδότησης κατά μεταβίβαση στις αδελφές δημοσίου υπαλλήλου ή στρατιωτικού που έχει ασφαλιστεί για πρώτη φορά πριν την 1.1.1993 και πέθανε εξαιτίας διατεταγμένης υπηρεσίας συνεπαγόμενης αυξημένο κίνδυνο σε περίπτωση που ο πατέρας ή η χήρα μητέρα του κατά τον χρόνο του θανάτου του (χρόνος επαγωγής του ανωτέρω συνταξιοδοτικού δικαιώματος) έχουν προαποβιώσει.

10. Σημειώνεται ότι η θέσπιση του ηλικιακού ορίου των 24 ετών, που τίθεται ως προϋπόθεση για να λάβουν τα αδέρφια του θανόντος ως άνω δημοσίου υπαλλήλου ή στρατιωτικού την ανωτέρω εφάπαξ οικονομική ενίσχυση, παρίσταται δικαιολογημένη και δεν παρεκκλίνει από διατάξεις της κείμενης εν γένει νομοθεσίας (βλ. ενδ. άρθρα 2 παρ. 4 ν. 2703/1999, 1 παρ. 2 ν. 1902/1990 και 1 παρ. 2 περ. ε' του ν. 4024/2011) - βάσει της οποίας με τη συμπλήρωση του ηλικιακού αυτού ορίου το τέκνο παύει να θεωρείται προστατευόμενο μέλος της πατρικής οικογένειας και να δικαιολογείται η ανάγκη προστασίας του με τη λήψη ή διατήρηση από αυτό οποιασδήποτε οικονομικής παροχής- δοθέντος ότι η παροχή αυτή δίνεται από το Κράτος, λόγω θανάτου των γονέων του, στο πλαίσιο της απορρέουσας από το άρθρο 21 του Συντάγματος κοινωνικής μέριμνας και αλληλεγγύης.

Επί της παρ. 5

11. Η αναδρομική εφαρμογή από 1.1.2023 των ανωτέρω ευνοϊκών ρυθμίσεων που εισάγονται με το υπό γνωμοδότηση άρθρο δεν φαίνεται να εγείρει ζητήματα παραβίασης της αρχής της ισότητας μεταξύ αφενός των μελών πατρικών οικογενειών άγαμων και άτεκνων υπαλλήλων και στρατιωτικών που έχουν την ιδιότητα του «νέου ασφαλισμένου» και απεβίωσαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας μετά την ανωτέρω ημερομηνία και αφετέρου των μελών πατρικών οικογενειών άγαμων και άτεκνων υπαλλήλων και στρατιωτικών που απεβίωσαν με τις ανωτέρω προϋποθέσεις πριν την ως άνω ημερομηνία. Τούτο, διότι η ημερομηνία αυτή, ως αφετηρία εφαρμογής των ευνοϊκών αυτών ρυθμίσεων, αποτελεί, όπως παγίως γίνεται δεκτό από το Δικαστήριο, ένα θεμιτό και πρόσφορο

γενικό και αντικειμενικό κριτήριο διαφοροποίησης που είναι συμβατό με την συνταγματική αρχή της ισότητας (πρβλ. ενδ. ΕλΣυν Ολ. Αποφ. 2366/2004, 1191/2009, 2493/2015, 1293/2020, 1701/2022, Πρακτ. 24^{ης} Γεν. Συν. της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2015).

IV. Καταληκτική παρατήρηση

12. Ανεξαρτήτως των όσων διαλαμβάνονται στις σκέψεις που προηγήθηκαν, το Δικαστήριο παρατηρεί με ανησυχία την εντεινόμενη τάση του συνταξιοδοτικού νομοθέτη να θεσπίζει διατάξεις, όπως οι ανωτέρω εισαγόμενες, με τρόπο αποσπασματικό και συγκυριακό, χωρίς διαχρονική συνεκτικότητα μεταξύ τους. Η πρακτική αυτή δεν συνάδει με τις αρχές της καλής νομοθέτησης (βλ. άρθρα 58 και 59 του ν. 4622/2020) ούτε διασφαλίζει την τήρηση στο συνταξιοδοτικό δίκαιο αρχών του κράτους δικαίου ως η ισότητα μεταχείρισης όμοιων περιπτώσεων ή η αναλογικότητα του θεσπιζόμενου μέτρου προς τον επιδιωκόμενο από αυτό σκοπό.

Μετά το τέλος της συνεδρίασης, η οποία διεξήχθη με τηλεδιάσκεψη με τη χρήση της επίσημης κρατικής πλατφόρμας e-Presence.gov.gr (βλ. Πρακτικά Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου 8^{ης} Γεν. Συν. της 29.4.2020), συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, υπογράφεται από τον ίδιο και τον Γραμματέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΑΒΒΙΔΗΣ

Αθήνα, 9 Απριλίου 2024

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

KONSTANTINOS
CHATZIDAKIS
09.04.2024 18:50

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**

GEORGIOS
GERAPETRITIS
09.04.2024 18:48

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

NIKOLAS DENDIAS
09.04.2024 19:04

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΕΝΔΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

NIKI KERAMEOS
09.04.2024 19:10

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

KYRIAKOS
PIERRAKAKIS
09.04.2024 19:53

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

SPYRIDON-ADONIS
GEORGIADIS
09.04.2024 19:33

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

MICHAIL
CHRYSOCHOIDIS
09.04.2024 20:42

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

**ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

CHRISTOS
STAIKOURAS
09.04.2024 19:27

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

THEODOROS
SKYLAKAKIS
09.04.2024 18:47

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

KONSTANTINOS
SKREKAS
09.04.2024 19:32

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

DOMNA MICHAILIDOU
09.04.2024 19:35

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

GEORGIOS FLORIDIS
09.04.2024 18:56

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

SOFIA ZACHARAKI
09.04.2024 19:27

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ELEFThERIOS
AVGENAKIS
09.04.2024 19:31

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

CHRISTOS
STYLIANIDIS
09.04.2024 19:23

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

DIMITRIOS
PAPASTERGIOU
09.04.2024 19:08

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

**ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

VASILEIOS KIKILIAS
09.04.2024 19:12

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

MAVROUDIS
VORIDIS
09.04.2024 18:56

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

NIKOLAOS
PARATHANASIS
09.04.2024 19:15
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEODOROS
LIVANIOS
09.04.2024 18:48

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ